

EESTI STATISTIKA

KUUKIRI

RECUEIL MENSUEL

DU

BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

1934

MÄRTS

SISU:

Riigi metsamajandus 1932/33 m.-a.

Kalandus 1933 a.

Vallavalitsuste tulud ja kulud 1931/32 m.-a.

Mootorsõidukite liiklemine üle piiri 1927—33 a.

Vallaslapsed 1927—32 a.

Alalised tabelid.

Nr. 148(3)

TALLINN

Nr. 148(3)

RIIGI STATISTIKA KESKBÜROO
BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE

SISUKORD

TABLE DES MATIÈRES

	<i>Lhk.</i>	<i>Page</i>
Rügi metsamajandus 1932/33 m.-a. — B. Tiis-		
mann	117—124	117—124
Kalandus 1933 a. — P. Kind	125—135	125—135
Vallavalitsuste tulud ja kulud 1931/32 m.-a. —		
V. Feldman	136—148	136—148
Mootorsõidukite liiklemine tle piiri — J. Kits	149—151	
		<i>Mouvement des voitures automobiles traversant la frontière . . . . .</i>
Vallaslapsed 1927—32 a. — G. Tomberg	151—155	<i>Naissances illégitimes de 1927—32 . . . . .</i>
Jooksvate andmete saavutamiskord	156—157	<i>Méthodes d'établissement des données publiées dans les tableaux courants . . . . .</i>
		<i>Forêts de l'Etat et l'économie forestière en 1932/33 . . . . .</i>
		<i>Pêche en 1933 . . . . .</i>
		<i>Recettes et dépenses des administrations communales rurales en 1931/32 . . . . .</i>
		<i>Mouvement des voitures automobiles traversant la frontière . . . . .</i>
		<i>Naissances illégitimes de 1927—32 . . . . .</i>
		<i>Méthodes d'établissement des données publiées dans les tableaux courants . . . . .</i>

ALALISED TABELID — TABLEAUX PERMANENTS

(Standard-
numerat-
sioon)

Tab. 1. Välikaubandus jaanuaris	158
” 2. Välikaubandus muudo riikidega jaanuaris	160
” 3. Tahtsamate ainetä välikaubandus jaanuaris	160
” 4. Tolliametite läbikäik jaanuaris	162
” 6. Riigiraatide jaanuaris	163
” 7. Tallinna sadama tegevus veebruaris	164
” 8. Eesti Panga ariseis 28. veebruaril	164
” 10. Erapankade ariseis 1. XII 33	48*
” 11. Tahtsamate ühispankade ariseis 1. XII. 33	48*
” 12. Riigi sissetulekud jaanuaris	165
” 13. Valuuta hinnad Tallinna börsil veebruaris	165
” 14. Vabariigi piirides ülesõitnud veebruaris	166
” 15. Linnade rahvastik veebruaris	166
Liikvel olev raha	112*
Pankadevahelise arvekoja tegevus	”
Protestistiid vekslist	”
Kapitali emissioonid	”
Tööstusetaotlused	”
Loomataudit	”
Tapamajade tegevus	”
” 24. Suurühigihinnad veebruaris	167
” 25. Toitainete maksumus katorilise sisalduse järgi 1926—34	168
” 26. Turuhinnad veebruaris	169
” 27. Elumaksusindeksid	168
” 28. Suuröfüglindeksid	168
” 29. Töötur jaanuaris	170
” 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1. veebruariks	171
” 31. Tööõmnetused tööstusettevõteli jaanuaris	172
” 32. Tööstusetööliste arvu liikumise indeksid	172
” 33. Nakkusehaigused jaanuaris	172

(Numération
permanente)

Tab. 1. Commerce extérieur en janvier	158
” 2. Commerce extér. avec les autres pays en janvier	160
” 3. Commerce extér. des princip. artid. en janvier	160
” 4. Activité des bureaux douaniers en janvier	162
” 6. Chemins de fer en janvier	163
” 7. Mouvement du port de Tallinn en février	164
” 8. Bilans de la Banque d'Estonie le 28. février	164
” 10. Situat. financ. des banq. privées au 1. XII 33	48*
” 11. Bilans des princip. banques coopér. au 1. XII 33	48*
” 12. Recettes de l'Etat en janvier	165
” 13. Cours du change à Tallinn en février	165
” 14. Nombre de personnes ayant passé les confins de la Répu- blique en février	166
” 15. Mous. de la populat. dans les villes en février	166
Billets en circulation	112*
Mouvement de la chambre de compensation	”
Effets protestés	”
Émissions des capitaux	”
Production de quelques industries	”
Épidémies	”
Fonctionnement des abattoirs	”
” 24. Prix de gros en février	167
” 25. Coût de denrées alimentaires à la base de leur valeur nutritrice 1926—34	168
” 26. Prix de détail en février	169
” 27. Nombres-indices du coût de la vie	168
” 28. Nombres-indices des prix de gros	168
” 29. Marché du travail en janvier	170
” 30. Entreprises industrielles et leur main-d'œuvre au 1. févr.	171
” 31. Accidents du travail dans les entreprises industrielles en janvier	172
” 32. Nombres-indices du mouvement du nombre de la main- d'œuvre dans les entrepr. industr.	172
” 33. Maladies contagieuses en janvier	172

* Viiunased andmed ilmunud eelmistes kuukirjadest.

Par * sont désignés les tableaux parus dans les NN précédents.

B. Tiismann.

RIIGI METSAMAJANDUS 1932/33 m.-a.
FORÉTS de L'ÉTAT et L'ÉCONOMIE FORESTIÈRE en 1932/33.

Sisu: 1. Administratsioon, lk. 117. 2. Metsade üldpind ja koostis, lk. 117. 3. Metsakasustus, lk. 119. 4. Metsamüük, lk. 120. 5. Metssuunendamine ja hooldamine, lk. 121. 6. Maaparandustööd, lk. 123. 7. Metsakaitse, lk. 123. 8. Metskorraldustööd, lk. 123. 9. Asunduse- ja renditaude metsade hindamine, lk. 124. 10. Tulud ja kulud, lk. 124.

1. Administratsioon. *Administration.* Riigimaade ja -metsade valitsuse kesk-
asutise koostises 1932/33 m./aastal

võrreldes eelmise aastaga muudatus ei olnud. Kohataid on metsavalitsuse majanduslikuks ja administratiivseks ühikuks metskond, milliseid arvult 102, neist 76 — metsaülemate juhtimisel, 26 aga — revident-metsaülemate juhtimisel. Revident-metsaülematel on peale otsest alluva metskonna juhtimise tähta inspektsiooni ülesanded 2—3 naabermetskonnas; ühtlasi on revident-metsaülemad metsavahtide suhtes ametisse-määratjateks, kuna kõrgemad metsaametnikud, alates metsnikust, määratakse ametisse keskaütuse poole.

M./aastal IIkvideerifi lõpikult senised riigimaade ringkonnad ning riigimaade valitsuse ja IIkvideerifi töö pandi vastavutele metsaülematele; ühes sellega kustutati Riigimaade ja -metsade valitsuse kohapealseste esinduste võrgust senised riigimaade ringkondade valitsejad. Suurema töökoormisega metskondades on metsaülemate juures abimetsaülemad, peamiselt nooremad metsaüdelased — aspirandid metsaülemate ametkohtade. Kantskooline töö lasub metskonna asjaajajatel; viimastel on riigimaade IIkvideerifooni ajal albiks erilised riigimaade ala asjaajajad (nike mitme metskonna kohta) ja neis metskondades, kus tegutseb riigi metsatööstus, harilikult ka vastav kontoriametnik. Metskonnad omakord jagunevad metsniku-jaoeskondades (arvult 233) ja viimased vahtkondadeks (1 511). Metskonna keskmne pindalaline suurus m./aastal oli 10 900 ha, jaoskonna — 4 800 ha ja vahtkonna — 740 ha.

Kõrgemat metsanduslikku haridust annab Tartu Ülikooli pöllumajandusetenduskonna metsasõjakond, vahimistades ette metsaadministratiiv ja -tehniliit ametnikke. Metsanduse kutskoolina levitab metsanduslikku algharidust ja vahimistades ette metsa käitus-ametnikke (metsnikke ja metsavahto). Pärnumaal Voltvetis tegutsev samanimeline, Riigimaade ja -metsade valitsuse alluv metsakool. Voltveti metsakool kuni m./aastani on lasknud välja 4 lendu 72 metsnikuameti kandidaadi. M./aastal töötas metsakoolis kahe erikursust: 1) kaheaastane metsnikkude kool, mille lõpetas 5. lend (20 õpilast) ja 2) üheaastane metsavahtide erikursus — avati esmakordsest 1931 a. sügisel; m./aastal lõpetas kursuse 1. lend — 20 õpilast.

2. Metsade üldpind ja koostis. *Superficie totale et composition des forêts.* Metsavalitsuse valdamisele m/a. lõpul kuulus 720 763,9 ha metsamaid. Seega on m/a. keskel riigi metsamaa vähenenud (731 367,7 — 720 763,9 =) 10 603,8 ha vörra. Peale 720 763,9 ha metsamaade oli Metsavalitsuse valdamisel pöllumajanduslikke maid — pöllud, niitud, karjamaad — 46 030,9 ha, ebatoovaid maid — sood, rabad, luited — 349 803,5 ha, muid alasid 1 679,9 ha, kokku seega 1 118 278,2 ha. Lahkuminek eelmise aasta andmetest (1931/32 m./a.: 1 126 726,5 ha) on tingitud osalt maade äraplaneerimisest, osalt aga ka täpsamast pinnaarvestusest m./aastal korraldatud metskondades. 1932/33 a. määritati Metsavalitsuse valdamisel olnud maadest

asundamise otstarbel (undismaakohad ja juurelökid) planeerimisele 11 994,4 ha metsamaid, 3 349,0 ha pöllumajanduslikke ja 1 636,5 ha ebatoovaid maid, kokku seega 16 979,9 ha. Teedeministeeriumile läks üle 17,6 ha, linnavalitsustele anti 79,9 ha ja end. mõisa-omaniikkudele 50,2 ha.

1920—1932/33 m/a. on Metsavalitsuse valdamisel olnud maadest planeeritud ära, resp. määratud planeerimisele asundamiseks ja muuks otstarbeksi (ha):

	Metsa- maad	Pöllumaj- maad	Eba- tootvat maad	Kokku
1920—1931 incl.	71 320	20 032	30 252	121 604
1932	12 138	3 852	1 637	17 127
Kokku	83 458	23 884	31 889	138 731

Peale selle on omariikluse algpäeval planeeritud 1 076 ha, mille liigitus kölvikute järgi ei ole teada.

Metsamaade planeerimine 1920—32 a.:

1932	12 138 ha
1931	5 948 "
1930	3 811 "
1929	4 533 "
1928	6 014 "
1927	3 144 "
1926	1 719 "
1925	3 923 "
1924	860 "
1920—23 a. keskm. aastas	10 342 ,,
Kokku	83 458 ha

M/aastal planeerimisele määratud metsamaa pindalalt oli mitu korda suurem, kui viimase 8 a. jooksul igal üksikul aastal planeerimisele määratud metsamaa ala, suurem isegi omariikluse algaastail üksikul aastal planeeritud metsamaadest.

Metsade koostis. Metsamaast (720 763,9 ha) oli kaetud metsaga 668 469,1 ha (92,7%), harvikuid ja lagendikke 10 981,8 ha (1,5%) ning uuenduseklassis 41 313,0 ha (5,8%). Uuenduseklassis näidatud aladest osa (umbes 15 000 ha) vajab kunstlikku metsamist, s. o. istutamist või külvi, osa aga kas on juba metsusmisel või metsub loomulikul teel — loomuliku sce-

mendumise ja kännuvörsete kaudu (turberaided ja osa lageraideid).

Valdava puuliigi järgi oli okasmetsa 505 900,7 ha (70,2%) ja lehtmetsa 214 863,2 ha (29,8%).

Metsade Jootus vanuseklasside järgi — Répartition des forêts d'après l'âge.

1.	I	II	III	IV	V +	Uuenduse-klass Classe de régénération	Lagendikud, harilikud Vides et clairières	Kokku Total
Okasmets — Forêts à conifères	1—20 a.	21—40 a.	41—60 a.	61—80 a.	81—100 a. ja vanem — et davantage			
ha	88 785,4 17,5	78 482,5 15,5	77 127,5 15,2	85 719,9 17,0	135 046,9 26,7	81 812,2 6,3	8 976,3 1,8	505 900,7 100
Lehtmets — Forêts à feuilles	1—10 a.	11—20 a.	21—30 a.	31—40 a.	41—50 a. ja vanem — et davantage			
ha	44 620,9 20,8	32 161,4 15,0	29 712,9 18,8	24 814,9 11,3	72 846,8 33,8	9 500,8 4,4	2 005,5 0,0	214 863,2 100

Okasmetsa majandataksse praegu 100—120 aastase raieringiga. Vastavalt sellele peaks normaalsett igas vanuseklassis olema umbes 83 000 ha metsa ning viimistes (V +) klassides kokku umbes 166 000 ha. Tegelikult on ligikaudselt normaalsete pindalaga II—IV vanuse klassid, kuna vanemad klassid on tühjemad. Esimese klassi pindala on veidi suurem normaalsett; ebanormaalsett suur on uuenduseklass (31 812,2 ha). Need ebanormaalseted on tingitud laialdastest sõjaaegsetest kasustustest, omariikluse ajal aset leidnud erakorralisest langist, asunikkude ehituse-materjaliga varustamiseks ette võetud etteraietest, end. möisaomanikkudele võõrandatud maa eest tasumaksimise kokkulepete põhjal tekinud raismikkudest ja teistest erakordse- ja üleminekuaja tarvete rahuldamiseks ettevõetud tlekasustustest. Kohati on viimase 20 aasta jooksul raiutud maha pea köik väär-tushikumad, massirikkamat vanametsad, kuna aga raismikkude metsamine viibib osalt vähese krediidi, osalt maksva kassakorra töttu (rahalise kattevara saamise raskused) ja ka muudel asjaoludel. Peab oletama et puistud, mis tulevad raiumisele eeoleva paari aastakümne jooksul, on massirikkamate puistute lõpulejöödmise töttu väiksema puiduvaraga ja ka väiksema tarbematerjali sisaldavusega, kui oli omariikluse ajal senini kasutatud mets.

Lehtmetsa keskmiselt 70-aastase raieringi juures peaks normaalsett igas vanuseklassis olema umbes 29 000 ha metsa. Tegelikult on eriti suur lehtmetsa I klassi pindala; see nähtus on tingitud osalt asjatund, et paljud lageraismikud kuuse enamusega sega-metsades uuenduvad kännuvörsete kaudu lehtpuudega; krediidi vähesuse töttu aga viibib lehtpuude all tekinud kuuse uuenduse vabastamine ja noore metsa tagasisiimine okasmetsa majandusse. Raieküpset lehtmetsa on suhteliselt palju Pärnu- ja Viru-maal.

Tarbemaa. Metsavalitsuse valdamisel oli m./a. lõpul metsadega ühenduses olevaid tarbemaid:

põllumaid	11 756,6 ha
heinamaid	29 539,9 ,,
karjamaid	4 734,4 ,,
Kokku	46 030,9 ha

Tarbemaadest oli renditud välja 4 638 tarbemaa ühikut pinnaga 11 894 ha, aastarendiga 29 459,52 kr; soovijate puudumisel oli kasutamata 1 816,6 ha, aastarendiga 1 049,87 kr; väljaandmata tarbemaa ühikud on peamiselt viletsa rohukasvuga metsa- ja sooniidud. Peale nende alatiste tarbemaa ühikute oli metsades laiali pillatud väikseid alaväärtuslike metsaheinamaa tükke, millele leidub aegajalt juhuslikke kasutajaid; need metsaheinamaa tükid metsuvad ajajooksul.

Metsa administratiiv-ametkonnal (revident-metsatümed, metsatümed ja abimetsatümed) oli rendi alusel kasutada 2 600,14 ha ametkohtade maid, mille eest laekunud renti kr 5 742,47. Käitis-ametkonnal (metsnikud ja metsavahid) oli palgana kasutada 24 862,88 ha; ametkohtade ja palgamaade hulka on planeeritud ka 1 099,24 ha metsa- ja kõlbmata maid.

Metsadega ühenduses olevaid renditühi kuid peale tilaltahendatud tarbemaa oli 1932/33 m./a. antud rendile:

	Arv	Pindala ha	Aastarent kr
Ehituskrunte	19	27,74	194,43
Tööstus-kauband. ettevõt-teid	5	1,69	247,07
Saetööstuste kohti	16	32,23	1 413,73
Törra- ja terpentiinitööst.	9	10,65	139,00
Metsamaterjalide laopaiku	238	53,00	2 608,65
Spordiplatse	11	11,36	56,52
Muid rendiühikuid	133	317,25	1 528,15

Ebatootvatud maad. Metsavalitsuse valdamisel oli: Soid ja rabu . . . . . 317 143,7 ha Metsamata luiteid ja tuiskliiuv . . . . . 1 560,8 ,,, Muid kõlbmata maid ja veekogusid . . . . . 31 099,0 ,,,

Kokku 349 803,5 ha

Hooneid. Metsavalitsuse valdamisel oli 2 208 elumaja ja 6 664 muud ehitist (kõrvalhooned, käbikuivatisid jne.), kokku 3 211 185 kr väärtes. Aasta jooksul ehitati juure ja võeti üle teistelt asutistelt 29 elumaja ja 87 muud ehitist; anti üle teistele asutistele, lammutati, müüdi ja pöles maha 306 ehitist. Aasta lõpul metsavalitsus kasutas ise 1 958 elumaja ja 6 215 muud ehitist, kuna 250 elumaja ja 449 kõrvalhoonet oli renditud välja.

3. Metsakasustus.
Exploitation des forêts.

Metsade peakasustuse moodus-
tab puit. Pea- ehk puidu-
kasustus koosneb a) eelarve-
listest: lõpp- ja eelkasustustest ja b) juhuslikkudest:
surnud ja vigastatud puude ja kändude kasutamisest.
Lõppkasustuse norm 1932/33 m./aastaks pindalalt oli
määratud 4 093,4 ha okas- ja 2 690,7 ha lehtmetsa,
kokku 6 784,1 ha. Okasmetsa raienorm (4 093,4 ha)
pidi koosnema 1 897,1 ha männi-, 1 744,3 ha kuuse-
ja 452,0 ha V. boniteedi männimetsast. Suurem osa
lõppkasustusest oli kavatsetud lageraide, osa aga
turberaide teel. Peale selle oli 1932/33 m./aastaks
nähtud ette kasustusi kaitsemetsades, parkides jne.,
kokku massi järgi 12 620 tm ulatuses. Teatud ma-
janduse-aastaks metsakorralduse kavade alusel kavat-
setud ja määratud lõppkasustuse maapinna-normid
ei anna mingit kujutlust tegelikust kasustusest könes-
oleval aastal, sest tegelik kasustus haarab poolkuid

ja puutumata eelmiste aastate lageraide-lankide jäälje,
joonksva aasta lanke (osa neist poolikult), etteraided,
kasustusi turberaide aladel, seemnepuudest jne., mil-
liste kasustusliikide pindalaline arvestamine ja kokku-
võtmine ei ole võimalik. Ainult kasustatud mass
näitab selgelt teatud aasta puidukasustuse ulatust.

Eelkasustuse saadus on puit, mis raiutakse puis-
tust välja enne selle lõplikku likvideerimist lage-
või turberaide teel, s. o. puit, mis saadakse puhastus-,
harvendus- ja põimendusraietel.

Öige palju puitu saadakse ka mittemetsana ma-
jandatavatelt maadelt, nagu palga-, rendi-, planeeritud ja muud metsade nimkirjast jäädavalt kustutatud
maad; eriti suure osatähtsusel omab see kasustuselik
1932/33 m./aastal, kus määratud planeerimisele väga
palju metsamaid, milleldest mets enne käteandmist
maasaajaile likvideeritakse riigi poolt.

Kasutamisele võetud mass 1932/33 m/a. (tühmeemetrites) — *Massa utilisée en 1932/33 (m³ réel).*

	Oksapuu — <i>Conifères</i>		Lehtpuu — <i>Feuillus</i>		Kokku — <i>Total</i>		
	Lageraide lankidel Coupes rases	Turbe- ja muud raided Autres coupes	Lageraide lankidel Coupes rases	Muud raided Autres coupes	Lageraide lankidel Coupes rases	Turbe- ja muud raided Autres coupes	Üldse Gr. total
A. Lõppkasustus — <i>Utilisation finale</i>							
1. Arveaasta eelarvest — <i>De l'année en cours</i>	917 576,60	64 081,92	561 530,54	5 161,40	1 479 107,14	69 243,32	1 548 350,46
2. Eind. aastate järgist — <i>Restes des années précédentes</i>	491 313,26	62 497,48	381 333,49	2 142,05	872 046,75	64 639,53	987 280,28
3. Etteraletest — <i>Coupes d'avance</i>	246 603,34	—	147 800,25	—	394 403,59	—	394 403,59
	179 660,00	1 584,44	32 396,80	3 019,36	212 056,80	4 603,70	216 660,59
B. Eelkasustus — <i>Coupes de nettoiement</i>							66 898,57
C. Surnud mets — <i>Forêt morte</i>							
1. Metsakuivad ja vigastatud puud — <i>Arbres sèches et endommagés</i>	460 105,09						449 430,49
2. Kännud — <i>Souches</i>	—						10 674,60
Kokku riigimetsade kasustus — <i>Utilisation totale des forêts d'Etat</i>							2 075 354,12
Kasustus mitte metsana majandataavalta mait — <i>Utilisation des terres non forestières</i>							667 163,19
Kokku Metsavalitsuse korraldusel kasutatud — <i>Utilisation totale par l'administration des forêts</i>							2 742 517,31

Riigimetsadest on võetud kasutamisele kokku 2 075 354 tm puitu, sellest lõppkasustusena 1 548 350 tm ja eelkasustusena (hooldamisraided) 66 899 tm. Öige eelkaaluv osa üldkasustuses on surnud ning tuulemurtud

ja -heidetud puuel, nimelt 449 430 tm; täpsamalt seda massi ei ole aga võimalik liigitada, sest puu duvad andmed, kui palju surnud puudest on kasutatud raieküpsetes metsades (lõppkasustus) ja kui

Riigimetsade kasutamine 1922—1932/33 a. — *Masse utilisée de 1922—1932/33.*

3.	Lõppkasustus Coupes ordinaires		Eelkasustus Coupes d'avance		Surnud ja vigast. puud — <i>Forêt morte</i> et endommagée		Kännud Souches		Kokku Total Tuh. tihu- meetr. (1 000 m ³)
	Tuh. tihu- meetr. (1 000 m ³)	% üld- kasus- tusest	Tuh. tihu- meetr. (1 000 m ³)	% üld- kasus- tusest	Tuh. tihu- meetr. (1 000 m ³)	% üld- kasus- tusest	Tuh. tihu- meetr. (1 000 m ³)	% üld- kasus- tusest	
1932/33	1 548,4	74,6	66,0	3,2	449,4	21,7	10,7	0,5	2 075,4
1931/32	1 246,5	73,1	59,3	3,5	390,7	22,9	8,2	0,5	1 704,7
1930/31	1 210,0	72,9	50,8	3,1	392,7	23,6	6,7	0,4	1 680,2
1929/30	1 583,1	70,3	65,0	3,2	336,8	16,9	11,0	0,6	1 996,5
1928/29	1 680,3	80,1	90,6	4,3	325,7	15,6	—	—	2 096,6
1927/28	1 886,3	79,1	92,5	4,0	398,8	16,9	—	—	2 322,6
1926/27	1 656,5	80,0	115,3	5,6	297,7	14,4	—	—	2 069,5
1926 — 3. kuud	570,6	84,9	29,8	4,4	71,6	10,7	—	—	672,0
1925	2 058,3	79,2	19,2	0,8	520,4	20,0	—	—	2 597,9
1924	1 773,5	72,2	—	—	682,1	27,8	—	—	2 455,6
1923	1 748,1	85,2	—	—	804,6	14,8	—	—	2 052,7
1922	1 570,7	84,9	—	—	279,4	15,1	—	—	1 850,1
Keskmine aastas (ilmata 1926 a. 3 kuuna)	1 628,3	78,3	50,9	2,4	397,6	19,1	3,4	0,2	2 080,2

palju nooremates puistutes (celkasustus); selle tõttu on surnud mets tabelis 2 ja 3 viidud erakli alljuotusse. Olgu tähetundatud, et lõppkasustuse massi jaotus okasja lehtpuu massiks ei ole täppis, sest maksva raamatupidamiskorra järgi arvestatakse okaspuu enamusega segametsa langid okaspuna, lehtpuu enamusega aga lehtpuuna, ilma et vähemuses oleva puuseltsi mass saaks lahutatud enamusseltsi massist.

Kõrvalkasustused. Metsa kõrvalkasustuste näiste alla on koondatud rohu kasutamine heina näl ja karjatamine teel, kivi, liiva, sambla ja turba kasutamine, kalastamine, küttimine. M/a. laekus tulusid küttimisest ja kalastamisest kr 24 792,63, karjatamisest kr 42 077,84, rohukorjamisest kr 15 018,72, kivi, liiva, sambla, turba jne. müügist kr 26 739,44.

Jahipidamist riigimetsades võimaldatakse metskondadest väljaantavate päeva- ja keskasutisest antavate aastapiletitega; viimased on maksavad kas teatud metskondade kohta või üleriiklikult. Peale selle oli metsades loodud 125 jahirendiühikut pinnaga 67 817 ha, aastarendiga kr 9 032,56.

337 kalapüügiühikust pindalaga 26 214,22 ha oli m/a. rendil 281 ühikut — 25 256,91 ha, aastarendiga

kr 11 144,70; välja rentimata olid peamiselt soodes ja rabades asetsevad väiksed kalavaesed järved ja laukad. Oststarbekohase majandamise võimaldamiseks antakse veekogud rendile pikemaks ajaks (12—24 aastaks).

Turbarabu oli m/a. lõpul renditud välja alus- ja kütte turba lõikamiseks 3 206 ühikut, pindalaga 9 605,36 ha, aastarendiga kr 15 500,08.

4. Metsamüük.

Ventes des matériaux forestiers

Metsa müüdi: 1) oksjonitel — köigile soovijale, 2) võistluspakkumistel — kohalikkudele maaseltsikudel oma maja pidamise nõuetega rahuvaldamiseks, 3) kindla hinnaga — ilma euanupakkumiseta — peamiselt kohalikule rahvale, kuid ka paberitööstusele, kogudustele, piimatühingutele jne. Vabariigi Valitsuse ja Pöllutööministri sellekohaste otsuste põhjal, kusjuures määriti hind, olenevalt ostjast, oli kas keskmise oksjoni-, võistluspakkumisvõti taksihind, mõnel juhul aga ka alandatud taksihind; 4) alandatud hinnaga, s. o. alla taksihind — peamiselt asunukudele elutsematerjalina, kuid ka teistele ostjatele. Hinnata anti puitu riigi metsamaja pidamiseks, pöllutöökoolidele, end. mõisaomanikudel tasu arvel võrrandatud maade eest jne. Riigi metsatööstusele ületöötamiseks anti metsa taksihinnaga ning mõnel juhul kahjuritest vigastatud, surnud ja tunle murtud metsa alla taksihinnana. Metsa müüdi ka riigi rendimaadelt, kus maksva korra järgi osa metsa kuulub riigi korraldusse.

Metsamüük 1932/33 m/a. — Ventes des matériaux forestiers en 1932/33.

4.	Masse tihumeétrites Masse en m ³ réel	Üldmassist % Aux total en %	Taksihind kr Prix de taxe en kr	Müügihind kr Prix de vente en kr	Taksihind ± % ± % aux prix de taxe	Ühe tm keskmise määriti- hind kr Prix moyen par m ³ réel en kr
I. Oksjonitel — Aux enchères	490 616	17,9	730 886,79	804 223,89	+7,1	1,64
II. Võistluspakkumistel — Aux enchères limitées	102 034	3,7	128 313,51	138 841,56	+8,2	1,36
III. Kindla hinnaga — A prix fixe	813 062	29,7	831 873,76	833 605,63	+0,2	1,03
1. Kohalik. rahvale	671 790	—	623 214,96	628 263,68	+0,8	0,94
2. Asunlikele	11 911	—	22 050,82	20 575,78	-9,2	1,73
3. Riigirentnikele	6 578	—	11 708,79	11 830,12	+0,3	1,80
4. Laevahitajale	131	—	344,97	357,81	+3,7	2,73
5. Riigiasutustele	3 776	—	5 785,67	5 856,57	+1,2	1,55
6. Omavalitsustele	23 105	—	44 211,58	44 375,07	+0,4	1,92
7. Tööstustele	37 852	—	50 839,01	49 014,34	-2,4	1,31
8. Metsakamplitele	51 911	—	61 085,34	61 065,76	-1,0	1,18
9. Muudelole	5 948	—	11 336,72	11 062,55	+2,9	1,96
IV. Alandatud hinnaga — A prix abaisse	168 443	6,2	319 367,65	178 778,42	-44,0	1,06
1. Kohalik. rahvale	24 851	—	28 112,56	14 814,83	-47,3	0,60
2. Asunlikele	58 344	—	156 748,21	107 005,61	-31,3	1,85
3. Riigirentnikele	3 589	—	4 011,92	3 181,31	-36,2	0,87
4. Kogudustele	359	—	488,02	137,53	-22,0	0,38
5. Metsakamplitele	47 701	—	90 702,85	28 745,21	-68,3	0,60
6. Muudelole	33 529	—	38 304,00	23 959,93	-37,6	0,71
V. Hinnata — Cédé gratuitement	144 856	5,3	219 937,48	—	-100	—
1. Riigimetsamaja pidam.	10 208	—	20 084,02	—	-100	—
2. Metsetaval. ametruumimile ja ametkorterite küttek	27,115	—	23 853,19	—	-100	—
3. Teiste riiglasut. ametruumimile ja ametkorterite küttek	1 058	—	2 414,18	—	-100	—
4. Pöllutöökoolidele	4 659	—	11 620,11	—	-100	—
5. Riigirentnikele	7 682	—	10 107,20	—	-100	—
6. End. mõisaomanikle	84 433	—	145 071,08	—	-100	—
7. Mundole	9 721	—	6 018,70	—	-100	—
VI. Riigi Meistratööstusele — Pour l'Industrie forestière de l'Etat	1 017 820	37,2	1 165 053,16	1 133 981,04	-2,7	1,11
Üldse — Total	2 736 831	100	3 415 432,35	3 089 430,54	-9,5	1,13
1931/32	1 845 200	—	3 378 710,84	2 998 834,80	—	—
1930/31	1 832 064	—	4 850 165,38	4 366 136,42	—	—
1929/30	2 234 200	—	5 846 942,92	6 010 371,26	—	—
1928/29	2 375 538	—	5 814 153,58	5 830 713,94	—	—

Oksjonitel ja võistluspakkumistelt on m/aastal müüdud kogusummas 592 650 tm ehk 21,6% müüdud üldmassist, kusjuures taksihinnale oksjonitel keskmiselt pakuti juure 7,1%; võistluspakkumistel taksi-

hinnale keskmiselt juurepakuud % eemakordsest ületas oksjonitel juurdepakuud % ja oli 8,2. Kindla hinnaga müüdi 813 062 tm ehk 29,7% üldmassist taksihinnaga taks +0,2%. Alandatud hinnaga müüdi

metsa 168 443 *tm* ehk 6,2% üldmassist müügihinnaga taks — 44,0%. Hinnata anti 144 856 *tm* puitu, mille taksihind oli 219 937,48 *kr*; selles kogusest läks tasukokkulepete alusel ja 1919 a. raidlangi arvel end. mõisaomanikkudele 84 433 *tm* puitu taksihinnaga

kr 145 971,08. Kogu müüdud ja tasuta antud metsa müügihind oli 9,5% alla taksihinda. Riigi metsatööstusele üle antud metsa müügihind oli 2,7% alla taksihinda. Riigi metsatööstuse puhas ülejääk (nettol-tulud) kantakse riigi tuludesse.

Metsamüük 1927/28—1932/33 m/a. — Ventes des matériaux forestiers en 1927/28—1932/33.

5.	Oksjonitel Aux enchères	Võistluspakku-mistel—Aux en-chères limitées		Kindla hinnaga À prix fixe		Alandatud hin-naga—À prix abaissé		Hinnata Gratuitement		Riigi metsatöös-tusele — Pour l'Industrie fore-stière de l'Etat		Kokku Total		
		mass- <i>tm</i>	% üld- massist	Masse en m ³	% au total	mass- <i>tm</i>	% üld- massist	mass- <i>tm</i>	% üld- massist	mass- <i>tm</i>	% üld- massist	mass- <i>tm</i>	% üld- massist	
1932/33	490 616	17,9	102 034	3,7	813 002	20,7	108 443	6,2	144 856	5,3	1017 820	37,2	2 736 831	100
1931/32	312 348	16,9	70 384	4,3	571 083	31,0	185 050	10,1	72 708	3,6	622 827	33,2	1 845 200	100
1930/31	258 055	14,1	78 168	4,2	376 006	20,6	157 870	8,6	78 785	4,3	884 100	48,2	1 832 064	100
1929/30	453 207	20,3	139 539	6,3	431 804	19,3	238 825	10,7	101 370	4,5	860 308	38,9	2 234 260	100
1928/29	460 720	10,4	102 098	8,1	542 257	22,8	308 272	13,0	149 815	6,9	722 376	30,4	2 375 533	100
1927/28	626 452	23,0	188 497	7,1	653 794	24,6	456 390	17,2	164 822	6,2	566 402	21,3	2 656 417	100

Müüdud puidumass vähenes alates 1927/28 m/aastast järjekindlalt kuni 1930/31 m/a.; sellest peale näitab jälle töusu. 1932/33 m/a. vörreldest eelmisega on mitükü suurenendud 891 631 *tm* ehk 48,3% võrra, ja nimelt müüdi rohkem — oksjonitel 57,1%, võistlus-pakkumistel 28,5%, kindla hinnaga 42,1%, Riigi metsatööstusele 63,4% ning hinnata anti rohkem välja 99,9%. Vähem eelmisest aastast müüdi metsa vaid alandatud hinnaga müügiviisi järgi, ja nimelt 9,4% võrra. Müüdud mass ülevaate-aastal suurennes peamiselt Valitsuse poolt metsakaubanduse elustamiseks kriisiajal antud eksportpreemiate (kännuraha alandamine eksporditud materjalilt) ja teiste soodustuste

(raudtee veotariifide ja sadamamaksude alandamine jne.) tagajärjel. Kahlemata need abinööd möjutasid soodsalt meie majandusekriisiaegset metsakaubandust, ei saanud aga olla käsitataval m/aastal küllaldased meie vääringu kullaalusel püsimise töötu.

Vörreldest 1932/33 m/a. metsamüügi hindu 1931/32 m/a. hindadega, selgub, et ühe *tm* keskmise taksihind on jällegi langenud 31,7% ja keskmise mitüügihind 30,7% võrra. Ülevaate-aasta hinnad moodustavad veel vaid umbes 50% 1927—30 a. keskmistest taksi- ja müügihindadest.

Riigi metsatakse alandati järkordselt 1932 a. I poolel. Kõigile soodustustele ja taksihinna alanda-

Puidu ihumeeetri keskmised müügihinnad 1927/28—1932/33 m/a.
Prix moy. de vente des matériaux forestiers par m³ réel de 1927/28—1932/33.

6.	Oksjonitel Aux enchères	Võistluspakku-mistel—Aux en-chères limitées		Kindla hinnaga À prix fixe		Alandatud hin-naga—À prix abaissé		Hinnata Gratuitement		Riigi metsatöös-tusele — Pour l'Industrie fore-stière de l'Etat		Ihumeeetri keskmis- ne taksihind kr—Prix moy. de taxe par m ³ réel en kr		Ihumeeetri keskmis- ne müügihind kr—Prix moy. de vente par m ³ réel en kr		Ihumeeetri keskmis- ne müügihind kr—Prix moy. de vente par m ³ réel en kr	
		müügi- hind <i>kr</i>	müügi- hind taks ± %	Prix de vente = prix de taxe + %	müügi- hind <i>kr</i>	müügi- hind taks ± %	müügi- hind <i>kr</i>	müügi- hind taks ± %	müügi- hind <i>kr</i>	müügi- hind taks ± %	müügi- hind <i>kr</i>	müügi- hind taks ± %	müügi- hind <i>kr</i>	müügi- hind taks ± %	müügi- hind <i>kr</i>	müügi- hind taks ± %	müügi- hind <i>kr</i>
1932/33	1,64	+7	1,36	+8	1,03	+0	1,06	-44	-100	1,11	-3	1,25	1,13	-10			
1931/32	1,98	+3	1,83	+3	1,53	-2	1,47	-41	-100	1,74	-6	1,83	1,63	-11			
1930/31	2,09	+8	2,42	+3	2,41	+6	1,66	-57	-100	2,53	-3	2,65	2,38	-10			
1929/30	4,09	+63	2,85	+15	2,58	+16	1,77	-54	-100	2,56	-1	2,62	2,63	+3			
1928/29	3,80	+63	2,83	+22	2,28	+16	1,80	-51	-100	2,49	+0	2,45	2,45	+0			
1927/28	3,72	+62	2,89	+18	2,30	+13	1,04	-49	-100	2,60	+0	2,51	2,48	-1			

mistele vaatamata ei pakutud metsaoksjonitel taksi-hinmale juure keskmiselt üle 7%. Kohalik maarahvas, kes viimastel aastatel oli olnud metsaoostudes väga tagasihoidlik, ülevaate-aastal osalt vanade tagavarade lõppemise töötu, osalt aga ka põhjuse, et talumetsad metsahindade kõrge konjunktuuri aastatel olid põhjaliult laastatud ja et oli näha ette metsahindade peatset töusu, avaldas märksa suuremat huvi puidu vastu ning selle tagajärjel oli metsamüük kohalikule turule pea kõikide müügiviiside järgi suurem eelmisest aastast.

Kännult müüdud massist m/aastal läks kohalikule maarahvale 32% (883 170 *tm*); peale selle massi

pidi 1932/33 tegevusaastal Riigi metsatööstuse poolt ülestöötatud valmismaterjalist minema kohaliku maarahva varustamiseks (eelarve järgi) 256 190 *tm*. Asunikkude varustamiseks ehitusematerjaliga m/aastal anti välja 58 343 *tm* taksihinnaga kr 156 748 ja müügihinnaga kr 107 996.

5. Metsauenda-mine ja hooldamine. Régénération des forêts.

Uuskultuure ülevaate-aastal tehti 3 893,1 *ha*, sellest külviga 2 505,3 *ha*, istutamisega 1 387,8 *ha*. Uuskultuurid läksid maksma pro *ha*: külv — kr 24,65, istutamine — kr 36,61, keskmiselt kr 28,91. Kulud vörreldest eelmise aastaga on vähenenud tööhindade languse tagajärjel. Olemasolevaid

kultuure parandati ja täiendati 2 338,4 ha, sellest külviga 505,7 ha, istutamisega 1 832,7 ha. Ühe ha täiendamine läks keskmiselt maksma kr 9,61. Puukoolides ja taimaedades m./a. tehti töid 25,7 ha pindalal.

M./aastal tarvitati kultuur töödeks 8 049,96 kg seemet ja 745 lt tammetöruseid ja hobukastaneid, omahinnaga kr 29 318,25. Sellest küliti metsa 7 063,54 kg seemet ja 84 lt törusid ja kastaneid, taimaedadesse vastavalt 986,42 kg ja 661 lt. Puuseltside järgi tarvi-

Kultuur tööd 1932/33 m/a. — Travaux de culture en 1932/33.

7.	Pindala ha Superficie ha	Kulu kr Frais kr	Kulu pro ha Frais par ha kr
I. Uusi kultuure tehtud — Nouvelles cultures	3 893,1	112 571,94	28,91 (34,59) ¹⁾
1. Külviga — Ensemencées	2 505,3	61 760,88	24,65 (20,04)
Mänd — Pin	1 471,4	—	—
Kuusk — Sapin	669,7	—	—
Sagakultuur — Cultures mixtes	359,9	—	—
Kask, tamm jne. — Bouleau, chêne etc.	4,3	—	—
2. Istutamisega — Plantées	1 387,8	50 631,06	36,61 (45,53)
Mänd — Pin	484,2	—	—
Kuusk — Sapin	754,7	—	—
Sagakultuur — Cultures mixtes	145,2	—	—
Lehis, mustlep, tamm jne. — Larix, aune, chêne etc.	8,7	—	—
II. Vanu kultuure täiendatud — Amélioration des cultures existantes	2 338,4	22 465,46	9,61 (10,73)
1. Külviga — Ensemencées	505,7	4 181,48	8,27 (8,77)
2. Istutamisega — Plantées	1 832,7	18 280,08	9,97 (11,46)
III. Mund tööd — Autres travaux	—	—	—
1. Taimaedades — puukoolides	25,7	23 205,55	—
2. Kultuuride puhastamine rohust ja võsast	1 956,0	6 102,09	3,12 (3,47)
3. Pinnase ettevalmistamine eeloleva aasta kultuurideks	365,4	6 156,87	16,85 (21,63)

tati seemet: männi — 3 574,66 kg, kuuse — 4 408,44 kg, lehise — 18,15 kg, kase — 25,00 kg, ilupuu-de- ja põõ-saste — 28,71 kg, tammetörusid — 710 lt, kastaneid — 35 lt. Tarvitatud seemnete keskmine omahind oli: mänd kr 5,04 kg ja kuusk kr 2,47 kg. Kultuur tööde alal oli ülevaate-aastal kulusid kokku kr 131 283, s. o. ühe metsamaa ha kohta kr 0,18.

Era-, eriti talumetsanduse arendamise alal riigi metsaametkond teotseb käsikäes E. Metsaüthingute liiduga. Maapidajale-talunikkudele, seltskondlikele organisatsioonidele, koolidele, riigi- ja omavalitsuse-asutistele maade metsamiseks ja elamute ümbruse kaunistamiseks m./aastal anti tasuta välja 213 kg kuuse-, männi- ja lehpuude seemneid ning 472 545 taime, tasu eest 132 kg seemneid 478 kr ja 13 454 taime 646 kr vääruses.

kord — rahalise kattevara lubamine kuude kaupa, kusjuures eelolevaks kuuks tuleb kattevara nõutada juba jooskva kuu 20. päeval, kätte jõuab kattevara-luba metskondadesse aga alles jooskva kuu 10—15 päevade vahel — takistab väga tunduvalt selle hooajalise, ilmastikust oleneva tööala edukust. Teisest küljест näib aga ka, et olemasoleva käitisametkonna arvuga ei ole tehniliselt võimalik teha aastas kultuure üle 4 500—5 000 ha, sest istutamine ja külv on seotud kindla aastaajaga ning metsavahid, kui otsesed tööjuhid, ei saa korraga juhtida töid rohkem, kui ühes töökohas umbes 10—12 töölisega. Ka on kultuuri hooajal kohati raskusi tööliste hankimisega. Ometi on meie metsamata raismike pindala asetleidnud suurte ülekasustuste tagajärjel ebanormaalselt suur, maa seisab neil aladel ebatootvana ja pealegi halvenevad aasta-aastalt metsamata alade pinnaseolud. Metsa uuendamise tööala vajab kõige tösisemat tähelepanu.

Metsade hooldamistöid, s. o. noorte metsade puhastus- ja harvendusraideid tehakse kas eelarvelise krediidiiga või antakse hooldamisraietelt saadav materjal töötasuks. Põimendusraideid teostatakse puude müümise teel.

Hooldamistööde ulatus 1932/33 m/a. (ha) — Travaux d'entretien (ha).

8.	Uusi kultuure tehtud ha Nouvelles cultures ha	Vanu kultuure täiendatud ha Amélioration des cultures existantes ha	Kokku ha Total ha	1932	1933	1932	1933	1932	1933	1932	1933
1932	3 893,1	2 338,4	6 231,5								
1931	3 198,8	2 566,2	5 764,0								
1930	4 443,5	2 571,5	7 015,0								
1929	3 274,9	2 310,5	5 585,4								
1928	3 402,8	2 309,5	5 712,3								
1927	3 948,7	2 364,5	6 313,2								
1926	3 247,7	1 630,4	4 787,1								
1925	4 175,4	1 570,4	5 745,8								
1924	4 289,7	974,7	5 264,4								
1923	4 182,4	622,5	4 804,9								
1922	2 131,6	342,7	2 474,3								
1921	1 101,7	218,7	1 320,4								
1920	174,2	97,5	271,7								

Riigi metsavalitsus on omale seadnud ülesandeks lähematel aastatel suurendada iga-aastast kultuuride pindala, et kiiremalt viia metsa alla suur olemasolev raismike-ala. Krediidi vähesus ja maksev kassa-

¹⁾ Sulgedud 1931/32 a. arvud — Entre parenthèses — en 1931/32.

9.	1932/33	1932/33	1932/33	1932/33	1932/33	1932/33	1932/33
Puhastus — I van. klassi puistudes — Nettoienement	4 200	4 760	5 559	5 838	4 975	6 848	
Harvendustöö — II. van. klassi puistudes — Coupes de nettoienement	3 023	2 440	7 279	1 707	3 615	5 401	
Põimendused keskealiste puistudes — Entretienement	1 918	1 307	1 050	685	1 374	753	

6. Maaparandustööd. Maaparandustööd metsades *Travaux d'amélioration*. teostati kontaktis maaparanduse ametiga. Esijoones viiakse maaparandustööd läbi kohtades, kus mets tunduvalt kannatab liigvee all ja kus soostumine edeneb kiiresti, kuna suurte soode ja rabade kuivendamine on jäetud teise järjekorda. M./a. kaevati 124 km uusi kuivendusekraave, puhastati ja seati korda 307 km vanu, üldkuluga kr 105 402,87, kusjuures üleriiklik keskmise kantmeetri kaevamise hind oli 25,5 snt (max. 32, min. 15 snt m^3); kulud on arvestatud ühes metsaraiumise, kändude juurimise ja vajalistes kohtades metsateede, truuptide, purrete jne. tegemisega. M./a. talvel peale selle kaevati töötatöölistega erifondi arvel kraave 50,53 km, üldkuluga kr 30 876,60, keskmise kantmeetri tööhinnaga 29,8 snt. Liikmena võttis Riigimaade ja -metsade valitus m./a. osa 151 veeühingu tegevusest.

Metsamaa kuivendustööde kokkuvõte 1923—1932/33 m/a. (km).
Travaux d'amélioration (km).

10.	Kaevatud uusi kraave <i>Fosses neuves creusées</i>	Puhastatud vanu kraave <i>Fosses existantes nettoyées</i>
1932/33	175	307
1931/32	219	252
1930/31	124	218
1929/30	332	289
1928/29	70	192
1927/28	129	79
1926/27	82	223
1925	44	93
1924	31	386
1923	29	175
Kokku — Total	1 235	2 214

Maakuivendustööde ulatuse kohta enne 1923 a. puuduyad andmed.

Usi metsateid tehti m./a. 6,5 km, parandati 83,4 km vanu, seati korda 232 metsasilda; uutele kraavidele tehti 575 silda ja truuipi.

7. Metsakaltsed. *Metsapõlemised.* Põlemiste ära-
Protection des forêts. hoidmiseks eelmiste aastate eeskujul puhastati kuivades okaspüstutes sihte ja tulekaitseribasid pinnaskattest, hoiti korras tulevalve tornid. M./a. oli 288 metsapõlemist pindalal 878,8 ha. Riigi kahju põlemistest oli 20 643,67 kr, kustutamine maksus 3 918,84 kr, kokku seega riigi kahju 24 562,51 kr. Põlenud pindalast oli kaetud metsaga 370,4 ha.

Metsapõlemiste põhjused 1932 a. — Causes des incendies de forêts.

11.	Korda
Teistelt maadelt levinud metsa — Extension de l'incendie à travers la frontière	18
Raudtee veduritest sütinud — Locomotives des chemins de fer	1
Hooltu tulega käitumine — Imprudence avec feu	66
Kuritahtlik süütamine — L'incendie volontaire criminel	27
Põhjused teadmata — Inconnue	176
Kokku — Total	288

Metsakahjurid. Järvamaal Varangu, Huuksi ja Rava metskondades võis m./aastal juba panna tähele koore ürasklaste (*Ipinae*) vähenemist; ikkagi tuli ka m./a. jatkata energelist võitlust nende kahjurite vastu. Teisi kahjureid m./a. suuremas ulatuses ei esinenud.

Metsaseaduste rikkumised ja kohtuasjad. Administratiiv korras lahendati Metsavalitsuse poolt 1932 a. 5 405 omavolilise raiumise asja nõude suurusega kr 17 963,50, 1 329 omavolilise karjatamise asja nõude suurusega kr 7 210,23 ja muid seaduserikkumisi, kõik kokku tihes eelmistega 7 790 asja nõudesuurusega kr 48 362,68. Kriminaalprotsesse oli eelmistest aastatest pooleli 1 143, 1932 a. tuli juure 1 681 asja; samal aastal jõudis lõpule 1 800 krim.-protsessi, kusjuures rahuldati tsivilnõudeid nende järgi 1 367 juhul kr 42 108,25 ulatuses, tagasi lükati 433 juhul kr 23 014,53 ulatuses. Tsivilprotsesse oli m./a. käigus 1 039 nõudesummaga kr 62 198,02. M./a. jõudis lõpule 729 tsivilprotsessi, kusjuures metsailemate poolt alustatud protsessides rahuldati nõudmised 610 juhul kr 18 775,58 ulatuses, lükati tagasi 116 juhul kr 13 358,75 ulatuses. Metsavalitsuse vastu esitatud asjus rahuldati 1 juht kr 285,00, lükati tagasi 2 juhtu — kr 75,00.

8. Metsakorraldus. *Metsakorralduse välistööd metades 1932 a. kestsid 10. maist — 16. novembrini.*

Korraldati järgmised metskonnad ja metsandikud:

1. Tartu metskond	a) Vesneri metsandik	1 701,4 ha
	b) Tähtvere	5 487,1 ..
2. Kastre metskond	a) Kastre	4 451,3 ..
	b) Kuvastu	3 324,8 ..
3. Konguta metskond	a) Valguta	3 748,0 ..
	b) Elva	3 257,6 ..
4. Otepää metskond	a) Palupera	2 366,5 ..
	b) Pühajärve	2 537,6 ..
5. Kalavere metskond	a) Kaiavere	4 498,0 ..
	b) Elistvere	2 697,0 ..
	c) Vara	3 291,0 ..
6. Alatskivi metskond	a) Alatskivi	1 921,6 ..
	b) Selgiste	3 862,8 ..
7. Kambja metskond	a) Luke	1 406,0 ..
	b) Kuuste	2 032,3 ..
	c) Kambja	2 820,8 ..
8. Ahja metskond	a) Ahja	8 050,1 ..
	b) Klidjärve	4 073,0 ..
Kokku 8 metskonda — 18 metsandikku		62 440,1 ha

Selle pindala plaanilevõtmine ja takseerimine nõudis 10 075 töölise päeva, palgaga kr 19 384, s.o. keskmiselt kr 1,02 töölise päev ja kr 0,31 pro ha (1931: 0,29 kr ha). Arvesse võttes kõik kulud maksus ha korraldamine kr 1,11 (1931: kr 1,07).

Kokku on seni täiskorraldus viitud läbi:

1923—31 a. incl.	720 351,0 ha
1932 a.	62 440,1 ..
Kokku	782 791,1 ha

Metsavalitsuse valdamisel on 1 118 278,2 ha Sellest korraldatud .....

korraldamata 335 487,1 ha,

mille korraldamine nõub praeguse tehnikute koosseisu juures umbes 5 aastat, s.o. jõuab lõpule 1938 aastal.

Meil ettenähtud 10-aastaste metsakorralduse revisioniperioodide juures oleks pidanud 1923 a. korraldatud metskondades juba 1933 a. käima läbi metsakorralduse revisjon; seda takistab aga metsakorralduse-büroo personaali vähesus.

9. Asunduse- ja renditalude metsade hindamine.

Taxation des forêts des exploitations nouvelles-ment fondées et des fermages.

37 472 asunduse- ja 11 952 renditalu, kokku 49 424 talu metsad. Hinnatud tulude keskmise puiduvara on 180 tihumeetrit.

10. Tulud ja kulud. Kuna Metsavalitsuse kulud osaliselt arvestatakse koos Põllutööministeeriumi teiste alljaotustega kuludega, ei ole võimalust saada täpsat ülevaadet riigimetsade, kui majandusobjekti tulunduslikest tulemusist. Eraldi arvestatakse vaid kohapealsete esinduste — metskondade kulud.

Riigi metsamajanduse tulud 1932/33 m/a.:

	Tulud kr	%
Puidu mtiük (peakasustus)	3 221 490	83,6
Riigi metsatööstuse 1930/31 tegevus-		
aasta tulejääk	384 573	10,0
Metsa kõrvalkasustusced	108 629	2,8
Mitmesugused rendid	51 369	1,3
Trahvid ja viivitusemaksud	65 469	1,7
Muud tulud	24 458	0,6
Kokku kr	3 855 988	100

Tulud Metsavalitsuse alal moodustavad Põllutööministeeriumi üldtuludest 90,48%.

Arvates maha tulud metsamüügist mitte metsana majandatavatelt maadel (umbes 753 894 kr), samuti

tulud turbalöikusest (15 500 kr) ja kalapüügist (kr 11 145), saame brutto-tulu ühelt metsamaa hektaarilt umbes kr 4,25 (1931/32 : kr 7,00).

Metskondades tehtud puht-metsamajanduslikkude kulude liigitus:

	Kr
Metsakorraldusetööd	6 390
Lankide ajamine	5 357
Kulturtööd	131 074
Metsahooldamine	5 566
Hüdrotehniline maaparandus	105 403
Metsateede ehitamine ja korrasoid . .	5 931
Metsakahjurite tööde	890
Metsapõlemiste ärahoidmine ja tööde .	5 447
Metsavaheliste teeäärte puhastamine .	958

Kokku kr 267 016

Metsamajapidamise brutto-tulust moodustavad puht-metsamajanduslikud kuhud, s.o. kapitali suurondamiseks tarvitataavad summad 6,9%; peab tunnistama, et see on õige väike osa.

Kokku on metskondades tehtud kulu 1 909 413 kr; arvatud maha asundustalude metsade hindamise kulud, mis ei ole seoses metsandusega, moodustavad need kulud Metsavalitsuse brutto-tulust 49,1%. Kuna aga ei ole lahutatavad keskasutise kulud metsade alal teistest Põllutööministeeriumi allühikute kuludest (ühised krediigid) ja peale selle 1932/33 m/aastast peale riigimaa ringkonna valitsejate instituudi kaotamise järel omakord riigimaa likvidatsiooni kulusid (palgad jne.) esineb metskondade kuludes, siis ei ole võimalust umbkaudseltki määratada meie metsamajanduse tootmis-koeffitsienti.

Kulusid Voltveti metsakooli alal oli kr 9 611.

Metsanduse kohta varem Keskbüroo väljaandels ilmunud andmed ja artiklid:

- Riigi metsamajandus 1931/32 m/a., B. Tiismann, Eesti Statistika nr. 135(2) 1933 a., lk 65—71.
- Riigi metsamajandus 1930/31 m/a., B. Tiismann, Eesti Statistika nr. 125(4) 1932 a., lk 212—218.
- Riigi metsamajandus 1929/30 m/a., B. Tiismann, Eesti Statistika nr. 112(3) 1931 a., lk 148—155.
- Riigi metsamajandus 1928/29 m/a., B. Tiismann, Eesti Statistika nr. 98(1) 1930 a., lk 23—29.
- Riigi metsamajandus 1927/28 a., B. Tiismann, Eesti Statistika nr. 94(9) 1929 a., lk 498—502.
- Metsamajandus 1920—27 a., J. Kurkus, Eesti Statistika nr. 75(2), 1928 a., lk 126—134.

P. Kind.

KALANDUS 1933 a.

PÊCHE en 1933.

SISU: 1. Merekalatoodang, lk. 125. 2. Sisevete toodang, lk. 128. 3. Hülgepüük, lk. 130. 4. Kalahinnad randades, lk. 130.
5. Kalatoodangu värtus, lk. 133.

1. Merekalatoodang. *Produit des péches maritimes.* Kalastusoludelt kujunes 1933 a. tunduvalt halvemaks, kui oli eelmine 1932 a. Kalasaak rannavetest osutus tunduvalt väiksemaks, kui eelmisel aastal, samuti jäi ka ulgumere püük väiksemaks eelmine aastaga vörreldest. Rannavete toodangus määrrava tähtsusega ja tarvitatavam kala on räim. Räimi püütakse kogu ranna ulatuses alates Nõukogude Vene piirist mööda rannikut ja ümber saarte, kuni Läti piirini. Räime püütakse peamiselt kevadel, kuna sellal ilmub neid suurte parvedena sügavmerest rannavetesse. Sarnane hooajalisus räimepüügis tuleb selgemalt ilmsiks Pärnu ja Saare randades, kuna Soome lahes, s. o. Põhja rannikul räimepüük teostub pea aasta ringi, kuid ka siin on kevadkuud suursaagi kuudeks. Üldiselt võib öelda, et mai ja juuni kuudel püütakse üle poole kogu aastasest räimetoodangust.

1933 a. oli räimetoodang 84 474 kv eelmise aasta 136 395 kv vastu, s. o. 38% madalam. Räimetoodangu osatähtsus meie kala kogutoodangus jäi eelmise aastaga samasesk ja moodustas mõlemaal aastal 56% kogutoodangust. Üksikute randade järgi 1933 a. räime aastatoodang oli suurem Harju rannas, kus püüti 24 079 kv. Harju ranna räimetoodang osutus isegi suuremaks eelmise aasta toodangust. 1932 a. püüti Harju rannas 22 861 kv räimi, seega oli 1933 a. toodang 5% suurem eelmise aasta toodangust, sellal kui üleriiklik toodang osutus 38% madalamaks, mis töendab, et Harju ranna räimetoodangut 1933 a. peab pidama heaks. Harju ranna parem räimetoodang oli tingitud paremast saagist kevadisel püügi suurhooajal, kuid samuti, või veel rohkem sügisest paremaist saakidest. Märtsi räimetoodang Harju rannas oli tunduvalt madalam eelmise aasta toodangust, mis peamiselt tingitud sellest, et märtsi kuul peaegu üldse ei saadud teostada räimepüüki liikuva jäätölt. Rämetoodang Pärnu rannas on pea iga aasta olnud köige suurem, kuid 1933 a. jäi väiksemaks Harju ranna räimetoodangust. Pärnu rannas püüti 1933 a. 23 397 kv räimi eelmise aasta 57 369 kv vastu, s. o. üle poole vähem. Eelmisel aastal moodustas Pärnu ranna räimetoodang 42% üleriiklikust toodangust, kuid 1933 a. ainult 28%. Pärnu ranna räimetoodangu kohta olgu tähendatud, et seal kannatab püük köige

rohkem sesoonsuse all. 1933 a. teostati Pärnu rannas räimepüüki 8 kuu jooksul ja 4 kuu jooksul ei toodud räimi üldse maale. Aasta varemalt püüti räimi Pärnu rannas 6 kuu jooksul ja 6 kuu jooksul ei toodud räimi ühtki korda maale. Saare rannas püüti 1933 a. jook sul 17 880 kv räimi, eelmise aasta 24 854 kv vastu, s. o. 28% vähem eelmise aasta toodangust. Saare rannas oli 1933 a. räimetoodang köige suurem mais, mil püüti 5 072 kv, juuni toodang oli 2 428 kv ja juulis langes koguni madalale, olles ainult 756 kv. Suve lõpul töusid toodangud, kuid vaatamata sellele jäi siiski aastane toodang tunduvalt madalamaks eelmise aasta toodangust. Lääne rannas oli räimetoodang 1933 a. 6 787 kv eelmise aasta 13 866 kv vastu, olles seega poole väiksem eelmise aasta toodangust. Kuude järgi Lääne ranna räimetoodangus võib panna tähele väga suurt sarnadust Pärnu ranna toodanguga. Eriti just lõunapoolne osa Lääne rannast sarnaneb toodangult Pärnu rannale. Lääne rannas on räimi liikumas aga tunduvalt vähem, seetõttu ka sealsed saagid tunduvalt madalamad Pärnu ranna toodanguist. Suur osa toodangust saadakse peamiselt mai ja juuni kuudel. Talvekuudel on Lääne rannas räimepüük täitsa soigus lõuna osas, kuna põhjapool Soome lahe ääres püütakse vähesel määral räimi ka talvekuudel. Viru rannas püüti 1933 a. 11 831 kv räimi eelmise aasta 17 445 kv vastu, s. o. 32% vähem eelmise aasta toodangust. Suur osa räimetoodangust saadi juuni kuul, mil räime toodang oli 4 439 kv, mais 2 455 kv ja juulis 1 283 kv, talvekuudel oli püük väike.

Rohkem kui räimetoodang, vähenes kilutoodang 1933 a. Kilutoodang 1933 a. oli 17 432 kv eelmise aasta 43 023 kv vastu, seega langenud ligi $\frac{2}{3}$ vörra. Et kalatoodang näitas suurt langust, on peamiselt tingitud räime- ja kilutoodangu suurest tagasiminekust, kuna viimaste osatähtsus üldises kalatoodangus määrrava tähtsusega. 1933 a. oli kilutoodang 11,5% kala üldtoodangust. Kilupüük teostub peamiselt põhja rannikul, kuna lääne osas kilu esineb harvemalt, seepärast seal ka toodangud väiksemad. Tähtsamaks püügipaigaks põhjaramnikul on Harju rand. Harju rannas püüti 1933 a. 10 558 kv kilu, Viru rannas 1 548 kv, Lääne rannas 309 kv ja Saare rannas 5 017 kv. Põhja rannikul oli kilutoodang eelmise aastaga vörrel-

Kalatoodang kalatikkide, randade ja kunde järgi 1933 a. kv. — Produit de pêche d'après le genre, endroit et mois en 1933 (quint.).

I.

	Räimed Hüner baltique	Kihud Eperö	Lõhed Sauvage	Tursas Morue	Kaanijad Carrelet	Angerjad Anguille	Kohad Sandre	Shiad Leveret	Tindid Éperlan de mer	Haugid Brochet	Alvenaid Perche	Silmud Langoustre	Vimnud Vénérable	Salihad Meunier	Lutsud Loche	Särjed Gardon	Latikad Brème	Kitsad Averin	Sagatala Mensis poissons	Kokku Total
Viru																				
Jaanuar . .	287	140	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	446
Veebruuar . .	60	33	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	145
Märts . .	130	82	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	250
April . .	592	10	12	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	791
Mai . .	2 455	60	37	28	9	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 842
Juuni . .	4 430	22	35	28	13	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 847
Juuli . .	1 283	—	219	1	8	9	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 703
August . .	442	150	199	00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 021
September . .	414	112	168	—	8	114	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32
Oktober . .	487	399	232	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 150
November . .	984	381	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 347
Detsember . .	278	170	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 551
Kokku	11 831	1 548	925	29	48	213	8	120	294	257	210	529	45	—	—	—	—	—	543	16 629
Harju																				
Janvier . .	1 100	700	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 988
Février . .	1 116	414	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 569
Mars . .	496	35	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	562
Avril . .	1 208	1 175	12	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 440
Mai . .	2 273	1 219	25	28	53	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 852
Juin . .	4 223	243	15	132	279	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 197
Juillet . .	1 383	48	48	22	580	106	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 374
Août . .	1 757	2 069	60	9	377	80	9	13	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 581
Septembre . .	2 919	1 694	84	8	71	102	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5 108
Octobre . .	1 681	1 660	118	27	12	18	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 765
Novembre . .	2 610	655	4	9	10	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3 450
Décembre . .	3 302	641	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4 010
Total	24 079	10 558	379	242	1 396	332	24	59	—	591	267	—	37	—	00	—	1	10	930	38 905
Lääne																				
Jaanuar . .	3	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	217
Veebruuar . .	6	—	1	00	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	17
Märts . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	316
April . .	284	19	00	27	17	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2 238
Mai . .	3 207	35	4	56	141	35	37	32	30	157	21	—	112	55	—	235	90	133	484	4 844
Juuni . .	2 318	42	8	49	239	210	591	12	—	295	367	00	80	34	—	178	128	94	321	5 124
Juuli . .	378	—	—	29	95	153	275	9	—	220	267	68	78	—	—	210	14	663	4 989	
August . .	201	16	—	2	149	136	82	62	—	183	295	—	21	41	—	10	69	42	—	1 450
September . .	277	102	—	57	92	88	17	1	—	72	100	—	46	28	—	2	41	1	76	972
Oktober . .	76	44	—	28	42	18	6	153	—	83	41	—	5	2	—	1	11	1	48	580
November . .	28	15	4	9	—	—	5	44	—	80	11	—	17	—	—	23	—	27	39	399
Detsember . .	14	31	3	2	—	—	—	—	—	192	40	—	—	—	—	—	—	—	—	410
Kokku	6 787	309	8	255	796	712	1 067	650	131	1 981	1 461	00	380	214	3	499	604	296	1 930	18 083
Saare																				
Jaanuar . .	680	64	—	19	4	—	—	8	48	—	170	51	—	—	—	—	—	—	—	17
Veebruuar . .	242	128	00	79	4	—	—	4	19	—	228	21	—	—	—	—	—	—	—	720
Märts . .	489	128	—	67	10	—	—	3	7	—	107	30	—	—	—	—	—	—	—	935
April . .	1 478	115	2	307	9	24	1	81	—	132	174	—	13	10	3	46	—	14	566	2 965
Mai . .	5 072	20	00	169	179	83	5	89	—	118	110	—	220	—	—	128	—	86	6 150	
Juuni . .	2 428	—	—	91	1105	78	77	15	—	32	56	—	—	—	—	128	—	19	4 024	
Juuli . .	756	—	—	37	1 080	102	1	16	—	107	67	—	29	—	—	29	—	20	2 195	
August . .	2 172	276	—	681	1 290	155	4	90	—	54	79	—	—	—	—	6	—	8	4 202	
September . .	1 393	1 957	00	339	330	101	1	211	—	76	127	—	—	—	—	—	—	6	4 541	
Oktober . .	774	1 191	2	499	25	18	—	177	—	62	92	—	29	—	—	22	—	10	2 818	
November . .	1 771	973	—	60	8	4	—	181	—	74	32	—	—	—	—	—	—	—	3 260	
Detsember . .	625	160	—	1	00	—	—	8	—	126	1	—	—	—	—	—	—	00	921	
Kokku	17 880	5 017	4	1 756	4 044	563	104	892	—	1 341	801	—	13	10	32	455	—	50	839	33 801
Pärnu																				
Jaanuar . .	—	—	1	3	—	—	4	480	13	19	20	198	1	269	—	103	—	8	136	1 105
Veebruuar . .	—	3	6	—	1	2	1	—	494	6	247	28	92	—	541	—	43	1	92	2 543
Märts . .	—	—	—	—	8	848	9	—	1 428	67	187	—	452	—	186	2	30	110	3 568	
April . .	282	2	4	1	—	—	—	—	923	11	105	181	251	—	251	8	1	137	10	177
Mai . .	11 912	5	7	4	142	923	11	105	—	162	1 679	261	484	—	329	10	339	208	14 035	
Juuni . .	8 510	6	6	11	286	1 721	15	2	162	1 679	261	484	—	329	10	339	208	14 035		
Juuli . .	804	4	20	22	130	937	15	—	38	141	—	122	—	—	—	—	—	53	2 286	
August . .	1 163	9	21	13	42	71	4	—	17	137	—	49	—	—	—	—	—	7	1 538	
September . .	1 118	30	28	17	64	105	10	—	24	93	3	122	—	53	—	12	1 679			
Oktober . .	99	32	22	—	—	38	43	16	—	38	37	4	51	—	17	61	—	34	492	
November . .	9	—	1	21	—	—	4	53	5	10	73	1	117	—	78	—	89	89	456	
Detsember . .	—	—	—	—	—	1	405	4	—	54	155	1	896	—	101	—	87	1 204		
Kokku	23 897	94	140	69	720	7 331	128	2 040	650	3 320	271	3 044	14	18	1 059	22	550	947	44 312	

Kalatoodang kalatlikkide, randade ja kuude järgi 1933 a. kv (järg).
Produit de pêche d'après le genre, endroit et mois en 1933 (quint.) (suite).

1.	Räimed Hareng baltique	Kihud Eprot	Lõhesak Saunom	Tursatoodang Morne	Kameljaid Gurrellej	Angerjaid Anguille	Kohad Sandre	Sildad Lavaret	Thidid Epineen de mer	Haugid Brochet	Alvanad Perche	Silmud Lampre	Vinnud Vimbre	Sähnad Meenster	Luisud Lotte	Süried Gardon	Latikud Brème	Klisad Larine	Segakala Menus poissens	Kokku Total
Kokku riigis																				
Jaanuar	2 070	909	9	23	4	20	449	74	19	464	263	1	271	—	—	128	—	3	195	4 907
Veebruar	1 424	573	9	88	4	3	1 300	48	239	374	322	—	542	—	29	91	—	1	111	5 159
Märts	1 115	243	8	69	13	—	398	35	247	405	157	—	183	1	—	16	89	81	3 170	
April	8 844	1 819	28	345	44	49	910	17	1 532	659	576	—	582	65	3	419	92	177	1 180	11 997
Mai	24 910	1 843	71	255	386	315	970	174	144	730	825	—	371	42	1	544	138	271	687	32 186
Juuni	21 923	312	59	300	1 647	590	2 394	85	93	524	2 097	261	570	84	—	452	221	353	1 121	33 002
Juuli	4 604	48	271	109	1 791	511	1 213	77	64	380	394	—	154	41	—	29	59	10	303	10 008
August	5 735	2 520	268	100	1 838	475	166	177	43	272	593	73	51	2	—	21	42	—	177	12 563
September	6 121	3 865	282	492	518	469	128	240	64	241	343	219	171	—	—	55	41	1	265	13 450
Okttoober	3 117	3 294	384	576	79	94	48	350	20	245	160	163	79	1	20	61	11	1	299	9 002
November	5 383	2 004	14	114	27	13	53	358	—	194	119	48	122	2	29	96	—	549	9 125	
Detsember	4 219	1 002	7	4	2	1	410	56	—	382	205	35	413	—	—	101	23	—	221	7 081
Ülduse — Gr. total	84 474	17 432	410	2 422	6 353	2 540	8 634	1 847	2 465	4 820	6 059	800	3 519	238	82	2 013	627	906	5 189	151 730
%	55,7	11,9	1,6	4,2	1,7	5,6	1,2	1,3	3,2	4,0	0,5	2,8	0,2	0,1	1,3	0,4	0,6	3,4	100,0	
1932	136 395	43 023	1 246	1 928	7 772	2 440	9 399	1 971	6 194	10 655	9 969	758	4 792	164	82	1 231	139	1 214	3 761	243 123
1931	62 202	26 878	991	655	5 863	2 074	5 697	1 366	2 050	5 125	4 865	1 022	1 325	4	45	135	102	34	3 588	124 030
1930	104 434	25 511	951	3 307	5 242	3 008	8 494	1 306	2 818	4 369	3 579	800	2 031	15	160	432	27	388	2 306	169 357
1929	79 983	35 330	682	1 581	2 055	2 658	5 984	452	6 425	4 589	2 354	669	1 935	—	—	—	—	3 942	140 217	
1928	78 362	29 716	575	4 354	1 655	2 209	6 140	625	571	2 919	2 001	420	1 390	—	—	—	—	6 542	136 470	

des tunduvalt madalam, kuna Saare rannas osutus kilutoodang suuremaks eelmise aasta toodangust. Saare ranna suurem toodang oli tingitud sellest, et seal kilu saadi ka talvepüügil, kuna eelmisel talvel kilu ei saadud; vaatamata talvisele püügile, mis väiksema tähtsusega, oli ka sügisel püügil saak tunduvalt parem. 1933 a. septembris ja oktoobris saadi 3 148 kv kilu eelmise aasta 1 246 kv vastu samal ajavahemikul. Pärnu rannas kilu ei püütud, nagu eelmisel aastailgi. Kilu- ja räimetoodangu kohta olgu tähendatud, et neis randades, kus toodangud harilikult madalad, olid need möödunud aastal paremad ja neis randades, kus harilikult head saagid, oli 1933 a. toodang kehvem.

Lõhi on suurimaid ja kallihinnalisemaid kalu, mis esineb meie rannikul. 1933 a. lõhesaak oli parem, kui eelmisel aastail ja toodang osutus suuremaks eelmiste aastate toodanguist. Lõhe püüti 1933 a. I 410 kv eelmise aasta 1 246 kv vastu, s. o. 13% rohkem. Lõhe peamiseks püügipaigaks on Viru rand. Viru rannas püüti 925 kv lõhe, s. o. 65,6% lõhe kogutoodangust. Harju rannas püüti 379 kv lõhe. Lääne rannas 8 kv, Saare rannas 4 kv ja Pärnu rannas 94 kv. Lõhe peamiseks püügijaks on suve lõpp ja sügis. Suurem toodang oli oktoobris — 384 kv. Püügi suurhooajal, alates juuliga ja löpetades oktoobriga, püüti 1 205 kv lõhe, s. o. 85,5% aastastest toodangust ja ülejäänud 8 kuu jooksul ainult 205 kv ehk 14,5% aastastest toodangust. Lõhe paremateks püügipalkadeks on Soome lahe jõgede suudmed.

Tursatoodang 1933 a. osutus suuremaks, kui oli eelmisel aastal. 1933 a. püüti 2 422 kv turski eelmise aasta 1928 kv vastu. Tursatoodang moodustas 1,6% rannavete merekala üldtoodangust; eelmisel aastal oli tursatoodangu osatähtsus 0,8%, seega tunduvalt väiksem 1933 a. tursatoodangu osatähtsusest kallatoodangus. Randade järgi oli tursatoodang suurem Saare rannas, kus püüti 1 756 kv, s. o. 72,5% tursa üldtoodangust. Lääne ranna tursatoodang oli 255 kv,

Harju rannas 242 kv, Pärnu rannas 140 kv ja Viru rannas 29 kv. Suuremaiks toodangu kuudeks olid aprill, mai ja juuni, kevadisel püügihooajal ja september ning oktoober sügisel püügihooajal.

Kameljatoodang 1933 a. oli 6 353 kv eelmise aasta 7 772 kv vastu, seega 18% madalam eelmise aasta toodangust. Kameljatoodang polnud mitte kõikjal madalam eelmise aasta toodangust, vaid ainult Viru ja Harju randades. Viru ranna kameljatoodang 1933 a. oli 48 kv eelmise aasta 77 kv vastu ja Harju ranna toodang 1 396 kv eelmise aasta 3 581 kv vastu. Lääne rannas osutus kameljatoodang paremaks eelmise aastaga vörreldes. Seal püüti 1933 a. 796 kv eelmise aasta 553 kv vastu, s. o. 44% rohkem. Saare rannas oli 1933 a. kameljatoodang 4 044 kv eelmise aasta 3 517 kv vastu, s. o. 15% suurem ja Pärnu rannas oli toodang 69 kv eelmise aasta 44 kv vastu, s. o. 57% suurem. Kameljaid püütakse peamiselt suvel, muudel aastaaegadel nende toodang on koguni väike. 1933 a. püüti kameljaid juuni, juuli ja augusti jooksul 4 276 kv, s. o. 67% nende aastastest kogutoodangust.

Angerjatoodang 1933 a. oli pisut suurem eelmise aasta toodangust. 1933 a. püüti angerjaid 2 540 kv eelmise aasta 2 440 kv vastu. Rannavete merekala kogutoodangust moodustas angerjatoodang 1,7%. Randade järgi oli angerjatoodang kõige suurem Pärnu rannas — 720 kv, sellele järgnes toodangu suuruselt Lääne rand 712 kv toodanguga. Saare rand 563 kv, Harju rand 332 kv ja Viru rand 213 kv toodanguga. Angerjapüüki teostatakse peamiselt suvisel kalapüügi hooajal, kuna talvekuudel pole angerjate toodang märkimisväärne.

Merekala rannavete toodangus kolmanda koha toodangu suuruse järgi omasid kohad. Koha püüti 1933 a. 8 534 kv, s. o. 5,6% rannavete merekala toodangust. Eelmise aastaga vörreldes näitas kohatoodang langust 9%, sest 1932 a. kohatoodang oli 9 399 kv.

Koha peamiseks püügipaigaks on Pärnu rand, kus püüti 7 331 kv, s. o. 86% rannavete koha kogutoodangust. Lääne rannas püüti 1 067 kv koha ehk 12% rannavete koha kogutoodangust, kuna teiste randade toodang on ainult 2%, seega koguni vähe tähelepanu vääriv. Toodangurikkamad püütikuid 1933 a. olid juuni ja juuli, mil püüti 3 607 kv, s. o. 42% aastastest toodangust.

Siiatoodang 1933 a. oli 1 847 kv eelmise aasta 1 971 kv vastu, seega 7% väiksem eelmise aasta toodangust. Rannavete merekala kogutoodangust oli siiatoodang 1,2%. Suurem oli siiatoodang Saare ja Lääne randades. Ühtlasi osutus nende randade siiatoodang ka suuremaks eelmise aasta toodangust. Saare rannas püüti siiga 892 kv eelmise aasta 658 kv vastu, s. o. 35,5% rohkem ja Lääne rannas 650 kv eelmise aasta 547 kv vastu, s. o. 18,8% rohkem. Püügihoogaegade järgi osutus sügisene püük saagirikkamaks kevadisest.

Meritintide püük on koondunud peamiselt Pärnu randa, seal püüti 1933 a. 2 040 kv, kuna üleriiklik toodang oli 2 465 kv, seega püüti Pärnu rannas 83% meritintide kogutoodangust. Viru rannas püüti 294 kv meritinte ja Lääne rannas 131 kv, kuna Harju ja Saare rannas meritinte 1933 a. jooksul ei püütud ehk püüti neid nõnda vähe, et korrespondendid neid eraldi ei märkinud. Meritintide kogutoodang oli 1,6% merekala rannavete kogutoodangust. Meritintide toodang oli suurem varakevadel. Suurima toodanguga oli aprilli kuu, millal püüti 1 532 kv, s. o. 62% nende aastastest toodangust.

Haugitoodang osutus 1933 a. rohkem, kui poole väiksemaks eelmise aasta toodangust. 1933 a. püüti haugi 4 820 kv eelmise aasta 10 655 kv vastu. Haugi kogutoodang rannavete merekala kogutoodangust oli 3,2%, kuna eelmisel aastal oli selle osatähtsus kogutoodangus 4,2%. Suurema toodanguga oli Lääne rand, kus aasta jooksul püüti 1 981 kv. Toodangu suuruse järgi järgmine koha omas Saare rand, kus püüti 1 341 kv. Pärnu rannas püüti 650 kv, Harju rannas 591 kv ja Viru rannas 257 kv. Eelmise aastaga võrreldes oli haugitoodang, peale Saare ranna, kõikjal madalam. Saare rannas osutus aga 60% paremaks. Saare ranna parem toodang oli tingitud peamiselt 1933 a. algukuude toodangurikkamaist püükidest. Harilikult on haugitoodang märgatavalt suurem kevadel, kuid 1933 a. kevadised haugitoodangud olid võrdlemisi väiksed.

Ahvenatoodang 1933 a. oli 6 059 kv eelmise aasta 9 969 kv vastu, s. o. 31% väiksem eelmise aasta toodangust. Ahvenatoodang oli kõige suurem Pärnu rannas, kus neid 1933 a. püüti 3 320 kv, kuid eelmise aasta toodangust jäi sealgi 1933 a. toodang tunduvalt väiksemaks. 1932 a. oli Pärnu ranna ahvenatoodang 5 650 kv. Pärnu ranna ahvenatoodang oli üle poole üleriiklikust toodangust. Lääne rannas püüti 1933 a. 1 461 kv eelmise aasta 2 141 kv vastu, s. o. 32% vähem. Saare ranna ahvenatoodang oli 801 kv, Harju rannas 267 kv ja Viru rannas 210 kv.

Silmutoodang 1933 a. osutus pisut suuremaks eelmise aasta toodangust. 1932 a. oli silmutoodang 758 kv ja 1933 a. 800 kv, seega 5,5% suurem eelmise aasta toodangust. Silmude osatähtsus merekala rannavete toodangust oli 0,5%, seega tunduvalt väiksem eelpool vaadeldud kalaliikide toodangust. Sibmu püütakse kõige rohkem Viru rannas, kus nende peamiseks püügipaigaks Narva jõgi ja selle suue.

Vimmatoodang oli 1933 a. 3 519 kv eelmise aasta 4 792 kv vastu, s. o. 27% väiksem eelmise aasta toodangust. Vimma püütakse kõige rohkem Pärnu rannas. Pärnu ranna vimmatoodang oli 3 044 kv moodustades seega ligi 87% nende kogutoodangust.

Särjetoodang rannavetest 1933 a. osutus suuremaks, kui oli aasta varemalt. 1933 a. tõusis nende toodang 2 013 kv peale eelmise aasta 1 231 kv vastu, seega suurenened ligi kahekordseks.

Peale ühal loetletud kalaliikide püüti 1933 a. 238 kv sainaid, 82 kv lutse, 627 kv latikaid ja 906 kv kiiski.

Peale eraldi märgitud kalaliikide teatavad korrespondendid Neil puhkudel, kui mitmesugust kala tihesugusel arvul sattunud püüniseisse ja neid raske eraldada liikide järgi, toodangu segakala nimetuse all. Samuti on arvatud segakala alla ka mõned väga vähesel määral püütud kalaliigid. Segakala toodang oli 1933 a. 5 189 kv ehk 3,4% merekala rannavete toodangust.

Rannavete toodang 1933 a. oli 151 730 kv eelmise aasta 243 123 kv vastu, seega 38% madalam eelmise aasta toodangust. Sarnane suur langus oli tingitud peamiselt rääime- ja kilupüügi väiksemaist toodanguist, kuna need kalaliigid meie rannavete toodangus määrrava tähtsusega.

Peale rannavete toodangu oli ka kaugemere püük 1933 a. kehvem kui aasta varemalt. Kaugemere püügil käis o.-ü. „Kalanduse heeringalaevastik“ Põhjameres, kus püüki teostati Islandi vetes. Heeringalaevastik viibis püügil juunist kuni septembrini lõpuni, missuguse aja välitel püüti 13 000 kv heeringaid, kuna 1932 a. sama aja jooksul püüti 21 000 kv. Heeringapüügil viibis 1933 a. kõll üks laev vähem, kuid vaata-mata sellele osutus siiski saak ka püügil viibinud laevade ja püüniste kohta väiksemaks eelmise aasta toodangust. Merikalatoodang rannavetest ja kaugemere püügist kokku oli seega 164 730 kv eelmise aasta 264 123 kv vastu.

2. Sisevete toodang. *Produit des pêches intérieures.*

Kalanduse sisevete toodangu all tuleb mõista ainult nelja suurema veekogu — Peipsi ja Pihkva järve, Võrtsjärve ning Emajõe toodanguid ja neidki teatava ligikaudsusega. Väiksemate järvede ja jõgede järes puuduvad korrespondendid, seetõttu jäavad nende veekogude toodangud registreerimata. Teiseks, kuigi leidub korrespondente, kes valmis registreerima, siis puudub selleks suurem tarve, kuna väiksemate jõgede ja järvede kalatoodang pole suur ja sealseile kalureile on ta suuremalt osalt körvaliseks

sissetulekuallikaks. Väiksemate veeikogude äärne püük kannab rohkem sportlikku iseloomu, kui majanduslike hüvede taotluse laadi. Peipsi ja Pihkva järved on

suuremad veeikogud, kus kalastusel suur majanduslik tähtsus, kuid nende veeikogude äärsete kalurite seas leidub vähe kalureid, kes suudavad täita korrespon-

Sisevete kalatoodang 1933 a. (kvint.) — Produit de pêches intérieures en 1933 (quint.)

2.	Tinndid Epernay Peipsi	Haugt Brochet	Ahvenad Perche	Kohad Söndre	Slad. Leverret	Särild Gardon	Linsküld Tanche	Lothkud Brème	Vimmasd Pärsire	Lutaid Loote	Sigaud Siire	Agerfjord Anguille	Säind. Mennier	Rääbised Petunärme	Kilasid Aerive	Serkiala Meiss poiss.	Kokku Total				
Peipsi raioon																					
Jaanuar	5	101	580	218	36	1	4	431	—	43	—	—	—	1	—	—	—	1 420			
Veebruar	79	487	109	55	12	—	—	220	—	31	—	—	—	13	996	—	—				
Märts	137	23	13	30	21	—	—	20	—	13	—	—	—	10	268	—	—				
Aprill	751	886	51	8	7	161	—	48	—	11	—	—	—	15	1 956	—	—				
Mai	1 186	380	38	67	6	125	6	225	3	1	16	6	6	10	2 068	—	—				
Juuni	36	34	113	118	—	40	30	59	—	3	3	2	2	1	17	457	—				
Juuli	10	20	50	—	8	8	8	30	—	1	1	2	2	1	20	151	—				
August	11	14	10	77	2	2	2	51	—	1	1	2	2	1	15	191	—				
September	24	17	26	194	2	1	1	27	—	16	—	—	—	11	307	—	—				
Oktober	24	190	15	151	5	—	—	17	—	1	1	1	1	11	478	—	—				
November	26	33	120	57	72	1	—	15	—	61	—	—	—	11	20	418	—				
Detsember	30	167	498	355	88	—	—	404	—	50	—	—	—	11	20	1 582	—				
Kokku	2 052	1 886	2 151	1 046	666	368	53	1 547	3	238	3	22	24	54	9	162	10 284	—			
Pihkva raioon																					
Janvier	5	50	220	110	14	1	1	210	—	20	—	—	—	1	—	—	—	682	—		
Février	30	130	50	13	4	—	—	140	—	12	—	—	—	13	392	—	—				
Mars	21	10	5	8	8	—	—	11	—	9	—	—	—	11	84	—	—				
Avril	300	410	11	6	3	160	—	35	—	6	—	—	—	8	967	—	—				
Mai	1 000	260	130	30	3	29	5	180	3	0,0	—	—	—	8	1 060	—	—				
Juin	30	15	50	10	—	20	11	22	—	1	—	—	—	13	179	—	—				
Juillet	6	190	20	—	9	10	10	25	—	1	—	—	—	15	190	—	—				
Août	7	10	4	10	1	1	1	12	—	1	—	—	—	11	62	—	—				
Septembre	11	6	1	05	4	—	1	13	—	1	1	1	1	9	114	—	—				
Octobre	10	15	20	15	55	3	1	10	—	12	—	4	—	6	160	—	—				
Novembre	12	21	23	16	38	4	—	14	—	15	—	9	—	9	163	—	—				
Décembre	20	25	123	100	15	—	—	50	30	—	—	—	—	8	386	—	—				
Total	1 377	871	833	367	224	249	30	722	3	107	1	16	19	—	32	10	128	4 989	—		
Emajõe raioon																					
Jaanuar	18	85	100	8	2	1	2	24	—	—	—	2	—	—	—	242	—				
Veebruar	10	43	30	1	13	—	5	12	—	—	—	2	—	—	10	124	—				
Märts	40	12	3	6	53	—	—	13	—	—	—	5	—	—	9	145	—				
Aprill	148	5	2	34	654	—	30	7	4	—	—	22	—	28	900	—	—				
Mai	222	12	12	1	123	7	24	4	2	—	122	6	4	22	563	—	—				
Juuni	6	19	11	10	9	8	9	5	—	1	1	1	1	13	80	—	—				
Juuli	4	6	10	—	10	6	7	—	2	—	2	2	2	10	60	—	—				
August	4	5	3	31	4	1	14	—	—	1	—	4	1	8	73	—	—				
September	8	5	5	44	5	1	21	—	7	—	1	11	4	14	115	—	—				
Oktober	14	5	1	28	12	1	3	32	—	1	—	1	1	13	95	—	—				
November	12	6	14	23	1	—	15	—	16	—	2	—	1	12	121	—	—				
Detsember	8	103	70	31	1	—	31	—	—	—	—	—	1	9	272	—	—				
Kokku	494	306	261	207	888	26	167	4	119	2	19	157	3	5	7	143	2 808	—			
Võrtsjärve raioon																					
Jaanuar	30	96	38	1	2	1	1	160	—	12	—	—	—	0,0	—	340	—				
Veebruar	20	45	15	—	40	—	—	111	—	11	—	—	—	2	14	258	—				
Märts	18	8	1	2	2	—	—	4	—	7	—	—	—	8	83	—	—				
Aprill	120	7	3	2	108	—	39	—	10	—	—	—	4	188	78	510	—				
Mai	223	4	20	—	97	8	105	5	2	—	6	90	—	51	38	710	—				
Juuni	11	23	9	1	16	11	133	—	—	—	1	6	7	18	28	265	—				
Juuli	9	15	2	4	7	1	46	—	1	—	1	3	0,0	7	148	—	—				
August	9	6	3	1	5	1	42	—	1	—	1	2	2	36	12	120	—				
September	9	2	11	1	8	1	39	—	1	—	1	1	2	127	10	213	—				
Oktober	21	12	6	1	11	1	6	—	9	—	3	2	2	228	17	312	—				
November	17	18	13	1	2	—	11	—	8	—	1	15	1	104	9	290	—				
Detsember	10	60	31	12	1	—	25	—	22	—	—	1	52	1	52	10	224	—			
Kokku	—	497	296	152	22	321	30	781	5	84	—	12	109	11	27	895	231	3 473	—		
Sisevetekokku																					
Jaanuar	10	199	981	466	59	6	7	803	—	99	—	—	4	—	0,0	—	2 634	—			
Veebruar	—	139	705	204	69	69	—	476	—	66	—	—	5	—	50	1 770	—				
Märts	216	53	22	46	109	—	—	42	—	42	—	—	8	—	87	580	—				
Aprill	1 051	1 564	74	19	48	1 089	—	152	—	34	—	—	23	—	152	131	4 842	—			
Mai	2 186	1 026	184	129	11	374	26	594	15	5	—	33	220	—	58	78	4 998	—			
Juuni	66	66	205	148	—	86	61	222	—	—	—	9	16	8	15	22	66	990	—		
Juuli	29	141	82	—	31	31	31	108	—	5	—	6	6	6	6	48	58	540	—		
August	31	85	20	119	12	5	119	—	4	44	—	3	5	8	11	37	46	446	—		
September	52	30	43	304	19	4	100	—	6	44	—	1	1	18	2	29	223	50	1 040	—	
Oktober	28	74	237	37	235	31	5	36	—	44	—	1	1	18	2	36	194	50	902	—	
November	38	83	187	100	134	8	—	55	—	116	—	2	2	9	—	36	104	50	902	—	
Detsember	50	210	784	556	96	2	—	510	—	127	—	—	—	21	52	54	2 464	—			
Olde — Gr. total	3 429	3 748	3 586	1 826	1 119	1 826	139	3 217	15	548	6	69	309	14	118	921	664	21 554	—		
%	15,9	17,4	16,0	8,5	5,2	8,5	0,0	14,9	0,1	2,6	0,0	0,3	1,4	0,1	0,5	4,9	3,1	100,0	—		
1932	3 831	4 618	4 569	1 270	974	1 432	181	3 109	41	451	8	116	73	24	387	1 007	557	23 243	—		
1931	3 112	3 818	3 643	943	590	643	105	2 837	117	230	00	47	27	13	462	1 150	500	18 236	—		

dendi kohuseid. Seepärast peab sealset korrespondentandmeid täiendama igasuguste körvalandmetega, et saada töetruumat pilti sealset kalatoodangust. Korrespondent-andmete täiendamiseks oleme kasutanud kalade veo andmeid ja instruktori vaatlusi sealsete toodangute kohta. Et andmete kogumisviis eelmiste aastatega sarnane, siis on ka toodangute andmestik aastati täiesti võrreldav. Samuti on ka vörrel dav üksikute veekogude järgi saavutatud andmestik.

Samuti kui merekalanduses, osutus ka sisevetes 1933 a. kalatoodang väiksemaks eelmise aasta toodangust. 1932 a. püüti sisevetete piirkonnas 23 243 kv kala, kuna 1933 a. toodang langes 21 554 kv peale, s. o. 7,3%. Toodangu langus tuli ilmsiks köögis sisevetete püügipaikades peale Emajõe raiooni. Peipsi raion on köige suurem, seal on ka toodang teiste raionidega võrreldes suurem. Peipsi raionni toodang oli 10 284 kv eelmise aasta 11 527 kv vastu, s. o. 10,8% väiksem eelmise aasta toodangust. Peipsi raionni toodang moodustas 1933 a. 47,7% sisevetete toodangust. Pihkva järve toodang oli 4 989 kv eelmise aasta 5 468 kv vastu, s. o. 8,8% väiksem. Emajõe raionis oli 1933 a. toodang 2 808 kv eelmise aasta 2 222 kv vastu, seega 26,4% suurem eelmise aasta toodangust. Emajõe toodang on aga köige väiksema osatähtsusega, kuna ta oli 13,0% sisevetete kogutoodangust. Võrtsjärve toodang on pisut suurem Emajõe toodangust — oli 1933 a. 3 473 kv ehk 16,1% sisevetete kogutoodangust. Eelmise aastaga võrreldes oli Võrtsjärve kalatoodang 13,7% madalam.

Sisevetete kalatoodang on, samuti nagu merekala toodangki, kevadkuudel köige kõrgem, kuna merekalatoodangu sügisese kõrgeseisu asemele tuleb sisevetel talvine kõrgeseis. Talvine kõrgeseis on tingitud paremaist jääalt püügi võimalusist. Sisemaised veekogud on talve läbi jääkatte all, kuna mererannikul sarnast kindlat jääkatet ei ole ja jääalt püügi võimalused on seega hoopis kehvemad. Aprilli ja mai toodang kokku oli 9 340 kv, s. o. 43,3% aastastest toodangust. Köige madalam oli sisevetete kalatoodang augustis — 446 kv ehk 2,1% aastastest toodangust.

Kalaliikide järgi suurema osa moodustavad hauigid, ahvenad, tindid ja latikad. Haugi püüti sisevetete piirkonnas 3 748 kv ehk 17,4% sisevetete kalatoodangu üldkogusest. Eelmise aasta toodangust jäi 1933 a. haugitoodang 18,8% madalamaks, kuna 1932 a. neid püüti 4 613 kv. Ahvenatoodang 1933 a. oli 3 586 kv eelmise aasta 4 569 kv vastu, seega 21,5% madalam. Peab tähendama, et ahvenate osatähtsus sisevetete kalatoodangus 1933 a. osutus ka pisut väiksemaks, kui oli eelmisel aastal. 1932 a. oli ahvenate osatähtsus sisevetete kalatoodangus 19,6%, kuna 1933 a. langes nende osatähtsus 16,6% peale. Osatähtsuselt kolmandakoha sisevetete kalatoodangus omavad peipsi tindid, neid püüti 3 429 kv ehk 15,9% sisevetete kalatoodangu üldkogusest. Eelmise aasta toodang oli 3 831 kv, seega oli 1933 a. toodang 10,5% madalam eelmise aasta toodangust. Neljanda koha sisevetete kalatoodangu

koguses omasid latikad; neid püüti 3 217 kv ehk 14,9% sisevetete kalatoodangu üldkogusest. Latikatoodang eelmise aastaga võrreldes suurennes 3,5% vörra. Et nende toodang osutus suuremaks eelmise aasta toodangust, siis üldise kalatoodangu tagasiminekuga arvestades suurennes nende osatähtsus tublisti. 1932 a. oli latikate osatähtsus sisevetete kalatoodangus 13,4% ja 1933 a. tõusis 14,9% peale. Koha ja särge püüti 1933 a. vördselt kumbagi 1 826 kv ehk 8,5% sisevetete kalatoodangust. Kohatoodang eelmise aastaga võrreldes näitas suurenemist, tõustes 1 270 kv pealt 1 826 kv peale, s. o. 43,8%. Särjetoodang näitas samuti tõusu eelmise aastaga võrreldes, olgu pistut väiksemat. Särjetoodang 1932 a. oli 1 432 kv ja 1933 a. tõusis 1 826 kv peale, s. o. 27,5%. Peale nimetatute püüti sisevetest veel mitmesuguseid kalaliike, nagu näha tabelist, kuid nende toodangud olid võrdlemisi väiksed võrreldes eelpool loendatutega, arvatud välja kiisad, milliste toodang oli 921 kv. Kiisku püütakse peamiselt Võrtsjärvest. Võrtsjärve kiisatoodang oli 895 kv, s. o. 97,2% sisevetete kiisa kogutoodangust.

3. Hülgepüük. *Chasse de phoques.*

Hülgepüüki teostatakse peamiselt Baltimere saarte piirkonnas. Hülgeid püütakse nahha ja rasva otstarbel. Eriti hinnas on noorte nahk. 1933 a. oli hülgetoodang hea, kuna kinnipüütud hüljeste arv tõusis 1 392 peale eelmise aasta 831 vastu. Suurem arv hülgeid püüti Pärnu rannas, või ööti Riia lahes ja Pärnumaa külge kuuluvate saarte piirkonnas. Tuntumaid hülgepüügi paiku on Kihnu saare ümbrus. Pärnu ranna hülgetoodang oli 653 hüljest, Saare rannas 466, Lääne rannas 104, Harju rannas 112 ja Viru rannas 57 hüljest.

Hülgepüük 1933 a. — Chasse de phoques en 1933.

3.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Mõned Tod.	
Viru . . .	—	—	3	30	9	2	—	2	4	7	—	—	57	
Harju . . .	—	—	37	37	35	—	—	—	—	—	3	—	112	
Lääne . . .	—	3	48	30	17	—	—	—	2	1	—	3	104	
Saare . . .	10	28	330	47	5	6	—	3	—	10	27	—	466	
Pärnu . . .	—	29	403	84	66	—	—	—	14	42	8	7	653	
Kokku —	Total	10	60	821	228	132	8	—	5	20	60	38	10	1392
1932 . . .	—	5	363	287	101	—	—	—	—	12	24	21	48	881
1931 . . .	22	25	39	79	11	—	—	—	9	11	10	6	212	
1930 . . .	62	146	483	29	11	3	2	4	2	4	21	12	749	
1929 . . .	7	2	180	187	16	4	—	1	12	20	36	36	505	
1928 . . .	2	15	129	75	26	13	1	7	11	32	43	108	457	

Paremaks hülgepüügi ajaks on varakevad või õigemini talve lõpp. Suurem oli toodang märtsis, mil püüti 821 hüljest, aprillis 228 ja mais 132 hüljest.

4. Kalahinnad ran-

Prix de poisson.

Peab tegema vahet nende hindade vahel, mis kala on püügipaigas ja nende vahel, mis saadakse müügipaigas, tarvitajasturul. Rannas — püügipaigas makstavad hinnad on tunduvalt madalamad neist hindadest, mis makstakse kala eest turgudel. Kalakaup kaua ei seisata, seepärast peab müüja saama sellest võrdlemisi lühikesel ajal jooksul lahti. Külmutsmajades võiks kalakaupa hoida pikemat aega alal,

kuid randades puuduvad kalade külmatusmajad, samuti puuduvad ka kalaveo laevad külmatusseadetega. Arvestades sellega, peab kalur oma toodangu realiseerima võrdlemisi kiiresti, et mitte saada kahju

kauba vananemisest. Sageli püügi suurhooaegadel paikub kala turule suurel arvul ja sellest tingituna võivad hinnad tublisti langeda, olenedes sellest ongi kalakauba hinnad väga kõikuvad. On tähelepanekuid

Kalashinnad kp snt kalallikkide ja kunde järgi 1933 a. randades — Prix de poisson (en snt par kg) d'après le genre et mois en 1933.

	4.	Rahmed Herring holistique	Kihed Espotted	Lihed Sauvage	Tursasid Morue	Kanelljad Carrelet	Angerjed Aiguille	Kohlad Sandre	Sifad Lavaret	Thundi Frasque de mer	Hangrid Brochet	Alvenad Perche	Stinud Lampreys	Vummad Pimbre	Sildnad Almerier	Sildud Gardon	Lattkud Breme	Klassid Lotte	Segakala Menus poissesse
Viru:																			
Jaanuar . . .	7	7	86	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Veebruar . . .	14	13	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Märts . . .	18	10	128	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16
April . . .	11	—	76	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15
Mai . . .	8	11	82	—	23	100	—	40	45	—	33	22	—	—	—	—	—	—	18
Juuni . . .	5	6	106	14	17	68	—	25	41	—	30	16	—	—	—	—	—	—	15
Juuli . . .	10	—	102	18	22	76	—	—	59	—	23	16	—	—	—	—	—	—	18
August . . .	16	14	178	—	33	91	—	—	59	—	20	18	—	—	—	—	—	—	20
September . . .	14	15	134	—	30	125	—	—	51	—	35	48	—	—	—	—	—	—	21
Okttoober . . .	18	18	82	—	—	198	—	—	43	—	35	44	—	—	—	—	—	—	19
November . . .	14	18	80	—	—	—	—	—	—	—	25	49	—	—	—	—	—	—	23
Detsember . . .	14	19	—	—	—	—	—	—	—	—	78	50	—	—	—	—	—	—	25
Keskmine . . .	12	13	103	16	25	100	—	33	54	9	29	20	54	24	—	20	—	—	20
Harju:																			13
Janvier . . .	7	7	144	—	—	—	—	—	—	—	34	—	—	—	—	—	—	—	—
Février . . .	9	11	110	20	—	—	—	20	—	—	27	—	—	—	—	—	—	—	25
Mars . . .	17	20	181	—	—	—	—	—	—	—	24	—	—	—	—	—	—	—	11
Avril . . .	10	8	94	17	18	—	—	—	45	—	23	10	—	—	—	—	—	—	18
Mai . . .	7	7	89	14	16	100	—	—	45	—	26	9	—	—	—	—	—	—	16
Juin . . .	4	6	89	3	13	79	—	—	52	—	29	15	—	—	—	—	—	—	28
Juillet . . .	9	15	116	11	16	88	—	—	60	—	36	23	—	—	—	—	—	—	12
Août . . .	14	13	165	—	18	96	—	45	61	—	39	17	—	—	—	—	—	—	20
Septembre . . .	12	15	115	19	17	122	—	—	48	—	32	30	—	—	—	—	—	—	30
Octobre . . .	13	17	70	—	19	123	—	—	—	—	39	—	—	—	—	—	—	—	14
Novembre . . .	18	25	101	13	28	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Decembre . . .	10	20	110	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13
Moyenne . . .	10	14	139	15	18	103	—	45	50	—	30	15	—	23	—	25	5	12	19
Lääne:																			20
Jaanuar . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29	16	—	—	—	—	—	—	—
Veebruar . . .	—	—	80	10	—	—	—	—	—	—	37	27	—	—	—	—	—	—	15
Märts . . .	6	8	40	9	8	68	—	26	30	—	24	19	12	—	—	—	—	—	10
April . . .	3	5	78	9	10	71	—	30	28	—	20	11	—	—	—	—	—	—	11
Mai . . .	2	5	85	6	13	54	—	23	35	—	22	9	—	—	—	—	—	—	6
Juuni . . .	4	—	11	14	14	58	—	39	35	—	36	12	—	—	—	—	—	—	11
August . . .	7	8	14	16	15	59	—	67	45	—	48	15	—	—	—	—	—	—	12
September . . .	9	11	12	15	15	77	—	76	60	—	57	14	—	—	—	—	—	—	15
Okttoober . . .	11	—	11	15	14	64	—	61	37	—	37	17	—	—	—	—	—	—	13
November . . .	9	—	14	14	14	64	—	—	36	—	35	22	—	—	—	—	—	—	9
Detsember . . .	—	—	16	26	—	61	—	50	—	—	36	20	—	—	—	—	—	—	11
Keskmine . . .	6	2	71	11	15	64	—	48	40	—	33	15	—	23	27	10	12	15	13
Saare:																			5
Jaanuar . . .	4	4	—	18	20	—	—	30	33	—	25	18	—	—	—	—	—	—	5
Veebruar . . .	3	4	85	15	19	—	—	33	33	—	21	18	—	—	—	—	—	—	5
Märts . . .	4	5	—	14	20	—	—	30	31	—	17	18	—	—	—	—	—	—	9
Apriili . . .	6	5	63	10	18	63	—	30	33	—	19	13	—	—	—	—	—	—	11
Mai . . .	4	5	50	10	9	54	—	25	30	—	19	12	—	—	—	—	—	—	6
Juuni . . .	3	—	10	8	8	58	—	27	32	—	18	13	—	—	—	—	—	—	12
Juuli . . .	5	—	9	7	55	55	—	37	15	—	16	19	—	—	—	—	—	—	10
August . . .	5	7	10	9	73	77	—	27	20	—	18	15	—	—	—	—	—	—	9
September . . .	5	8	40	11	10	102	—	35	80	—	38	14	—	—	—	—	—	—	10
Okttoober . . .	7	9	11	11	16	98	—	—	28	—	26	18	—	—	—	—	—	—	16
November . . .	8	14	12	12	24	—	—	32	—	22	22	—	—	—	—	—	—	—	9
Detsember . . .	7	14	20	25	—	—	—	39	—	30	26	—	—	—	—	—	—	—	8
Keskmine . . .	6	5	60	13	15	72	—	36	30	—	22	16	—	30	12	11	9	8	9
Pärnu:																			15
Jaanuar . . .	—	—	50	10	—	—	—	39	30	—	20	24	18	—	—	—	—	—	16
Veebruar . . .	—	—	51	10	—	—	—	45	26	—	23	23	15	—	—	—	—	—	16
Märts . . .	—	—	—	—	30	—	—	27	24	—	23	26	18	—	—	—	—	—	18
Apriili . . .	11	—	8	—	70	—	—	28	25	—	14	17	12	—	—	—	—	—	14
Mai . . .	5	40	10	45	70	—	—	33	20	—	15	9	—	—	—	—	—	9	
Juuni . . .	2	126	30	15	68	—	—	25	—	—	12	5	—	—	—	—	—	7	
Juuli . . .	5	130	10	10	67	40	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	18	
August . . .	8	164	14	—	65	92	—	—	—	—	18	—	—	—	—	—	—	13	
September . . .	8	205	8	16	60	—	—	39	—	—	20	15	—	—	—	—	—	18	
Okttoober . . .	9	136	15	—	60	—	—	61	—	—	16	18	—	—	—	—	—	17	
November . . .	15	—	—	15	—	—	—	49	25	—	20	15	—	—	—	—	—	20	
Keskmine . . .	8	10	113	13	23	63	—	42	27	—	20	21	13	—	19	—	15	15	15
Riigi keskmine . . .	8	10	97	14	19	80	—	41	40	12	27	16	54	24	20	15	10	10	15

kalakauba hinna muutusist, kus need ühe päeva jooksul on rohkem kui pool vörra langenud. Tallinna turul, mis tähtsam ja mõõduvam kalaturg, on sagedad sarnased suured hinnakõikumised, kuna siia sageli tuleb kaugetest randadest suuremaid kalasaadetisi müügile. Siin jätame aga turuhinnad kõrvale ja võtame vaatluse alla peamiselt need hinnad, mis olid kalal 1933 a. jooksul randades, s. o. nende püügipaikades.

Kalahinnad püügipaikades 1933 a. jäid üldiselt enamvähem eelmise aasta tasemele, kuid üksikute kalaliikide hinnas võis panna tähele paranemist, teiste hinnas tulit ette ka lõdvenemist.

Räime, kui suurema toodanguga kalaliigi, hind üleriiklikus ulatuses jäi eelmise aasta tasemele, s. o. 8 senti aasta keskmiselt *kg* eest. Räimehind oli kõige kõrgem Viru rannas, kus maksti aasta keskmiselt 12 *snt kg*, aasta varemalt oli Viru rannas räimedede aasta keskmiseks hinnaks 10 *snt kg*, seega hinna tõus 20%. Räimehinnad üldiselt olid aasta teisel poolel paremad, kui esimesel poolel. Harju rannas oli räimedede keskmiseks hinnaks 10 *snt kg*, s. o. sama hind, mis läinud aastalgi. Räimehindade kohta Harju rannas olgu tähendatud, et need 1932 a. olid paremad aasta esimesel poolel, kuna 1933 a. osutusid nad paremaks aasta teisel poolel, samuti nagu seda võis panna tähele ka Viru rannas. Lääne rannas osutus räimehind madalamaks eelmise aasta hinnast 2 sendi vörra. 1932 a. maksus Lääne rannas räime *kg* aasta keskmiselt 8 *snt*, kuna 1933 a. langes 6 sendi peale *kg* eest. Ka Saare rannas näitas räimedede aasta keskmine hind 1933 a. langust. 1932 a. keskmiselt maksus räime *kg* Saare rannas 6 *snt*, kuid 1933 a. keskmiselt 5 *snt*, Pärnu rannas oli 1933 a. räime *kg* aasta keskmiseks hinnaks 8 *snt* eelmise aasta 6 sendi asemel, seega hinna tõus 33%. Hinnatõus oli tingitud peamiselt väiksema saagist.

Kiluhind näitas üleriiklikus ulatuses 1933 a. tõusu eelmise aastaga vörreldes. 1932 a. maksti kilu *kg* eest aasta keskmiselt 8 *snt*, kuid 1933 a. tõusis hind 10 sendi peale *kg* eest, s. o. 25% kõrgem eelmise aasta hinnast. Kiluhind tõusis kõikjal peale Lääne ranna. Viru rannas tõusis kiluhind eelmise aasta 7 sendi pealt *kg* eest 1933 a. 13 sendi peale, kusjuures kõrgem oli hind peamiselt sügisel kilupüügi surrhooajal. Sügisene hindade kõrgeseis oli tingitud vähesest saagist. Samuti, kui Viru rannas, näitas kiluhind ka suurt tõusu Harju rannas. Harju rannas maksti kilu *kg* eest aasta keskmiselt 1932 a. 9 *snt*, kuid 1933 a. tõusis nende hind 14 sendi peale. Harju rannas oli novembris ja detsembris kiluhind eriti kallis, nii maksti kilust novembris 25 *snt kg* ja detsembris 20 *snt*. Lääne rannas oli kiluhind aasta keskmiselt 7 *snt kg*, eelmise aasta 9 sendi vastu. Nimetatud näitus on tingitud sellest, et hinnateated on peamiselt survise püügi kohta, kuna sügisene püük oli sedavõrd väike, et müügiks öleti ei jatkunudki, mispäras tunduvad ka teated hindade kohta. Saare rannas maksti aasta keskmiselt

kilust 7 *snt kg* eelmise aasta 6 sendi vastu. Samuti, nagu mujalgi, võis panna tähele Saare rannas sügisel kõrgemaid kiluhindu, mis olid tingitud väikesest toodangust.

Lõrehinnad olid eelmise aastaga vörreldes 1933 a. paremad. Aasta keskmiselt maksti lõhest 1933 a. 97 *snt kg* eelmise aasta 91 sendi vastu, s. o. 6,0% rohkem. Randade järgi osutusid lõrehinnad kõrgeimaiks Harju rannas, kus maksti aasta keskmiselt 139 *snt kg*. Eelmisel aastal maksus Harju rannas lõhe *kg* 99 *snt*. Pärnu rannas tõusis 1933 a. lõrehind eelmise aasta 109 sendi pealt 113 sendi peale *kg*, kusjuures hind tõusis kõige kõrgemale augustis ja septembris. Viru rannas maksti lõhe *kg* aasta keskmiselt 103 *snt* eelmise aasta 88 sendi vastu. Lääne ja Saare rannas oli lõrehind kõige madalam. Lääne rannas maksus lõhe aasta keskmiselt 71 *snt* ja Saare rannas 60 *snt kg*.

Tursasaak osutus eelmise aastaga vörreldes paremaks, mis põhjustas ka nende hindade languse. Tursa *kg* maksti 1933 a. keskmiselt 14 *snt*, kuna aasta varemalt oli nende hind 16 *snt*, seega langes tursahind aasta keskmiselt 12,5% vörra. Randade järgi oli tursahind kõige kõrgem Viru rannas, kus maksti 16 *snt kg*, Harju rannas 15 *snt*, Saare ja Pärnu rannas 13 *snt* ja Lääne rannas 11 *snt kg*.

Kameljahind jäi möödunud aasta tasemele; nende eest maksti aasta keskmiselt 19 *snt kg*. Viru rannas saadi aasta keskmiselt 25 *snt kg*, Pärnu rannas 23 *snt*, Harju rannas 18 *snt*, Lääne ja Saare rannas 15 *snt*.

Angerjahind randade ja aasta keskmiselt oli 1933 a. 80 *snt kg* eelmise aasta 74 sendi vastu, seega tõusnud 8,1%. Kõrgematinda saadi angerjaist aasta keskmiselt Harju rannas — 103 *snt kg*. Harju ranna kõrgem hind on peamiselt tingitud mahukama Tallinna turu läbedusest. Võrdlemisi lähedane Harju rannas makstud hinnale oli angerjahind Viru rannas. Viru rannas maksti aasta keskmiselt angerjate *kg* 100 *snt*. Tunduvalt madalam oli angerjahind Lääne, Saare ja Pärnu randades. Saare rannas maksti aasta keskmiselt angerjate *kg* 72 *snt*, Lääne rannas 64 *snt* ja Pärnu rannas 63 *snt*.

Kohahind langes eelmise aasta 43 sendi pealt *kg* eest 1933 a. 41 sendi peale *kg* eest kõigi randade ja aasta keskmiselt, s. o. 4,7%. Lääne rannas oli kohahind 48 *snt*, Harju rannas 45 *snt*, Pärnu rannas 42 *snt*, Saare rannas 36 *snt* ja Viru rannas 33 *snt*. Kõige tähtsam on koha hindade, kui ka toodangu suhtes Pärnu rand, kuna seal püüti 86% rannavete kohatoodangust.

Ka siiahinnad näitasid eelmise aastaga vörreldes langust. 1933 a. oli randade ja aasta keskmiselt siia hinnaks 40 *snt kg* eelmise aasta 44 sendi vastu, seega langus 9,1%. Randade järgi kõrgematinda maksti Viru rannas — 54 *snt* aasta keskmiselt, Harju rannas 50 *snt*, Lääne rannas 40 *snt*, Saare rannas 30 *snt* ja Pärnu rannas 27 *snt*.

Tindi *kg* maksti randade ja aasta keskmiselt 12 *snt* eelmise aasta 10 sendi vastu, seega paranes meritindihind 20% võrra. Tindihind oli kõige kõrgem Pärnu rannas, ühtlasi on ka Pärnu turg suuremaks meritintide turuks, kus nende järgi ka kõige suurem nõudmine.

Haugihind jäi eelmise aasta tasemele; nende eest maksti 1933 a. randade ja aasta keskmiselt 27 *snt kg*. Haugihind oli kõige kõrgem Lääne rannas, kus nende eest maksti aasta keskmiselt 33 *snt kg*. Harju rannas maksus haugi *kg* 30 *snt*, Viru rannas 29 *snt*, Saare rannas 22 *snt* ja Pärnu rannas 21 *snt*.

Ahvenahind näitas eelmise aastaga vörreldest väikest lõdvenemist. Randade ja aasta keskmiselt maksti ahvenate *kg* eest 16 *snt* 1933 a., kuna 1932 a.

oli nende hind 18 *snt*. Kõrgem oli ahvenahind Viru rannas — 20 *snt kg* ja madalam Pärnu rannas — 13 *snt kg*.

Vimmahind oli 1933 a. randade ja aasta keskmiselt 24 *snt kg* eelmise aasta 22 sendi vastu, s. o. 9% kõrgem. Vimmahind oli järjekindlamalt registreeritud Pärnu ja Lääne randades, kus nende püük ka järjekindlam.

Teiste kalaliikide hinnad pole eriti tähtsad, kuna nende toodangud olid vähesed, seetõttu ka hinnad väga juhuslikud ja kõikuvald.

Sisevete ääres püsisisid kalahinnad rohkem eelmise aasta tasemel, kui seda võis panna tähele mererannikul. Nõnda oli eelmise aasta hinnaga täpselt samane-

Sisevete kalahinnad 1933 a. (*sent kg*) — Prix de poissons des eaux intérieures en 1933 (*snt par kg*).

5.

	<i>Unitid</i> <i>Poids</i> <i>Per/pes</i>	<i>Haugid</i> <i>Brochet</i>	<i>Ahvenad</i> <i>Perche</i>	<i>Kohad</i> <i>Saumatre</i>	<i>Sild</i> <i>Gardon</i>	<i>Särgid</i> <i>Marene</i>	<i>Linsasidü</i> <i>Tunche</i>	<i>Laihikad</i> <i>Breme</i>	<i>Sildgaid</i> <i>Sillere</i>	<i>Silahad</i> <i>Mennier</i>	<i>Kitsad</i> <i>Ariane</i>	<i>Liitustid</i> <i>Lotte</i>	<i>Kopirud</i> <i>Carrasse</i>	<i>Vummad</i> <i>Fifbre</i>	<i>Riibised</i> <i>Pois/morène</i>	<i>Angerjal</i> <i>Amphille</i>	<i>Segakala</i> <i>Menospiss.</i>	
Jaanuar		29	12	35	50	20	47			28	13	19						
Veebruar		19	12	35	35	—	22	20	15	16	16	16					20	
Märts		21	10	30	40	7	—	—	—	20	18	18					17	
Aprill		19	11	33	31	4	—	19	17	3	12	—					9	
Mai		23	12	33	40	4	25	18	15	3	—	—	21				10	
Juuni		20	10	30	—	6	—	13	—	2	—	—	—				12	
Juuli		15	10	35	—	8	—	13	10	3	—	20					19	
August		24	15	75	45	15	25	22	40	3	—	—	19				80	
September		39	18	55	30	9	40	19	30	18	4	18	28			100	18	
Oktober		29	14	50	86	11	40	17	—	17	3	17	30				19	
November		27	17	40	42	10	—	29	—	18	4	16	—	37				
Detsember		28	15	50	49	—	19	—	—	5	14	—	30					
Keskmine 1932 a.	3	24	13	42	41	9	35	20	35	19	5	16	26	21	28	81	15	
	3	24	13	42	43	9	33	21	30	19	11	16	27	12	19	82	12	

tintide hind 3 *snt*, haugidel 24 *snt*, ahvenatel 13 *snt*, kohadel 42 *snt*, särgadel 9 *snt*, säämadel 19 *snt* ja lut Sudel 16 *snt kg*, kuna ka teistel siin nimetamata kalaliikidel oli hind võrdlemisi lähedane eelmise aasta hinnaga, nagu näha tabelist.

5. Kalatoodangu väärthus. Valeur de la production de poisson.

Kalatoodangu väärthus on hinnatud randades makstud kalahindade ja vastava ranna toodangute järgi. Kalatoodang 1933 a. osutus küll tunduvalt väiksemaks, kui eelmisel aastal, kuid kalatoodangu väärthus ei langenud mitte samavõrra — kuna hinnad peamiselt kallimadel kalaliikidel, mida ka rohkem püüti, näitasid paranemist. Arvestades osalise kalahindade tõusuga ja peale seda veel sellega, et toodangu koostises kallihinnalisemate kalaliikide toodangu osatähtsus kasvas, ei langenud toodangu väärthus võrdselt toodangu langusele.

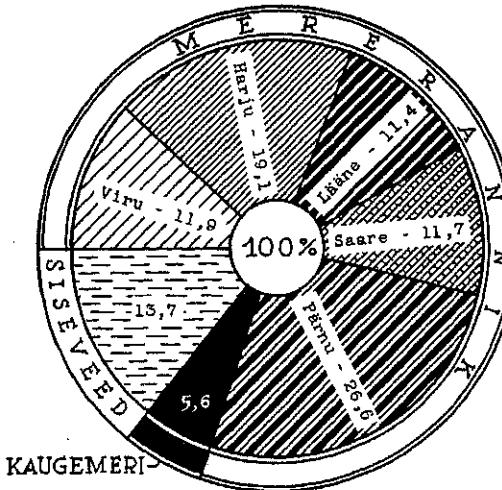
1933 a. kalatoodangu väärust võis hinnata eeltoodud andmeil 2 870 678 *kr* peale, eelmise aasta 3 184 442 *kr* vastu, s. o. 10% madalamaks eelmise aasta kalatoodangu väärustest. Üksikute püügi-raionide järgi langes kaugemere kalatoodangu väärthus 1933 a. 160 000 *kr* peale eelmise aasta 210 000 *kr* vastu, s. o. 23,8%. Kaugemere toodang, s. o. heeringatoodang oli tunduvalt väiksem eelmise aasta toodan-

gust, millele juba eelpool juhitud tähelepanu. Sellest oli ka tingitud toodangu väärtsuse langus, olguagi, et hind oli parem eelmise aasta omast. Heeringatoodangu väärtsus moodustab 5,6% meie kalatoodangu koguväärustusest. Merekala rannavete toodangu väärthus oli 2 316 625 *kr* eelmise aasta 2 596 543 *kr* vastu, s. o. 10,8% väiksem. Rannavete toodangu väärthus kalatoodangu koguväärustusest moodustas 80,7%. Merekalatoodangu väärthus kokku oli 1933 a. 2 476 625 *kr* eelmise aasta 2 806 543 *kr* vastu, s. o. 11,8% väiksem ja 1933 a. kalatoodangu koguväärustusest moodustas 86,3%. Sisevete kalatoodangu väärthus oli suurem eelmise aasta sisevete kalatoodangu väärustest, kuna toodangu langus oli väike ja hindade tildine kõrgem seis põhjustas toodangu väärtsuse tõusu. Sisevete kalatoodangu väärthus 1933 a. tõusis eelmise aasta 377 899 *kr* pealt 394 053 *kr* peale, s. o. 4,3%. Sisevete kalatoodangu väärthus moodustas 13,7% kalatoodangu koguväärustest.

Pärnu ranna kalatoodangu väärthus oli kõige suurem 764 911 *kr*, s. o. 26,6% kalatoodangu koguväärustest. Pärnu rannale järgnes Harju rand, mille toodangu väärthus oli 548 792 *kr*, s. o. 19,1% kalatoodangu koguväärustest. Viru ranna kalatoodangu väärthus oli 342 464 *kr*, s. o. 11,9% koguväärustest. Saare ranna kalatoodangu väärthus oli 334 513 *kr*, s. o.

11,7% koguväärtusest ja Lääne ranna kalatoodangu väärthus oli 325 945 kr, s.o. 11,4% koguväärtusest.

1933 a. kala toodanguväärthus jaotus püüglkohtade järgi %.
Valeur de produit des pêches en 1933 d'après l'endroit.

Üksikute kalaliikide järgi oli köige suurema osatähtsusega räimetoodangu väärthus. Räimetoodangu väärthus 1933 a. oli 704 060 kr, s.o. 24,5% kalatoodangu koguväärtusest, kuna aasta varemalt oli nende toodangu väärthus 27% kalatoodangu koguväärtusest. Räimetoodangu väärthus oli köige suurem Harju rannas, kus ka nende toodang oli köige suurem. Harju ranna räimetoodangu väärthus oli 240 790 kr, s.o. 34,2% räimetoodangu koguväärtusest. Köige madalam oli Lääne ranna räimetoodangu väärthus — 40 722 kr.

Toodangu väärthuselt räimedele järgnevad kohad, milliste toodangu väärthus 1933 a. oli 440 898 kr, s.o. 15,4% kalatoodangu koguväärtusest. Kohatoodang oli köige suurem Pärnu rannas, selletöttu ka seal toodangu

1933 a. kala toodanguväärthus jaotus kalaliikide järgi %.
Valeur de produit des pêches en 1933 d'après les poissons.

Räimed	24,5
Kohad	15,4
Haugid	7,8
Kilud	7,1
Angerjad	6,7
Heeringad	5,0
Löhed	5,0
Ahvenad	4,6
Siad	3,9
Kameljad	3,5
Mund kalad	15,3

väärtus köige suurem. Peab siin juures tähendama, et kohatoodangu väärthus osatähtsus eelmise aastaga võrreldes suurennes, mis põhjustatud nende toodangu suurenemisest. 1932 a. oli kohatoodangu väärthus kalatoodangu üldväärthusest 12%.

Kalatoodangu väärthuses kolmenda koha omasid haugid, mille toodangu väärthus 1933 a. oli 223 660 kr, s.o. 7,8% kalatoodangu koguväärtusest. Haugitoodangu väärthus sisevete püügist oli köige suurem — töusis 89 952 kr peale. Sisevete toodangule järgnes Lääne rand, mille toodangu väärust võis hinnata 56 373 kr peale.

Toodangu väärthuselt neljandale kohale võib asetada kilusid, mille toodangu väärthus oli 205 218 kr eelmise aasta 287 327 kr vastu, seega 28,6% vähem eelmise aasta kilutoodangu väärustest.

Angerjatoodang koosneb mere, kui ka sisevete toodangust, kuid mõõduandva tähtsusega on siin merevete toodang, mida hinnati 186 960 kr peale, kuna sisevete angerjatoodangu väärthus oli ainult 5 189 kr, seega angerjatoodangu koguväärtus 192 549 kr. Eelmise aastaga võrreldes angerjate kogutoodangu väärthus suurennes 8% võrra.

Löhetoodangu väärust 1933 a. võib himmata 159 386 kr peale, s.o. 42,8% körgemaks eelmise aasta löhetooodangu väärustest. Ahvenatoodangu väärthus oli 132 714 kr eelmise aasta 184 130 kr vastu, seega 27,9% väiksem. Ahvenatoodangu väärustuse langus oli tingitud peamiselt väiksemast toodangust. Kuid ka madalam hind mererannikul aitas sellele väiksemal määral kaasa. Ahvenatoodangu väärthus oli köige suurem sisevetes, kust neid saadi 46 618 kr vääruses. Võrdlemisi lähedane sisevete ahvenatoodangu väärustusele oli Pärnu ranna ahvenatoodangu väärthus — 43 160 kr.

Siaatoodangu väärthus oli 111 471 kr, kusjuures köige suurem osatähtsus oli sisevete toodangu väärthusel — 45 879 kr.

Kameljatoodangu väärthus oli 100 585 kr. Saare ranna kameljatoodang oli köige suurem — 60 660 kr, moodustades seega rohkem kui pool kogu kameljatoodangu väärustest.

Muude kalaliikide toodangu väärthus üksikult võetuna ei kütüninud 100 tuh. kroonini, nagu näha lisatud tabelist.

Üldiselt peab 1933 a. kalastusolusid pidama halvemaliks eelmise aasta omadest, kuna toodang ja toodangu väärthus näitasid tagasiminekut, olgugi et hinnad mõningate kalaliikide juures üksikuis püügi-paikades näitasid paranemist.

Kalatoodangu väärtus 1933 a. (kr). — Valeur total du produit des pêches en 1933.

6.

	Heeringad Hareng	Raiimed Hareng baltique	Kilbil Esprof	Lihed Sakson	Tursud More	Kemeljad Carrelet	Angerjad Anguille	Kohad Sandre	Shlad Lararet	Findiid Eperlan de mer	Feipsitloodid Pärklin de Peripis	Haugid Brochet	Alivenud Perche	
Viru	141 972	20 124	95 275	464	1 200	21 300	264	6 480	2 046	—	—	7 453	4 200	
Harju	240 700	147 812	52 681	3 630	25 198	34 196	1 080	2 950	—	—	17 730	4 005		
Liäne	40 722	2 163	568	2 805	11 940	45 568	51 216	26 000	917	—	65 373	21 915		
Saare	89 400	35 119	240	22 828	60 660	40 534	3 744	26 760	—	—	29 502	12 816		
Pärnu	191 176	—	10 622	1 820	1 587	45 360	307 902	3 402	40 800	—	13 650	43 160		
Kagemere piük — Pêche du hareng	160 000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku merekalatoodang	160 000	704 060	205 218	159 386	31 547	100 585	186 960	364 206	65 592	44 363	133 708	86 096		
— Total du produit des pêches maritimes	160 000	704 060	205 218	159 386	31 547	100 585	186 960	364 206	65 592	44 363	133 708	86 096		
1932	210 000	845 137	287 327	112 019	23 178	101 581	168 372	323 432	82 557	52 246	260 640	130 264		
1931	738 045	368 080	146 080	12 467	126 443	203 282	420 146	79 774	11 881	—	175 756	98 805		
1930	1506 763	348 253	154 287	46 522	119 845	447 688	525 532	86 871	68 386	—	166 473	88 540		
Siseved — Total des eaux intérieures	—	—	—	—	—	—	5 589	76 692	45 879	—	10 287	89 952	46 618	
1932	—	—	—	—	—	—	9 716	51 226	33 298	—	4 587	111 163	53 866	
1931	—	—	—	—	—	—	2 820	55 448	87 318	—	38 900	120 267	65 574	
Üldtoodang — Grand total	1933	160 000	704 060	205 218	159 386	31 547	100 585	192 549	440 898	111 471	44 363	223 660	132 714	
	1932	210 000	845 137	287 327	112 019	23 178	101 581	178 088	379 658	115 855	52 246	4 587	371 803	184 130

	Silmud Lamproie	Vinnud Vimbre	Satmad Mackerel	Liitsud Lotte	Säried Gardon	Latikud Brème	Kilisad Acartine	Liinasrid Tanche	Säigud Silure	Koerad Corasse	Raiabised Petit maréne	Viidlikud Abite	Serrakala Ménus poissons	Kokku Total	
Viru	28 566	1 080	—	580	—	—	—	—	—	—	—	—	—	342 464	
Harju	925	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	548 792	
Liäne	8 740	5 778	30	5 988	9 060	5	120	—	—	—	—	—	—	326 945	
Saare	390	120	352	4 095	—	—	400	—	—	—	—	—	—	334 513	
Pärnu	14 634	57 836	266	270	9 531	440	8 250	—	—	—	—	—	—	764 911	
Kagemere piük — Pêche du hareng	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	160 000	
Kokku merekalatoodang	43 200	68 971	6 164	1 232	19 614	9 505	10 842	—	—	—	—	—	—	2 476 625	
— Total du produit des pêches maritimes	43 200	68 971	6 164	1 232	19 614	9 505	10 842	—	—	—	—	—	—	2 476 625	
1932	46 728	81 416	3 429	1 683	11 288	2 247	8 173	—	—	—	—	—	—	2 806 543	
1931	45 497	41 311	75	1 491	2 102	1 854	726	—	—	—	—	—	—	2 555 139	
1930	66 402	75 672	4 872	5 774	6 818	738	5 123	—	—	—	—	—	—	55 445	
Siseved — Total des eaux intérieures	—	315	5 871	8 768	16 434	64 340	4 605	4 865	210	364	3 394	—	9 960	394 053	
1932	—	739	1 301	7 717	13 439	64 580	6 186	5 202	247	576	7 708	80	6 818	377 899	
1931	—	32 409	648	4 255	9 581	87 380	12 880	4 736	00	1 050	12 474	—	8 150	493 890	
Üldtoodang — Grand total	1933	43 200	69 286	12 035	10 000	36 048	73 845	15 447	4 865	210	364	3 394	—	85 336	2 870 078
	1932	46 728	82 155	4 730	9 400	24 727	06 827	14 350	5 202	247	576	7 708	80	56 144	3 184 442

Kalanduse kohta varem Keskbüroo väljaandels ilmunud:

Kalandus 1932 a. — P. Kind, E. Statistika nr. 136(3) 1933 a., lk. 133—141.

Kalandus 1928—31 a. — P. Kind, E. Statistika nr. 124(8) 1932 a., lk. 137—147.

V. Feldman.

VALLAVALITSUSTE TULUD ja KULUD 1931/32 m/a.

RECETTES et DÉPENSES des ADMINISTRATIONS COMMUNALES RURALES en 1931/32.

Sisu: 1. Eelarve täitmine, lk. 136. 2. Kulude ja tulude vahekord, lk. 138. 3. Valla snuruse mõju eelarvele, lk. 138. 4. Kulud, lk. 139. 5. Tulud, lk. 140. 6. Varanduslik seis 31. III 32, lk. 141.

Vallavalitsuste tulude ja kulude kokkuvõtted tehti vastavate eelarvetäitmislo aruannete järgi, kusjuures endisele võeti arvesse Viru- ja Saaremaa valdades (arvatud välja Valvara v. Virumaa) aruandeaasta eelarvele põhjenevad laekunud kui ka saadajäännud tulud ja välja antud kui ka väljaanda jäännud kulud ning kõlgis teisis mais arvestati kõik (s.o. 1931/32 a. ja eelmiste aastate eelarvotega määratud) laekunud tulu- ja väljaantud kulusummad, kuna saadajäännud tulud ja väljaanda jäännud kulud jäid arvestamata. Loodeetavasti järgneva 1932/33 a. aruanded esitatakse juba üldlustatuna. Aruandef ei esitanud Ruhno ja Kihelkonna vallavalitsus Saaremaalt (1930/31 a. Ruhno ja Kihelkonna Saaremaal ning Kavastu ja Roola Tarbumaal).

1. Eelarve täitmine. 372 vallavalitsuse eelarve-
Exécution du budget. summa (Viru- ja Saaremaa 1931/32 a. eelarved ning teisis mais peale selle ülekanded eelmiste aastate eelarveist) ulatus tulude alal 6 526 tuh. kr ja kulude alal 6 296 tuh. kr (1930/31 a. 370 vallavalitsuse tulud 7 146 tuh. kr ja kulud 6 929 tuh. kr). Tegelikult laekus 4 609 tuh. kr ehk 70,6% eelarvelisest tulusummast ja anti välja 4 392 tuh. kr ehk 69,8% eelarvelisest kulusummast (1930/31 a. tulud 68,6%, kulud 66,8%) ning jäi saada tulusid 1 408 tuh. kr ehk 21,6% ja anda välja kulusid 952 tuh. kr ehk 15,1% vastavast eelarvelisest summast (1930/31 a. vastavalt 20,4% ja 16,2%). Eelarvega määratud tulusummast kustutati lootuseta sissetulekuina 509 tuh. kr ehk 7,8% ja kulusummast vabanenud kulukrediidina 952 tuh. kr ehk 15,1% (1930/31 a. 11,0% ja 17,0%). Üksikute maade järgi võnkus laekunud tulusumma 56,9—86,2%, saadajäännud tulu 12,9—43,8% ja lootuseta tulude kustutus 0,7—15,7% eelarvega määratud tulusummast ning väljaantud kulusumma 57,5—83,7%, väljaanda jäännud kulu 5,0—35,0% ja kulude kustutus 6,9—21,2% määratud kulusummast. Täidetud eelarve osad olid suhteliselt suurimad Saare- ja väikseimad Petserimaal. Ühtlasi olid täitajäännud eelarve osad väiksed (tulude alal väikseim) Saare- ja suurimad Petserimaal, viimases maas seejuures näidates kasvu võrreldes eelmise aastaga. Võttes arvesse seda ja ka kustutuse väiksust, eriti tulude alal, tuleb oletada ebareaalsete summade sisaldumist täitajäännud eelarve osades Petserimaal. Saare- ja Virumaa arvude kujunemisel võis teatud

mõju avaldada teisist maist erinev arvestusviis. Eelarve täitmisse üksikute tuluhallikato ja kululiikide järgi erines samuti suurel määral. Nii liikus lackunud tulu 44,6—96,9% (1930/31 a. 27,7—98,6%), väljaantud kulu (arvatud välja tagavarasumma) 42,1—88,6% (1930/31 a. 36,1—87,6%), saadajäännud tulu 2,9—34,7% (1930/31 a. 4,9—34,2%), väljaanda jäännud kulusumma 3,5—48,6% (1930/31 a. 5,3—36,8%) ning kustutused tulude alal 0,8—45,8% (1930/31 a. 0—60,8%) ja kulude alal 5,0—20,5% (1930/31 a. 4,5—40,7%).

Toodud arvude järgi osutusid vallavalitsuste eelarved aruandeaastal reaalsemaiks eelmise aasta omist üldsummas, kuid seda peamiselt erakorralise tulude (laenud) ja kulude (haridusekul) eelarve väiksemääralise täitumise töötu 1930/31 a. Harilike tulude ja kulude alal suuremalt osalt täitus 1931/32 a. eelarve eelmisest aastast väiksemal määral, peamiselt majanduslike raskuste kasvu mõjul. Näiteks suurimast tuluhallikast — maksudest laekus tunduvalt vähem ning jäi võlga ja kustutati tunduvalt suuremad osad kui 1930/31 a. (laekus 1931/32 a. 73,5%, 1930/31 a. 77,5%, jäi maksuvõlga 1931/32 a. 24,1%, 1930/31 a. 23,6%, kustutati 1931/32 a. 2,4%, 1930/31 a. —).

Vallavalitsuse täidetud, täita jäännud ja kustutatud eelarve osad maade järgi (eelarvesumma = 100) 1931/32 a.

	Tulude alal			Kulude alal		
	Täidetud	Täita jäännud	Kustutatud	Täidetud	Täita jäännud	Kustutatud
Virumaa	72,6	18,0	9,4	74,8	5,0	20,2
Järvamaa	74,5	20,2	5,3	77,5	12,2	10,3
Harjumaa	66,0	17,4	15,7	65,8	13,0	21,2
Läänemaal	80,2	18,7	6,1	74,9	13,4	11,7
Saaremaal	86,2	12,9	0,9	83,7	6,1	10,2
Pärnumaal	72,1	20,7	7,2	66,3	18,8	14,9
Viljandimaa	75,7	18,3	6,0	74,3	9,1	16,6
Tartumaa	69,5	22,8	7,7	67,6	19,1	13,3
Valgamaal	72,0	26,7	1,8	69,7	20,8	9,5
Yürumaal	61,8	27,7	10,5	65,1	16,7	18,2
Petserimaal	56,9	43,8	0,7	57,5	35,6	6,0
Üldse	70,6	21,6	7,8	69,8	15,1	15,1
Üldse 1930/31 a.	68,6	20,4	11,0	66,8	16,2	17,0

Valavallustse tegelikud tulud ja kuluid 1931/32 n. (kroonides) — Recettes et dépenses des communautés rurales en 1931/32 (en kr.).

Tuluid — Necesses

Digitized by srujanika@gmail.com

2. Kulude ja tulude vahekord.
Rapport des dépenses et recettes.

Eelarveline tulu ületas kulu 216 vallas 379 tuh. kr, oli väiksem kulust 106 vallas 149 tuh. kr võrra ja oli võrdne kuluga 50 vallas, ning seega määratud summade alal üldülejääk oli 230 tuh. kr (1930/31 a. 214 vallavalitsusel ülejääk 363 tuh. kr, puudujääk 81 vallavalitsusel 146 tuh. kr ja 49 vallavalitsusel olid tulud ja kulud tasakaalus). Tegelikud tulud ületasid kulusid 265 vallas 417 tuh. kr, olid väiksemad kuludest 107 vallas 89 tuh. kr ja üldtulemuseks oli 328 tuh. kr suurune ülejääk (1930/31 a. 270 vallavalitsusel ülejääk 482 tuh. kr, 100 vallavalitsusel puudujääk 109 tuh. kr ja üldtulemuseks ülejääk 373 tuh. kr). Puudujäägiga vallad esinesid köögis mais; arvukamat olid need Järva-, Tartu-, Võru- ja Petserimaal. Viimases maas oli 11 vallast 8 puudujäägiga. Väikseim oli puudujäägiga valdade arv Viru- ja Saaremaal, s.o. vallad kellede tulu-kuluna arvestati ka vastavad saada- ja maksajäänid summad. Teisis mais samuti osutus saada- ja maksajäänid tulu- ja maksajäänid kulusummade vahekord soodsamaks, kui vastavail saadud ja makstud summadel (millised siin toodud andmeis tegeliku tulu-kuluna arvestatud), nimelt moodustasid maksajäänid kulud saada- ja maksajäänid tuludest 67,6% (1930/31 a. 77,1%), kuna tegelike tulude-kulude alal oli vastav % 93,1 (1930/31 a. 92,7%) ning kui saada- ja maksajäänid summad arvestada koos teistega köögis mais, siis ilmneb puudujääk üldse 63 vallas. Märkida tuleb

Üle- ja puudujäägiga teotseend valdade arv ning üle- ja puudujäägi summa maade järgi 1931/32 a. — *Communes avec un excéder ou déficit d'après les arrondissements.*

	Valdade arv Nombre des communes ayant un			Ülejäägi summa kr Montant des excéder	Puudujäägi summa kr Montant des déficits	Vahemaa kr Différence
	Ülejäägiga Excédent	Puudujäägi Déficit	Kokku Ensemble			
Viru	36	4	40	85 666	2 045	83 621
Järva	13	7	20	12 522	4 929	7 593
Harju	30	14	44	50 130	5 320	44 810
Lääne	23	11	34	25 461	9 476	15 985
Saare	14 ¹⁾	2	18 ¹⁾	21 558	1 545	20 013
Pärnu	31	10	41	48 180	9 932	38 248
Viljandi	31	7	38	49 072	9 120	39 952
Tartu	41	23	64	69 508	23 536	45 972
Valga	18	6	10	12 085	5 252	6 833
Võru	30	15	45	32 219	5 347	26 872
Petseri	3	8	11	10 463	12 698	-2 235
Kokku — Total	265	107	374	416 864	89 200	327 664
" — 1930/31 a.	270	100	374	482 052	108 728	373 324

veel, et saada- ja maksajäänid summade alal on ülejääk järslult suurenened kahel viimasel aastal, kuna tegelike tulude ja kulude vahekord 1930/31 a. veidi paranee ja 1931/32 a. koguni halvenes. Köik see lubab oletada, et osa vallavalitsusi oli tagasihooldlik kahtlaste saada- ja maksajäänid tulude kustutamisel, puudujäägi ärahoidmise eesmärgiga, sest täitajäänid eelarveosad arvestati valdades tegelike tulu-kuludena. Puudujäägiga valdu leidus väikeste kui ka suurte hulgast ja sidet valdade suuruse ning puudujäägi sageduse vahel ei saa konstateerida.

Valiad ja rahvastiku arv ning vastavad tulude ja kulude summad kr valdade suuruserühmade järgi 1931/32 a. — Nombre des communes rurales d'après le nombre de leur population et leurs budgets en kr.

3.	Kuni 500 elan.	500—1000 habit.	1000—1500	1500—2000	2000—3000	Üle 3000	Kokku
Valdade arv — Nombre des communes rurales.							
Viru	—	—	4	5	15	16	40
Järva	—	1	3	3	7	6	20
Harju	2	7	10	7	9	0	44
Lääne	—	2	10	7	0	6	34
Saare	(1)	—	—	—	7	9(10)	16(18)
Pärnu	2	8	6	10	12	3	41
Viljandi	2	7	13	3	8	5	38
Tartu	2	10	10	19	16	7	64
Valga	—	7	6	2	2	2	19
Võru	1	8	13	11	8	4	45
Petseri	—	—	—	—	1	10	11
Kokku — Total	9(10)	50	75	67	94	77(78)	372(374)
	%	2,4	13,1	20,2	18,0	25,3	20,7
Rahvastiku arv — Population.							
Kokku — Total	3 234	39 638	93 434	117 478	231 563	300 014	785 361
	%	(3 508)	(39 058)	(93 434)	(117 478)	(231 563)	(780 206)
			0,4	5,0	11,0	15,0	100
Tulud ja kulud — Recettes et dépenses.							
Tulud kr — Recettes kr	28 946	255 033	641 078	772 177	1 460 053	1 611 169	4 769 056
	%	0,6	5,3	13,5	16,2	30,6	100
Kulud kr — Dépenses kr	28 204	241 926	609 491	702 342	1 891 957	1 467 472	4 441 392
	%	0,6	5,5	18,7	15,8	31,8	100

3. Valla suuruse mõju eelarvele.
Influence du nombre de la population pour le budget.

Valla suuruse mõju tulude-kulude taseme kujunemisel selgitavad tab. 3 ja 4. Neis endiselt koondati vallad 6 suuruse-rühma, kusjuures rühmitamist toimiti üldiselt 1922 a. rahvaloenduse andmete alusel. Tabelis sulgudesse paigutatud arvud kujutavad vastavasse rühma kuulu-

vate valdade ja rahva üldarvu, sulgudeta arvud — aruandeid esitanud valdade ja nende rahvastiku arvu. Vörreldes eelmise aastaga muutus üksikute rühmade valdade- ja rahvastiku arv ainult veidi, kuna tulude-kulude muutus oli tunduvam. I (väiksemad vallad), III ja V rühmale langev osa tuludest ja kuludest suurennes, IV rühmal suurennes tulude ja kahanes

¹⁾ Kahe valla kohta puuduvad arvanded.

Üksikute tulu- ja kulutuskide summa 1 elaniku kohta (sentides) valdades rahvastikuarvu järgi 1931/32 a. — Montant des recettes par habitant d'après les groupes de communes à la base du nombre de leur population.

4.	Kuni 500 elan. Kokku 1930/31 a.	500— 1000 habit. Kokku 1930/31 a.	1000— 1500 Valla omaval. maks — Impôts des communes Sellest isikumaks — Dont cote personnelle Erinakused dokum. — Timbres etc. Muud maksud — Autres impôts Kokke maksud — Total des impôts Valla kapitalid — Fonds Valla varandused — Biens Valla ettevõtted — Entreprises Toetused — Subventions Kulude tasu — Dépenses reversables Kavatsetud laenud — Emprunts projetés Mitmesug. tulud — Recettes diverses	1500— 2000 380 293 1 41 614 10 20 — 10 42 15 150 50	1500— 2000 35 374 380 203 1 38 515 14 32 2 3 15 15 44	1500— 2000 34 357 359 272 2 37 490 25 21 23 0 7 14 62 49	2000— 3000 359 318 242 1 37 488 16 13 20 4 3 11 47 473 266 1 37 473 16 18 10 3 3 10 12 41 41	Kokku Total Kokku 1930/31 a.	Kokku 1930/31 a.
Tulutuskide järgi — Recettes									
Kiirisvaramaks — Impôt sur les immeubles	70	57	60	56	46	53	53	50	50
Tulumaks — Impôt sur le revenu	36	35	35	34	35	35	35	33	33
Valla omaval. maks — Impôts des communes	457	374	380	357	359	318	347	381	381
Sellest isikumaks — Dont cote personnelle	338	293	203	272	276	242	266	291	291
Erinakused dokum. — Timbres etc.	1	3	1	2	1	1	1	2	2
Muud maksud — Autres impôts	41	38	38	37	35	37	37	39	39
Kokke maksud — Total des impôts	614	507	515	490	488	435	473	511	511
Valla kapitalid — Fonds	10	14	25	21	16	13	16	14	14
Valla varandused — Biens	20	32	21	23	20	10	18	22	22
Valla ettevõtted — Entreprises	—	—	2	0	4	3	2	2	2
Toetused — Subventions	—	10	3	7	3	3	4	6	6
Kulude tasu — Dépenses reversables	42	15	15	14	11	10	12	12	12
Kavatsetud laenud — Emprunts projetés	150	15	62	53	47	27	41	46	46
Mitmesug. tulud — Recettes diverses	50	44	44	41	36	41	41	43	43
Kokku — Total	893	643	687	657	630	537	607	656	656
Kokku 1930/31 a.	758	719	675	703	667	613	656		
Kulutuskide järgi — Dépenses									
Vallavalitsus — Administration	484	300	259	224	209	166	207	208	208
Valla kohus — Tribunal communal	5	11	8	7	7	6	7	7	7
Rahvaharidus — Instruction	228	138	214	218	211	183	198	227	227
Hoolekande — Assistance	75	97	101	107	101	76	92	94	94
Heaolu — Bien-être publique	6	9	9	8	11	9	9	10	10
Valla kapitalid — Fonds	22	10	16	6	6	7	8	15	15
Valla üldvarandused — Biens	7	7	10	7	6	5	6	6	6
Valla ettevõtted — Entreprises	—	—	2	0	3	3	2	1	1
Valla vältad — Dettes	27	28	24	17	36	25	27	28	28
Mitmesugused kulud — Dépenses diverses	17	9	8	3	10	8	8	9	9
Tagavarasumma — Réserves	1	1	1	1	1	1	1	3	3
Kokku — Total	872	610	652	598	601	489	565	608	608
Kokku 1930/31 a.	754	682	635	685	626	544	608		

kulude osa ning II ja VI rühmal läks tagasi tulude ja kulude osasuurus. Üldiselt valdade suurenedes endiselt vähenes tulu- ja kulusumma 1 elaniku kohta. Erandi moodustas II rühm, millele tulu suruselt kuulns IV ja kulu suuruselt III koht, peamiselt väikese laenutulu ja haridusekulu töttu ning IV rühm, milline kulu suuruselt 1 elaniku kohta omas V koha, peamiselt võlgade alal tekinud väljaminekute (võla ja % tasud) väiksuse järedusel.

4. Kulud. 372 vallavalitsuse kulu moodustas tildsummas 4 411 tuh. kr, keskmiselt 1 valla kohta 11 939 kr ja 1 maaelaniku kohta 565 senti (1930/31 a. 370 vallavalitsusel 4 744 tuh. kr, valla kohta 12 820 kr ja elaniku kohta 608 snt) ning seega vähenes kulusumma eelmise aastaga võrreldes 6,4%. Väikseim kulusumma valla kohta oli 1 331 kr (Pakri v. Harjumaal) ja suurim 41 220 kr (Senno v. Petserimaal) ning väikseim summa elaniku kohta 247 snt (Võnnu v. Läänemaal ja suurim 2 102 snt (Ulila v. Tartumaal). Üksikuist kululiigest näitasid tagasiminekut: hariduse-, hoolekande-, heaolu- (tuletoörje, teed jne.), kapitalide kogunemine, võlgade ja % tasumine, mitmesugused ja ettenägemata kulud; köik teised kulud kasvasid, kuid enamasti väiksel määral. Suuremat mõju avaldanud haridusekulu vähenemine, mis sündis erakorraliste väljaminekute (ehitusel) alal (1931/32 a. 1 558 tuh. kr ehk 198 snt 1 elaniku kohta, 1930/31 a. 1 767 tuh. kr ehk 227 snt elaniku kohta) ja kapitali kogumiseks eraldatud summade tagasiminek (1931/32 a. 62 tuh. kr ehk 8 snt elaniku kohta, 1930/31 a. 120 tuh. kr ehk 15 snt elaniku kohta) tuleb panna peamiselt majandusliku

surutise arvele, kuna siin on tegemist suurelt osalt edasilükkamist kannatavate kuludega. Vallavalitsuse ülalpidamiseks kulutatud summa jää ligikaudu endiseks, osatähitsuselt aga kerkis tunduvalt (1931/32 a. 36,5%, 1930/31 a. 34,2%) ja ületas endise suurima — haridusekulu. Vallavalitsuse ülalpidamiskulude alla paigutati ka komisjonide liikmeile makstud tasud koosolekuist osavötu eest. Need summad andsid tildse 70 926 kr ehk 1,6% kulude tildsummast ja 4,4% vallavalitsuse ülalpidamiskulust (1930/31 a. 82 613 kr, 1,7% ja 5,1%) ning üksikuis mais vastavalt: Viru 8 262 kr, 1,4% ja 3,6%, Järva 5 639 kr, 1,7% ja 5,3%, Harju 5 517 kr, 1,0% ja 3,1%, Lääne 4 971 kr, 1,3% ja 4,3%, Saare 3 382 kr, 1,7% ja 4,8%, Pärnu 5 304 kr, 1,2% ja 3,9%, Viljandi 7 961 kr, 1,8% ja 4,2%, Tartu 13 545 kr, 1,8% ja 4,8%, Valga 3 090 kr, 1,8% ja 4,3%, Võru 8 017 kr, 2,0% ja 5,0% ning Petseri 5 238 kr, 2,4% ja 5,5%. Komisjonitasud näitasid tagasiminekut summalt ka üksikuis mais. Kulude summa vähenes kõigis mais peale Lääne-, Pärnu- ja Valgamaa. Kulude kasvu viimaste maade valdades tingis enamikus erakordne varade soetamine. Vallavalitsuse ülalpidamiskulude kasv ilmnes Viru (+11 snt elaniku kohta), Harju (+3 snt), Viljandi (+39 snt) ja Petserimaal (+5 snt). Üksikute valla suuruse-rihmade järgi oli kulusumma 1 elaniku kohta tildse 489—872 snt (1930/31 a. 544—754 snt) ja vallavalitsuse ülalpidamine 166—484 snt (1930/31 a. 165—430 snt), kusjuures mõlemal juhul väiksem summa langes suuremale ja suuremale väiksemaile valdadele. Kulude taseme sõltuvus valla suurusest (valdade suurenedes kahaneb kulu) ilmnes endise järgekindlusega valla-

Vallavalitsuse kulud % ja ühe elaniku kohta 1931/32 a. — Dépenses des communes en % et par habitant.

5.

	Vallavalitsus Administration	Vallakolus Tribunal com- munal	Rahvaharidus Instruction	Hooekarne Assistance	Headoli Bien-être publique	Valla kapit. Fonds	Valla üldvara- dusest Biens	Valla ettevõtted Enterprises	Valla vähad Debts	Mitmeus. Kulud diverses	Tagevora- summa Réerves	Kokku kulud Total des dépenses
Viru	37,7	1,0	37,4	13,1	2,0	1,0	0,5	0,6	5,8	0,6	0,3	100
Järva	32,7	0,9	35,3	18,1	1,2	0,6	0,3	1,0	7,5	2,4	0,2	100
Harju	33,2	0,9	35,0	16,3	1,3	0,4	0,4	0,4	7,3	1,0	0,5	100
Lääne	31,6	1,2	30,5	16,3	1,2	2,7	0,3	1,0	4,5	1,2	0,2	100
Saare	35,2	1,1	42,7	14,4	1,6	0,3	0,0	—	3,5	1,0	0,5	100
Pärnu	30,7	1,0	38,6	21,0	1,9	1,0	0,4	0,0	3,5	1,9	0,9	100
Viljandi	41,8	1,5	20,0	17,1	1,3	3,1	2,1	—	3,1	1,0	0,2	100
Tartu	37,3	1,1	34,4	15,1	1,6	2,1	1,0	0,5	5,4	1,5	0,0	100
Valga	42,3	2,2	22,5	23,5	1,5	—	5,0	0,0	2,1	0,9	0,1	100
Võru	40,6	1,5	29,5	19,5	1,7	0,7	1,6	0,1	4,4	0,3	0,1	100
Petserti	43,2	2,0	33,3	5,6	4,1	2,1	3,2	—	1,1	4,9	0,5	100
Kokku — Total . . .	36,5	1,2	35,1	16,3	1,7	1,4	1,1	0,4	4,8	1,4	0,1	100
„ — 1930/31 a. . .	34,2	1,1	37,2	15,5	1,6	2,5	1,0	0,2	4,6	1,6	0,5	100
Ühe vallaelaniku kohta senti — Par un habitant (snt).												
Viru	209	6	207	73	11	5	3	3	32	3	2	554
Järva	208	6	225	115	8	4	2	6	48	15	—	637
Harju	196	5	227	96	8	3	3	2	43	6	1	590
Lääne	166	6	207	85	6	14	12	5	23	6	3	523
Saare	140	5	169	57	6	1	0	—	14	4	1	397
Pärnu	192	7	241	181	12	7	2	0	22	12	—	626
Viljandi	294	10	204	120	9	22	15	—	22	7	—	703
Tartu	238	7	214	94	10	13	6	3	34	0	0	623
Valga	250	13	132	138	9	—	30	0	12	6	—	590
Võru	216	8	157	103	9	4	9	0	23	2	0	581
Petserti	181	8	124	21	16	8	12	—	4	18	2	374
Kokku — Total . . .	207	7	198	92	9	8	6	2	27	8	1	565
„ — 1930/31 a. . .	208	7	227	94	10	15	6	1	28	9	3	608

valitsuse üalpidamiskulude juures, kuid vahе särmiiste rühmade kulu suuruses kasvas veelgi, nimelt 265 sendilt 1930/31 a. — 318 sendile 1 elaniku kohta 1931/32 a.; samal ajal kerkis vastav vahesumma üldkulude alal 210 sendilt 383 sendile; viimase arvu

lisakasvu tingis eeskätt väiksemate valdade haridusekulu tõus.

5. Tulud.
Recettes.

Vallavalitsused said tulusid täldsummas 4 769 tuh. kr, keskmiselt 1 valla kohta 12 820 kr ja 1 maaelaniku kohta

Vallavalitsuse tulud % ja ühe elaniku kohta — Recettes des communes rurales en % et par habitant.

6.

	Kümberamaals Timpée des immuebles	Tulnaks Timpée sur le revenu	Valla onvalitsuse maksud — impôts des communes	Sellest tulnaks Dont cette personne.	Erinalnsud dokum, Timbres etc.	Muid maksud Autres impôts	Kokku maksud Total des impôts	Valla kapitalid Fonds	Valla varandused Biens	Toetused Subventions	Kulude taua Dépenses reversibles	Kavatsetud laenud Emprunts préférés	Mitmes. tulud Recettes diverses	Kokku tulud Total des recettes	
Viru	9,2	5,7	58,6	41,7	0,3	7,0	80,8	4,4	1,8	0,6	0,6	1,6	3,7	6,5	100
Järva	11,4	5,3	58,8	39,4	0,2	7,1	82,8	0,7	4,1	0,2	0,2	4,7	5,3	2,0	100
Harju	9,9	5,6	55,1	42,0	0,2	5,3	76,1	1,6	1,8	0,4	0,8	2,1	11,3	5,9	100
Lääne	10,2	6,3	58,4	45,2	0,1	5,4	80,4	1,3	1,7	1,1	1,0	0,8	5,7	8,0	100
Saare	8,7	7,1	67,9	56,4	0,1	2,6	86,4	0,9	0,9	0,0	0,4	1,4	6,8	3,7	100
Pärnu	7,5	5,2	49,7	38,0	0,3	6,1	68,8	5,7	2,2	0,0	2,6	2,4	9,5	8,8	100
Viljandi	7,8	4,2	56,5	44,3	0,2	5,6	74,3	2,4	4,4	0,3	0,4	2,6	8,0	7,6	100
Tartu	8,0	5,2	58,3	47,4	0,1	5,8	76,0	2,2	4,2	0,6	0,1	1,8	6,6	7,6	100
Valga	9,0	5,4	57,9	48,8	0,4	5,1	77,8	1,7	5,6	0,9	1,7	2,0	9,4	9,0	100
Võru	6,9	6,3	55,1	44,2	0,3	7,1	75,7	4,8	4,0	0,2	0,6	1,5	7,6	5,6	100
Petserti	8,5	10,1	59,1	42,1	0,7	10,6	89,0	0,8	0,6	0,0	0,1	1,1	1,6	7,3	100
Kokku — Total . . .	8,7	5,7	57,1	43,8	0,3	6,1	77,9	2,7	2,9	0,4	0,7	2,0	6,7	6,7	100
„ — 1930/31 a. . .	8,6	5,0	58,0	44,3	0,3	6,0	77,9	2,1	3,4	0,3	0,9	1,8	7,1	6,5	100
Ühe vallaelaniku kohta senti — Par un habitant (snt).															
Viru	58	36	270	263	2	44	510	28	12	3	4	10	23	41	631
Järva	74	35	384	257	1	46	540	5	27	1	1	31	34	13	652
Harju	63	36	363	272	1	34	487	10	11	3	5	13	72	38	639
Lääne	55	35	310	247	1	29	439	7	9	0	6	4	31	44	546
Saare	38	31	297	246	0	11	377	4	4	0	2	6	28	16	437
Pärnu	51	36	339	258	2	41	468	39	15	0	17	16	65	60	680
Viljandi	60	32	438	339	1	43	569	19	34	2	3	20	61	58	766
Tartu	53	34	386	313	1	35	509	14	23	4	1	12	44	50	662
Valga	55	33	356	269	2	31	477	10	35	2	5	11	18	58	614
Võru	39	36	313	251	2	40	430	28	23	1	3	8	43	32	568
Petserti	31	37	219	156	3	39	329	1	2	0	0	4	6	26	370
Kokku — Total . . .	53	35	347	266	1	37	473	16	18	2	4	12	41	41	607
„ — 1930/31 a. . .	56	33	381	291	2	39	511	14	22	2	6	12	46	43	656

607 snt (1930/31 a. 5 117 tuh. kr, 1 valla kohta 13 828 kr ja 1 elaniku kohta 656 snt), seega 6,8% võrra vähem eelmisest aastast. Väikseim tulusumma valla kohta oli 1 303 kr (Prangli saarte v. Lääne maal) ja suurim 46 534 kr (Vao v. Virumaal) ning 1 elaniku kohta väikseim tulu oli 251 snt (Kulje v. Petserimaal) ja suurim 2 166 snt (Ulila v. Tartumaal). Maksutulu üldsummas tunduvalt kahanes (1931/32 a. 3 715 tuh. kr ehk 473 snt elan. kohta, 1930/31 a. 3 985 tuh. kr ehk 511 snt elan. kohta); üksikuist maksudest näitas kasvu tulumaks, teised samuti kahanemist. Võrdlemisi suur oli tagasiminek vallavalitsuste tähtsama tuluallika — isikumaksu alal (1931/32 a. 2 085 tuh. kr, 1930/31 a. 2 268 tuh. kr). Muudest tuludest kasvas märgatavalt sissetulek kapitalitest (kogutud kapitalide tarvitamine), kuna teised tululiigid enamuses kahanesid. Tulu vähenedes kõigis mais; suhteliselt väikseim oli see vähenemine Lääne- (—1 snt 1 elan. kohta) ja suurim Võrumaa valdades (—84 snt 1 elan. kohta). Väikseim tulusumma 1 elaniku kohta üldse (370 snt),

maksutulu (329 snt) isikumaksu (156 snt) ja mitme teise tululiigi alal langes Petserimaale ja suurim tulusumma üldse (766 snt), maksutulu (569 snt) ja isikumaksu (339 snt) alal Viljandimaale. Üksikute suuruse-rühmade järgi tulud muutusid järgmiselt: surenesid järslult I rühmal (+137 snt 1 elan. kohta) ja pisut III rühmal (+12 snt 1 elan. kohta) ning vähenedes teisel 37—76 sendi ulatuses 1 elaniku kohta. Töusu peamiseks põhjuseks oli laenutulu kasv ja languse pea-põhjuseks maksutulu tagasiminek. Tulu vastupidise liikumise järeltuluse äärmisis rühmis suurenes vahese nende tulu suuruses 145 sendilt 1930/31 a. — 358 sendile 1931/32 a.

6. Varanduslik seis 31. III. 32.

Situation financière des administrations communales le 31. III. 32.

Vallavalitsuste bilansisumma suurennes 10 maal ja üldse (+1 004 tuh. kr) ning vähenedes 1 maal (Viru). Bilansis aset leidnud muutusist väärrib märkimist: passivas — eri-kapitalide (+ 233 tuh. kr), varade kapitali (+751 tuh. kr), maksa olevate laenuude (+261 tuh. kr) kasv ja

Vallavalitsuste bilanss 31. märtsil 1932 a. % — Balance des communes rurales en 1932 (en %).

7.

	Viru	Jürvamaa	Harju	Lääne	Sare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Põlva	Kõrgõz	Kokku	Kokku 1931 a.
Aktiva — Actif.														
I. Kassa — Caisse	9,5	2,7	3,8	5,8	6,4	6,4	5,8	3,7	4,1	1,9	4,7	5,0	6,1	
II. Holusummad ja v. p. — Dépôts et effets	3,7	2,7	2,6	2,9	4,0	1,4	4,5	4,6	7,3	2,4	0,5	3,3	2,5	
III. Varandused — Biens	76,0	86,1	86,3	80,1	84,1	84,5	82,7	81,3	76,9	83,7	52,7	81,9	80,4	
IV. Erikapitalidest antud laenud — Prêts de fonds spéc.	0,5	0,6	0,2	0,3	0,1	0,1	0,7	1,9	1,6	2,1	0,2	0,9	0,9	
V. Saada jännud eelarv. tulud — Recettes à percevoir	9,3	7,6	6,9	4,7	5,1	7,5	6,4	8,0	10,2	9,8	41,0	8,4	9,6	
VI. Belarve täitmise puudujäägid — Déficits	0,1	0,2	0,2	0,2	0,3	0,0	0,3	0,4	—	0,1	0,0	0,2	0,3	
VII. Muud aktiivad — Autres actifs	0,5	0,1	0,6	0,0	—	—	0,1	0,1	0,1	0,0	—	0,9	0,3	0,2
Kokku — Total														
Passiva — Passif.														
I. Kinnisvarade maksud — Impôts sur les immeubles	0,2	0,2	0,3	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,4	0,5	0,6	0,3	0,5	
II. Tulumaksud — Impôt sur le revenu	0,1	0,3	0,3	0,2	0,0	0,2	0,3	0,3	0,7	0,3	0,8	0,3	0,4	
III. Maa omaval. maksud — Impôts des admin. d'arr.	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,7	0,0	0,1	
IV. Riiklikud pensionid ja toetused — Pensions et subv. de l'Etat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	
V. Opetajate palkade riigi osad — Subvention d'Etat pour les salaires des instituteurs	—	0,1	0,0	0,1	—	0,0	0,0	0,1	—	0,0	0,0	0,0	0,0	
VI. Mitmeaeg. edasiant. summid — Passifs transitoires	0,7	0,3	0,3	0,2	0,5	0,2	0,3	0,2	1,5	0,2	1,0	0,4	0,5	
VII. Naturaalkohustuste summid — Montants de oblig. en nature	0,1	0,5	0,3	0,5	0,1	0,2	0,8	0,5	0,2	0,1	0,4	0,3	0,4	
VIII. Erikapitalid — Fonds spéciaux	7,1	5,1	4,1	3,8	7,9	3,7	7,7	7,0	8,9	6,6	3,8	6,0	5,0	
IX. Varanduste kapital (võlgdeta varandus)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
X. Rõhde des biens	07,3	71,5	64,6	69,0	61,1	74,2	74,9	69,9	68,0	70,7	47,3	60,0	68,7	
XI. Makstaolevad laenud — Emprunts à payer	15,3	14,0	22,5	17,2	23,1	10,3	7,7	11,4	8,7	12,2	5,4	13,8	13,0	
XII. Makst. jännud eelarv. kulud — Dépenses à effectuer	4,4	4,3	4,8	4,7	4,3	6,0	3,0	6,6	7,9	5,3	33,3	5,0	7,5	
XIII. Belarve täitmise ülejäägid — Excédents des budgets	3,5	3,0	2,8	4,2	2,8	4,1	5,1	3,7	3,7	3,9	6,6	3,8	3,9	
XIV. Muud passivid — Autres passifs	1,3	—	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	—	
Kokku — Total														

edasiantavate maksude ja muude summid kahane mine (—77 tuh. kr) ning aktivas hoiusummade ja väärtpaberite (+162 tuh. kr) ning varade (+1 085 tuh. kr) suurenemine ja kassa (—143 tuh. kr) ning saadajäännud eelarveliste tulude vähenemine (—103 tuh. kr). Vallavalitsuste valdamisel olevate kapitalide ja

ülejäägi osasuurus bilansis 78,0% 1931 a. kerkis 79,1% 1932 a. ja edasiantavate summidade ning muude kohustuste osatühtsus 22,0% kahanes 20,7%. Kohustused ületasid nõudmisi 11,4% ja nõudmisi ühes kassa ja hoiusummadega 3,1% võrra (1931 a. 11,5% ja 2,9% võrra bilansist).

Vallavalitsuste tulude ja kulude kohta varem Keskküroo väljaande ilmunud artiklid ja andmed:

Vallavalitsuste tulud ja kulud 1930/31 m/a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr 134(1) 1933 a., lk. 1—14.
 Vallavalitsuste tulud ja kulud 1929/30 m/a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 122(1) 1932 a., lk. 25—38.
 Vallavalitsuste tulud ja kulud 1928/29 m/a. — V. Feldman, Eesti Statistika nr. 110(1) 1931 a., lk. 11—24.

— Recettes et dépenses d'après les communes rurales en 1931/32 (en kr).

— Recettes et dépenses d'après des communes rurales en 1931/32 (en Fr) (suite)

La valitance tulid is kult vallade järgi 1931/82 m/a. (troonides) — *Récédies et dépenses d'après les communes rurales en 1931/82 en Fr. (suivi)*

Vallavalitsuste bilanss 31. märtsil 1932 a. maade järgt (kr) — Balance des communes rurales le 31 mars 1932 (en kr).

	Viru	Järva	Harju	Lääne	Saare	Pärnu	Viljandi	Tartu	Valga	Võru	Petsari	Kokku Total	1930/31 Kokku
Aktiiva — Actifs.													
I. Kassa — Caisse	222 669	32 202	81 891	81 713	48 253	118 139	97 415	121 635	26 035	36 459	19 266	885 677	1 028 456
1. Rahana valla kassas	22 058	16 843	18 790	26 808	8 384	14 259	32 487	70 084	13 079	29 060	8 063	270 364	306 192
2. Jooksvateli arvetele pankades	200 611	15 359	63 101	54 905	39 869	103 881	64 978	42 551	12 956	6 499	10 603	615 313	662 264
II. Hoisumsummad ja välitripi — Des dépôts et effets	87 380	31 193	44 567	40 997	30 074	24 927	82 468	149 490	45 768	45 675	1 983	585 122	423 234
III. Varandused — Biens	1784 010	1022 167	1883 376	1208 996	635 892	1551 695	1526 473	2643 758	485 140	1607 914	215 264	14 564 685	13 419 418
1. Kinnisvarad	1480 120	840 345	1601 050	1041 788	549 066	1290 552	1323 887	2265 021	387 714	1427 244	181 422	12 354 118	11 439 208
2. Vallasvarad	297 890	172 822	282 317	167 208	85 926	261 143	202 586	378 737	97 426	180 670	83 842	2 210 567	2 040 215
IV. Erikapid. antud laenud — Prêts de fonds spéciaux	11 211	7 172	4 396	4 436	608	1 712	13 597	60 994	10 222	40 042	934	155 344	145 340
Sellest: a) Isikutele ja asutis.	8 827	6 822	4 201	3 385	14	172	9 597	19 565	6 641	31 704	954	91 882	97 922
b) Belarvatele	2 384	350	105	1 051	594	1 540	4 000	41 420	3 581	8 388	—	63 462	47 418
V. Saadajähinud eclarvelised tulud — Recettes à percevoir	219 559	89 676	150 181	65 482	38 771	138 250	118 566	261 651	64 609	187 884	163 715	1 502 344	1 603 065
1. Aruande aasta	115 105	76 573	124 261	50 078	27 704	72 189	108 013	213 549	54 069	169 905	167 715	1 180 941	1 255 682
2. Belmiste aastate	104 454	13 103	25 920	5 504	11 067	66 081	10 553	48 102	9 640	17 979	—	312 403	349 383
VI. Belarvetäitamise puudujäägid — Déficit	2 044	2 943	4 777	3 200	2 316	46	4 957	11 484	—	1 442	18	33 227	52 496
1. Aruande aasta	2 044	2 943	4 625	—	1 540	40	2 311	6 612	—	1 062	18	21 207	42 083
2. Belmiste aastate	—	—	152	3 200	770	—	2 640	4 872	—	380	—	12 020	10 463
VII. Muud aktiivid — Autres actifs	23 136	1 189	13 319	388	—	1 157	2 340	2 251	142	—	3 604	46 526	35 090
VIII. Aktiivid kokku — Total	2349 009	1187 142	2182 507	1405 212	755 914	1835 926	1845 816	3251 263	631 916	1919 416	108 804	17 772 925	16 769 099
Kokku 1930/31 a.	2360 701	1165 586	1959 123	1318 543	726 461	1731 503	1744 287	3040 054	579 133	1817 053	826 655	16 769 099	
Passiiva — Passifs.													
I. Kinnisvarade maksud — Impôt sur les immeubles	5 376	2 210	5 634	1 840	1 853	2 643	4 552	10 275	2 407	9 567	2 343	48 699	76 716
II. Tulu maksud — Impôt sur le revenu	3 090	4 112	7 132	2 698	328	2 913	6 275	10 460	4 180	5 877	3 166	50 231	66 112
III. Maaomavalitsuse maksud — Impôts des admin. d'arrondiss.	30	868	572	159	53	366	832	190	199	1 996	2 908	8 163	19 278
IV. Riilikuid pensionid ja toetused — Pensions et subventions de l'Etat	21	199	265	336	126	35	202	363	24	1 142	377	3 090	3 252
V. Õpetajaate palkade riigi osad — Subvention de l'Etat pour les sal. d. instit.	—	1 190	73	1 656	—	388	468	2 929	—	61	72	6 837	6 050
VI. Mitimesugused edastused, summid — Passifs transitoires	15 877	3 170	7 419	2 390	3 741	3 403	3 995	7 772	9 443	4 469	4 067	65 746	84 566
VII. Naturalkohunuste sunmid — Montant des obligations en nat.	1 321	5 921	7 142	6 611	473	3 807	15 101	14 528	1 152	1 887	1 472	59 420	61 194
1. Vallakassas	124	5 021	7 008	3 804	473	3 220	—	9 884	714	...	1 477	...	51 565
2. Jooksvateli arvetele pankades	1 197	—	74	2 554	—	578	...	1 801	40	...	—	...	2 065
3. Väärtpabja ja hoisumsummad	—	—	—	253	—	—	...	3 043	398	—	—	—	6 064
VIII. Erikapitalid — Fonds spéciaux	167 279	60 754	88 387	54 285	59 808	68 624	142 010	226 590	56 157	127 414	15 559	1 066 867	833 812
a) Vallakassas	10 881	20 728	17 983	10 169	21 998	39 787	—	20 623	1 000	...	13 576	...	197 286
b) Väärtpabja ja hoisumsummid	138 685	32 548	58 705	40 079	37 200	24 925	—	146 406	44 935	...	1 983	...	487 077
c) Laenudes	22 703	7 478	16 680	8 427	609	3 912	—	59 561	10 222	—	—	—	140 449
IX. Varanduse kap. (võlgadeta varandus) — Fonds des biens	1581 294	848 557	1408 757	968 731	461 814	1362 586	1381 566	2273 452	428 914	1357 160	193 438	12 267 289	11 516 108
X. Makstaolevad laenud — Emprunts à payer	358 309	173 609	490 286	241 268	174 271	189 105	141 894	370 306	55 227	233 644	22 177	2 450 006	2 189 154
1. Erikapitalidele	21 447	350	—	1 051	—	1 540	300	39 830	3 414	8 837	1 112	77 381	43 862
2. Riigikassasse	289 491	163 334	352 308	231 788	170 887	166 384	113 684	245 415	38 810	188 202	19 500	1 969 803	1 455 544
3. Pankadele ja teistele asutustele ja isikutele	47 371	9 025	137 978	8 429	3 384	31 181	27 820	85 061	13 003	37 105	1 565	402 822	680 748
XI. Makstajähinud eclarvelised kulud — Dépenses à effectuer	103 994	51 101	104 856	65 947	32 369	126 272	54 761	212 801	50 001	101 101	136 127	1 039 330	1 253 643
1. Aruande aasta	33 485	44 566	96 932	61 408	18 686	68 195	48 367	181 813	41 976	85 250	136 127	811 615	925 447
2. Belmiste aastate	70 509	6 545	7 904	4 539	18 683	58 077	6 394	81 188	8 026	15 851	—	227 715	328 106
XII. Eelarve tätlisse ülejäägid — Excédents des budgets	81 131	33 451	61 433	59 291	21 078	75 794	94 250	121 597	23 212	75 998	27 014	675 399	655 214
1. Aruande aasta	76 668	25 288	42 507	35 720	16 009	50 954	68 282	79 213	16 654	40 308	13 579	486 930	486 930
2. Belmiste aastate	4 463	10 153	18 920	23 571	2 089	24 880	30 968	42 884	6 556	34 792	18 495	212 209	168 284
XIII. Muud passiivad — Autres passifs	31 297	—	551	—	—	—	—	—	—	—	—	31 848	—
XIV. Passiivad kokku — Total	2349 009	1187 142	2182 507	1405 212	755 914	1835 926	1845 816	3251 263	631 916	1919 416	108 804	17 772 925	16 769 099
Kokku 1930/31 a. - Total en 1930/31	2360 701	1165 586	1960 123	1318 543	726 461	1731 503	1744 287	3040 054	579 133	1817 053	826 655	16 769 099	

J. Kits.

MOOTORSÖIDUKITE LIKLEMINE ÜLE PIIRI 1927—33 a.

MOUVEMENT des VOITURES AUTOMOBILES TRAVERSANT la FRONTIERE.

S I S U : 1. Välismaa mootorsöidukid Eestis, lk. 149. 2. Eesti mootorsöidukid välismaal, lk. 150.

1. VÄLISMAA MOOTOR- SÖIDUKID EESTIS. *Voitures automobiles étrangères en Estonie.*

jooksul on Eestit külastanud välismaa autode arv aast-aastalt järjest kasvanud. 1927 a. tuli Eestisse

Eestit külastanud välismaa mootorsöidukid — *Voitures automobiles étrangères ayant visité l'Estonie.*

1.	ARV — Nombre						Nende Eestis viibim, aeg (päeva) — Durée de séjour (journées)					
	1. jaan.	1. aprill	1. juuni	1. okto.	1. jaan.	Kokku	1. jaan.	1. apr.	1. juuni	1. okt.	1. jaan.	Kokku
Autod — Automobiles.												
1933	29	67	103	9	208	153	392	365	21	931		
1932	2	53	91	11	157	4	614	914	35	1 567		
1931	—	45	120	10	175	—	791	1 118	102	2 009		
1930	19	47	77	7	150	61	642	900	30	1 732		
1929	1	23	53	8	85	74	574	628	271	1 547		
1928	1	12	15	1	20	110	233	183	9	535		
1927	—	—	17	1	18	—	—	61	1	62		

Mootorrataid — Motocyclettes.												
1933	—	—	1	7	1	9	—	2	24	2	28	
1932	—	—	1	3	1	5	—	83	80	15	187	
1931	—	—	4	1	1	5	—	—	18	22	40	
1930	—	—	8	1	18	—	—	13	105	3	121	
1929	—	—	12	1	19	—	—	—	48	20	68	
1928	—	—	3	5	8	—	—	155	182	—	287	
1927	—	—	1	1	—	2	—	2	2	—	4	

ainult 18 autot, 1933 a. aga juba 208 autot. Eesti külastamine autodel elavnes eriti 1930 a. alates ja ka viimasel aastal vörreldest eelmisega on märgata tunduvamat elavnemist; autode arv töüs 157-elt 1932 a. 208-ni äsja möödunud aastal. Välismaa autode Eestis viibimise kestus pole aga töusnud koos autode arvuga. Ümberpöördult, viimasel paail aastal on välismaa autod Eestis olnud märksa vähem aega kui 1931 a., millal nende Eestis viibimise aeg oli kõige pikem, ulatudes 2009 päevani; viimase aasta vastav arv on sellest rohkem kui poole väiksem. Keskmiselt auto viibimise ajaks Eestis oli 1933 a. 4 päeva 1932 a. 10, 1931 a. 11, 1930 a. 11, 1929 a. 18, 1928 a. 18 ja 1927 a. 3 päeva.

Peale autode külastasid Eestit ka mõned välismaalased mootorratastel, kuid nende arv on vörreldestes autodega väike. Viimasel aastal käis Eestis 9 mootorratast; kõige suurem oli nende arv 1930 ja 1929 a., nimelt 13. Mootorrattad viibisid Eestis viimasel aastal 28 päeva, kõige enam aga 1928 a., nimelt 287 päeva.

Mootorsöidukid külastasid Eestit peamiselt aprillist — oktoobrini, mil meie teed ja ilmastik soodsad mootorsöidukitel liiklemiseks. Kuid ka väljaspool nimetatud aega oli sissesõite, 1933 a. oli 10% sissesõitnuud autodest tulnud talvekuudel, kuna varematal aastatel oli hilissügiskuudel talvekuudest enam sissesõite.

Tabelist 2 nähtub, et meid külastanud autode hulgas omaniku päritolu järgi on esikohal Läti; järgmisena nimetamisväärselt ja peaegu võrdsete arvudega esinevad Saksa ja Soome ja viimastel aastatel esinevad veel Prantsuse ja Inglise tähelepanuväärt arvudega. Üldse on aga Eestit viimastel aastatel külastanud autod päritoluga 21 riigist, sealhulgas ka kaugete maade, nagu P.-A. Ühendriikide, Ungari, Itaalia j.n.e., kodanikkude autod. Meid külastanud mootorrataste omanikud olid enamikus Saksast pärin, oli aga ka Läti, Soome, Rootsi, Prantsuse ja ühel varematal aastal isegi Taani ja Belgia kodanikke.

Riigid, kust mootorsöidukid tulid ja kuhu läksid, on peamiselt naaberriigid, kuna enamail juhtudel on näidatud esimene riik, kuhu Eestist lahkumisel läks ehk tuleku puhul piiriäärne riik, kust tuli. Lätest tulnud ja sinna läinud mootorsöidukeid oli ligi kolmveerand koguvarvust, siinbulgas on aga ka neid, kes tulid kaugemalt ja läksid kaugemale. Üldse on riike, kust autosid meile tulnud, 18 ja peale Läti esinevad nende hulgas suuremate arvudega Saksa, Soome ja Rootsi. Riike, kuhu autod Eestist läksid, on vähem, kuid seda tuleb panna andmete puudulikkuse arvele, mille tagajärvel suurennes Lätti sõitnute arv, ka jäi paljudé mootorsöidukite kohta sihtriik teadmata.

Eestit külastanud mootorsõidukite omaniku päritolu — Nationalité des propriétaires des voitures automobiles ayant visité l'Estonie.

	Belgia	Hollandi	Ingliste	Itaalia	Leedu	Läti	Prantsuse	Rootsi	Saksa	Soome	Šveits	Taani	Tsehhoslov.	Ungari	Vene	P.-A. Uhendr.	Mand	Kokku
1933	1	1	10 ¹	3	93	10	4	24	25	6	3	1	1	2	1	1	1	208
1932	1	1	10 ²	1	82	10	4	24	11	1	1	1	1	1	1	1	1	157
1931	1	1	10 ³	1	102	1	6	23	28	1	1	1	1	1	1	1	1	150
1930	1	1	10 ⁴	1	61	9	27	26	26	2	2	1	1	1	1	1	1	85
1929	1	1	10 ⁵	1	26	3	17	22	1	1	1	1	1	1	1	1	1	20
1928	1	1	10 ⁶	1	11	—	—	—	14	2	2	1	1	1	1	1	1	18
1927	1	1	10 ⁷	1	13	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	1	1

Autode arr — N. des automobiles

Autode Eestis viibimise aeg (päeva) — Durée de séjour (journées).

1933	6	38	22	5	19	367	72	45	108	145	31	7	7	—	—	50	9	931
1932	2	12	15	2	44	742	235	10	202	130	1	59	18	12	1	2	—	1507
1931	27	2	7	3	—	1251	3	88	304	170	4	8	4	3	—	5	40	2009
1930	3	—	34	—	—	753	49	284	248	299	5	34	9	3	—	11	—	1732
1929	—	—	—	—	5	425	60	162	206	327	—	342	7	3	1	—	1	1547
1928	—	—	—	—	—	332	—	—	5	132	—	—	—	—	1	65	—	355
1927	—	—	—	—	—	50	—	—	3	4	—	—	—	—	—	1	—	62

Mootorrataste arv — *N. des motocycles.*

Mootorrataste Eestis viibimise aeg (päeva) — Durée de séjour (journées)

Läbisöödu piiripunktid, kust kaudu mootorsõidukid Eestisse tulid ja Eestist läksid, on näha järgnevast tabelist:

Eestit külastanud mootorsõidukite läbisöidu püripunktid — Lieu de passage des voitures automobiles d'après les cordons de la frontière.

3	Tallinn	Mae-Murati	Valga.	Laiatre	Mõisaküla	Iksa	Pölli	Kivitee	Teadm. ja muud	Kokku
---	---------	------------	--------	---------	-----------	------	-------	---------	----------------	-------

Autod — Automobiles

1933	81	46	54	150	9	13	6	6	45	410
1932	52	48	54	108	17	12	5	7	11	314
1931	58	69	60	101	15	16	6	7	9	350
1930	87	41	54	66	30	11	—	—	11	300
1929	64	17	47	6	16	15	—	—	5	170
1928	23	3	16	—	6	5	—	—	5	55
1927	7	2	12	9	4	—	—	—	2	30

306| 446| 97| 72| 17|

28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
24	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku.	37	21	19	15	5	—	—	—	—	13	11
Gildas	400	9.4%	205	46%	160	40	16	20	100	100	11%

Wise . . . 409 243 325 462 102 72 17 20 103 175

Välismaad külastanud Eesti mootorsõidukid ja nende välismaal vülbimise aeg — Voitures automobiles estoniennes ayant visité l'étranger.

4.	Arv — Nombre.	Välimaal viibimise aeg (päevad) — Durée de séjour (journées)
	I. jaan. — I. apr. I. juul. I. juul. — I. okt. I. jaan.	Kokku
	I. jaan. — I. apr. I. juur. I. juul. — I. okt. I. jaan.	Kokku
	I. jaan. — I. apr. I. juur. I. juul. — I. okt. I. jaan.	Kokku

Anted - - Automobile

	Autos — Automobiles									
1933	1	30	38	3	72	21	260	205	30	516
1932	2	16	34	6	56	66	258	607	31	962
1931	—	19	80	4	53	—	259	390	114	763
1930	1	26	30	4	61	23	820	250	218	1 320
1929	1	10	33	—	44	71	360	441	—	372

35-10-11-35-1

2. Eesti mootorsõidukid vällismaal. *Voitures estoniennes*

2. Eesti mootorsõidukid välismaal. *Voitures estoniennes à l'étranger.* Eesti autosid kāis välismaal märksa vähem, kui välismaa autosid Eestis. Nimelt viimasel aastal, millal autode liiklemine üle piiri mõlemas suunas — meilt välja ja väljast meile — oli kõige elavam, läks meie autosid välismaale 72, kuna meile välismaa omasid tuli 208. Ka Eesti autode sõit väl-

maale, samuti kui välismaa autode sõit meile, elavnes järjest, ainult esimene märksa kitsamas ulatuses teiseid. Mootorratastel sõideti meilt välismaale viimasel aastal 7 juhul, kõige enam aga eelviimasel aastal — 11 juhul.

Välismaal viibimise aeg mootorsõidukitel jäi viimastel aastatel väiksemaks. Nii olid meie autod 1933 a. välismaal 516 päeva, aasta varem aga 962 päeva ja 1930 a. 1320 päeva, mis oli kõige pikem välismaal viibimise aeg möödunud aastate jooksul, ka mootorrataste välismaal viibimise aeg kahanes tunduvalt viimasel aastal võrreldes eelmisega, nimelt 102 päevalt 12 päevale.

Mootorsõidukid läksid meilt välismaale peaasjalikult aprillist oktoobrini, sealjuures rohkem suvekuudel, ajal mil meil ja naaberriikides teeolud paremad.

Riigid, kuhu meie mootorsõidukid läksid, on näha järgnevast tabelist:

Riigid, kuhu läksid Eesti mootorsõidukid — Pays visités par les voitures automobiles estoniennes.

5.	Läti Lettonie	Poola Pologne	Rootsi Suède	Soome Finlande	Teadm. Inconnu	Kokku Total	
						Autod — Automobiles.	Mootorrataid — Motocycles.
1933 . . .	63	—	2	7	—	—	72
1932 . . .	49	1	—	6	—	—	56
1931 . . .	46	—	—	5	—	2	53
1930 . . .	53	—	—	6	—	2	61
1929 . . .	32	—	—	12	—	—	44
1928 . . .	18	—	—	7	3	—	23
1927 . . .	4	—	—	1	—	—	5
Kokku.		20	—	1	3	—	24

Märgitud on esimene välisriik, kuhu auto ülepiiri minekul läks, seetõttu näeme, et enamikus meie autod on sõitnud Lätti, pole aga lähemalt teada, kas need autod sõitsid ka kaugemale välisriikidesse.

G. Tomberg.

VALLASLAPSED 1927—32 a. *NAISSANCES ILLÉGITIMES de 1927—32.*

S I S U : 1. Väljaspoolabieli sündivuse sagedus, lk. 152. 2. Väljaspoolabieli sündivus välsrõiges, lk. 153. 4. Väljaspoolabieli sündinute poiste ja tüürukute vahekord, lk. 154. 5. Väljaspoolabieli sündinute rahvus, lk. 154. 6. Väljaspoolabieli sündinute ema ühiskondlik kiht ja tööala, lk. 154. 7. Surmula sündivus väljaspoolabieli, lk. 155.

Rahvastikuarvu kasvule mõjuvad kas piiravalt või soodustavalt mitmesugused tegurid: rassiline koostis, rahva tervishoid, sotsiaalpolitika, majanduslik ja kultuuriline tase j.t. Peale ajalooliselt eo ipso kujunenud olukordade mõju on kaasajal eriti tähtis riigivõimu rahvastikupoliitika. Sellist järjekindlat propagandat sündimiste arvu töstmiseks leiame õige palju riiges, mille konkreetseid tagajärgi võime näha abielluvuse ja sündimise tõusus ehk vähemalt selle languse ärahoidmisest.

Eesti oma sündivusega 17,1—18,0 inimest tuhande elaniku kohta 1927—32 a. andmeil kuulub kõige madalam sündivusemääraga maade rühma. Eestist pisut madalamal asuvad 1925—29 a. keskmisil andmeil vaid Rootsi, Inglise ja Austria, kuna sama taseme omavad Norra, Prantsuse ja Šveits. Slaavi ja romaanrihvaste (arvatud välja vaid Prantsuse) sündivuse

määr on meie omast aga palju kõrgem. Väga arusaadavail põhjusil omab meie madala sündivuse juures väljaspoolabieli sündivus seetõttu erilise tähenduse. Kuna väljaspoolabieli sündivus meil subteliselt võrdlemisi kõrge, siis on see saanud ühtlasi otsustavaks teguriks sündivuse määra langemise ärahoidmissa alla „normaal tasapinna”, mille all oleme möelnud kindlaks kujunenud määra, s.o. 17—18 vastsündinut aastas iga tuhande elaniku kohta. Nii ei ole meie sündivus viimase 6 a. jooksul tõusnud kordagi üle 18, samuti langenud alla 17 tuhande elaniku kohta. Toodu põhjal osutub vallaslaste osatähtsus sündivuses küllalt väljapaistvaks, mis kohustab küsimust võtma lähema vaatluse alla.

Väljaspoolabieli sündivus ei puuduta kaugeltki mitte ühtlaselt kõiki ühiskondlike kihte. Väljaspoolabieli sünnitajad on pea eranditult palgatーンijad,

maal eriti pöllutöölised, kellele järgnevad pöllupidajate türed. Linnas moodustavad eri kihi aga majateenijad, kellele järgnevad teised palgalised.

1. Väljaspoolabieliu sündivuse sagedus. Suheliselt üldssündivusega kuulub Eesti oma väljaspoolabieliu sündivusega keskmisest kõrgema määraga maade hulka.

100 eluslühinu kohta tulj:

	1932 a.	—	10,3
	1931 „	—	9,6
	1930 „	—	9,0
	1929 „	—	8,3
	1928 „	—	8,2
	1927 „	—	8,3
Keskmine 1927—31 a.	—	8,7	
	1926 a.	—	8,3
	1925 „	—	7,4
	1924 „	—	7,2
	1923 „	—	7,4

Viimasel kolmel aastal 1930—32 on väljaspoolabieliu sündinute määr tublisti tõusnud, ületades 1927—31 a. keskmise — 8,7, 1930 a. 9,3, 1931 a. 9,0 ja 1932 a. 1,6 punkti võrra. Enne 1927 a., eriti 1923—25 a., püsib väljaspoolabieliu sündinute määr tunduvalt

Väljaspoolabieliu sündivus 1922—32 a. — Naissances illégitimes de 1922—32.

1.	(Maad ühes neis asuvate linnadega)	1932	1931	1930	1929	1928	1927	Keskmine 1927—31	Keskmine 1922—31
Viru	290	227	223	199	198	213	212	103	
Järva	123	122	128	117	110	95	115	90	
Harju	304	293	278	260	271	265	273	271	
Lääne	122	154	133	122	113	127	130	126	
Saare	138	146	125	97	127	122	123	121	
Pärnu	185	165	130	129	137	107	134	124	
Viljandi	173	176	142	132	140	131	144	131	
Tartu	338	298	319	271	289	283	292	269	
Valga	81	78	59	53	57	63	62	55	
Võru	171	183	134	129	130	114	128	126	
Petseri	110	77	88	70	83	85	82	65	
Kokku	2 040	1 869	1 758	1 588	1 655	1 605	1 695	1 580	

Väljaspoolabieliu sündivus 1 000 sündi kohta — Proportion des naissances illégitimes par 1 000 naissances.

2.	Üldarv Total	Maad — Arro- dissements	1932	1931	1930	1929	1928	1927—31 a. keskmine	Linnad Villes	1932	1931	1930	1929	1928	1927—31 a. keskmine	
1932	103,3	Maad ilma linna- deta	98,6	91,6	88,4	79,2	70,4	78,0	83,3	Linnad	123,4	113,0	97,5	98,6	95,6	100,3
1931	95,8								Tallinn	98,7	88,5	69,5	80,6	87,9	78,9	81,1
1930	90,3	Maad ühes linna- dega:							Haapsalu	133,3	200,0	173,9	161,3	109,1	26,3	127,0
1929	88,1								Kuressaare	193,0	122,4	181,8	102,0	52,3	111,1	116,3
1928	82,5	Viru	108,5	82,0	80,9	71,0	69,8	78,5	Narva	185,4	137,5	120,4	116,6	109,1	97,7	117,1
1927	81,5	Järva	113,2	111,9	100,0	106,6	96,1	90,4	Nõmme	142,1	98,4	123,2	116,8	82,9	185,2	116,4
			96,6	89,7	84,0	80,0	83,4	83,8	Paide	125,0	71,4	80,0	43,6	108,1	26,3	69,8
									Paldiski	181,8	90,9	—	—	—	—	83,3
									Petsari	68,5	82,2	17,2	75,8	76,9	76,9	57,1
									Pärnu	113,4	93,4	97,7	95,6	83,7	54,6	80,3
									Põltsamaa	117,6	57,1	64,5	180,0	187,5	161,3	107,1
									Rakvere	143,8	174,8	111,1	115,2	92,3	114,0	125,0
									Tapa	203,3	157,9	24,7	54,5	65,6	80,6	79,4
									Tartu	136,9	120,8	116,0	116,2	112,1	122,0	118,2
									Tõrva	210,5	147,1	128,2	75,0	106,3	147,1	108,1
									Türi	153,8	35,1	121,2	107,1	58,0	119,0	88,2
									Valga	100,6	159,2	114,5	110,3	106,5	154,7	128,8
									Viljandi	144,2	205,6	139,5	132,2	182,5	90,4	147,7
									Võru	61,6	121,2	101,4	45,5	58,0	89,8	89,6

Linnades on väljaspoolabieliu sündivus neljal, 1927—30, aastal püsivnud pea võrdsel tasemel, tehes

madalamal. Töenäoliselt mõjub siin langetavalt sündivuse andmete puudulikkus enne 1. juulit 1926 a., mil hakkas maksma uus perekonnaseisu seadus; nimelt osa sündivuse arve täiendati tagantjärele saabunud lisaandmetel, millistest aga väljaspoolabieliu sündivus eritlemist ei leidnud, tähendab osa väljaspoolabieliu sündinuid jää arvestamata. Toodud asjaoludel oleme vaatluse alla võtnud viieaastase ajavahemiku 1927—31, lisades veel 1932 a. eraldi, millise aja kohta olemas täielikud ja täpsad andmed.

Eristil tähelepanu pälvis väljaspoolabieliu sündivuse kiire tōus viimasel kolmel aastal. Kahtlematult mainitud tōusu on suurelt põhjustanud viimaseil aastail kiirelt kasvanud abielulahutuste arv.

Abielulahutusi oli:

	A XV	100.000 el. kohta
1932	797	71,1
1931	711	63,6
1930	697	62,4
1929	655	58,7
1928	506	50,7

Nagu nähtub toodud andmeist, on 5 a. jooksul abielulahutuste arv tōusnud 40,8% võrra. Kõige enam on lahutusi võetud ette riigiteenijate ringkonnis abi-kaasade vallandamise (kui mõlemad teenivad normi ulatusel) kartusel. Sarnaste abi-kaasade vahel sündinud lapsed on nüüd seaduse järgi vallaslapsed.

Tähelepanu pälvis väljaspoolabieliu sündivuse suurem sagedus linnades. 1927—31 a. keskmisil andmeil tulj iga 1000 sündi kohta väljaspoolabieliulisi linnades 100, maal aga tunduvalt vähem — 83. Toodud andmeil selgub, et väljaspoolabieliu sündivuse sagedust ei saa seada sõltuvusse rasedust kõrvaldava abi ja abinõude kätesaadavusega. Väljaspoolabieliu sündivuse sageduse määrapavad tegurid võivad olla seega õige komplitseeritud, olenedes kohal maksusele pääsnud vaateist, rahva sotsiaalsest koostisest ja muist vahekorrast.

vaid järsu hüppe üles 1931 a. Maal seevastu järssem kõrgenemine sündis juba 1930 a.

Väljaspoolabieli sündivuse määr ükskuis linnades ja maakondades 5 a. keskmisil andmeil on väga erinev, kõikudes 47 (Petserimaa) kuni 148 (Viljandi linn) 1000 sündinu kohta.

Väljaspoolabieli sündivuse määralt 1000 sündinu kohtu võiksime jagada Eesti linnad ja maad järgnevalt:

madal	— 80 ja alla
keskm.	— 81—100
kõrge	— 100—120
ülikõrge	— 121 ja üle

Madala väljaspoolabieli sündivuse määraga linnade hulka kuuluvad eeskätt Petseri (57), siis Pайде (70) ja Tapa (79). Keskmisse rühma langevad Pärnu (80), Tallinn (81), Paldiski (83), Türi (86), Võru (90). Kõrgesse: Põltsamaa (107), Tõrva (108), Kuressaare (116), Nõmme (116), Narva (117), Tartu (118). Ülikõrgesse kuuluvad: Rakvere (125), Haapsalu (127), Valga (129) ja Viljandi (148).

Maadest madala rühma moodustavad enam vene rahvusega piirimaad: Petseri (47) ja Viru (77). Erilist tähelepanu pälvis Petserimaa madal väljaspoolabieli sündivuse määär, mis poolte madalamal üleriiklikust keskmisest. Keskmise rühma maadena esinevad Võru- (81), Pärnu- (83), Harju- (84), Valga- (94), Lääne- (94) ja Tartu- (96). Kõrge väljaspoolabieli sündivuse määra annavad maadest: Järva- (103), Saare- (110) ja Viljandi- (113).

Arvutades väljaspoolabieli sündinute arvud 10.000 elaniku kohta, saame sageduse linnade ja maade järestises pea sama pildi.

2. Väljaspoolabieli sündivus välisriigies. *Naissances illégitimes à l'étranger.*

Väljaspoolabieli sündivuse määra annavad kahta oleme toonud koefitsientid 21 tähtsamast Euroopa riigist, milliste kohta võimalus oli hankida andmed. Nagu

Väljaspoolabieli sündivus välisriigies (1925—29 a.*) keskmiselt)
Naissances illégitimes à l'étranger (moy. de 1925—29).

R i i g i d	Väljaspool abieli sündinute % kõigist sündinuist (elusnii+surnult) % art total des naissances.	1000 elaniku kohta tulj stunde (üldse) <i>Naissances par 1000 habit.</i>
1. Bulgaaria	1,3	32,5
2. Hollandi	1,8	22,9
3. Šveits	4,0	17,8
4. Inglise ja Wales	4,6	17,0
5. Belgia	4,7	19,0
6. Itaalia	5,1	27,3
7. Poola	6,0	31,5
8. Hispaania	6,2	20,6
9. Norra	6,9	18,7
10. Läti	7,6	21,2
11. Eesti	8,0	18,2
12. Soome	8,2	21,7
13. Ungari	8,5	26,6
14. Prantsuse	8,6	18,8
15. Ruemeenia	9,3	34,4
16. Tsehhoslovakia	10,7	28,7
17. Taani	10,8	19,9
18. Saksa	12,3	19,3
19. Danzig	14,8	22,9
20. Rootsi	15,7	16,9
21. Austria	24,4	19,1

*) Väljaspoolabieli sündinute kohta oleme esitanud veldi vananenud andmed, nimelt 1925—29 a. keskmised põhjusel, et saada kõigi riikide kohta võrdluskoobulised — üht ja sama aega tabavad andmed. Koefitsiendi arvutamisel rahvusvaheliste andmete iseloomu tõttu 1000 sündinu kohta võetud kõik sündid — elusalt ja surnult koos, mis kääb tavaliise koefitsiendi arvutuse põhmnööte vastu. Elanike arvud koefitsiendi arvutusest kihavad peamiselt 1929 ja 1930 a. kohta.

allpool esitatud järjestisest selgub, osutub väljaspoolabieli sündivus nähtuseks, mille sagekus igas riigis suurelt erinev. Siin võivad avaldada mõju esijones sotsiaalsed, traditsioonilised — moraalsed, demograafilised, tulundustikud (kas rahva enamik põllumajanduses tegev, või linnades — tööstus-kaubanduses), ent peamiselt kõll otsest seadusandlikud tegurid. Toodud 21 riigis leiame 100 sünni kohta arvutatud koefitsiendi kõikuvuse 1,3 (Bulgaaria) kuni 24,4 (Austria). Näib aga tösisasjana, et religiooni mõju väljaspoolabieli sündivusele pea täiesti puudub. Niisi, näit. kreeka-katoliku maad — Bulgaaria ja Rumeenia annavad suuresti lahkuminevad koefitsiendid, vastavalt 1,3 ja 9,3. Samuti rooma-katoliku maad: Austria 24,4, Prantsuse 8,6, Itaalia 5,1 ja Belgia 4,7. Ehk võtame evang.-luteri usu maad: Rootsi 15,7, Saksa 12,3, Šveits 4,6, Hollandi 1,8. Erinevus on töesti suur.

Eesti asub 8,0 väljaspool abieli list 100 sünni kohta 21 riigi hulgas keskkohal (siin 1925—29 a. keskmise koefitsient, mis märksa madalam ülaltoodud 1927—31 a. keskmisest koefitsiendist). Arvestades meie üldiselt madala sündivusega, — madaluse poolest 1925—29 a. keskmisel andmeil 4-dal kohal, tuleb Eesti siiski arvata kõrge väljaspoolabieli sündivusega maade hulka.

Kahtlemata suurt mõju nüüdisajal avaldavad väljaspoolabieli sündivusele seadusandlikud tegurid (alimentide seadused, abieli seadused, lastehoolekande korraldus, tsiviilseadustikud j.t.).

3. Väljaspoolabieli sündinute ema vanus. *Age des mères des enfants illégitimes.*

Väljaspoolabieli sündinute ema keskmiseks (võrdkaalustatud aritmeetiline) vanuseks 1927—31 a. andmeil saame 27,2 aastat. Keskmise vanus tiiskui aastail osutub stabiilseks, kõikudes vaid 27,0—27,3 vahel. Samuti linnades kui ka maal sündinute ema vanuses pole märgata pea mingit vahet; linnades oli 1927—31 a. keskmise vanus 27,3, maal 27,2. Võrreldes üldse sündinute ema keskmise vanusega väljaspoolabieli sündinute ema vanust, osutub viimane märksa madalamaks, täh. väljaspoolabieli sünnitajad on kesk-

Väljaspoolabieli sündinute ema vanus 1927—31 a. (aritmeetiline keskmise) — *Age des mères des enfants illégitimes (moy. aritm.) de 1927—31.*

4.	1931	1930	1929	1928	1927	Keskm. 1927—31
<i>Väljaspoolabieli — Naissances illégitimes.</i>						
Linnas . . .	28,0	27,2	27,1	26,7	27,4	27,3
Maal . . .	27,0	27,8	27,1	27,1	27,8	27,2
Kokku . . .	27,2	27,3	27,1	27,0	27,3	27,2
<i>Üldsündinlus — Natalité générale.</i>						
Villes . . .	29,0	28,2	28,1	28,2	29,2	29,1
Arrondissements . . .	30,0	30,1	30,0	30,2	30,2	30,1
Total . . .	29,8	30,0	29,8	30,0	30,0	29,9

*) Väljaspoolabieli sündinute kohta oleme esitanud veldi vananenud andmed, nimelt 1925—29 a. keskmised põhjusel, et saada kõigi riikide kohta võrdluskoobulised — üht ja sama aega tabavad andmed. Koefitsiendi arvutamisel rahvusvaheliste andmete iseloomu tõttu 1000 sündinu kohta võetud kõik sündid — elusalt ja surnult koos, mis kääb tavaliise koefitsiendi arvutuse põhmnööte vastu. Elanike arvud koefitsiendi arvutusest kihavad peamiselt 1929 ja 1930 a. kohta.

miselt abielussünnitajaist nooremad, antud 1927—31 a. keskmisel andmeil 2,7 aasta vörre. Edasi abielus sünnitajad on linnades nooremad — linnades keskmiselt 29,1, maal 30,1, kuna väljaspoolabielu sünnitajate juures see vastupidine, ehkki küll õige väikse vahega.

Väljaspoolabielu sündinute ema vanus 18 aastat ja alla seda teeb 5,2%, üldse sündinute emade vanuse juures aga vaid 1,2% (ilmsest ainult väljaspoolabielu sündinud). 19 aastased emad moodustavad väljaspoolabielu 5,2%, üldse vaid 1,6%, 20—24 aastased väljaspoolabieln 35,0%, abielus vaid 21,8%. Väljaspoolabielu sündinute emade vanus on 45,4% määral alla 25 aasta, 25,0% määral 25—29 a. ja 29,6% määral vanemad. Üldse sündinute emade (koos abielus- ja väljaspoolabielu) vanus (kahjuks puuduvad andmed eraldi abieluliste kohta) oli vastavalt 24,6%, 29,5% ja 45,9%. Üldiselt väljaspoolabielu sünnitajad on abielus sünnitajaist tublisti nooremad. Vanemaid — 40 ja üle — tuleb väljaspoolabielu sünnitajate juures märksa vähem ette kui abielus, nimelt 4,1% määral 4,8% vastu. Üksikute vanusrühmade erinevus linnade ja maade juures pole suur. Linnades on ülekaalus 25—39 a. vanused, maal aga nooremad — 18—24 aastased. 50 ja üle aasta vanuseid juhtumeid tuli ette vaid maal. Arvutades väljaspoolabielulisi 100 sünni kohta, mis vanuslikku vahekorda täpsamalt peaks selgitama, saame 1927—31 a. Keskmisil üksikuis vanusrühmades järgmised koefitsiendid: alla 18 a. vanuste emade juures 47,6; 18 a. 33,5; 19 a. 28,0; 20—24 a. 13,9; 25—29 a. 7,8; 30—34 a. 5,8; 35—39 a. 5,5; 40—44 a. 5,2; 45—49 a. 4,1; 50—54 a. 2,5. Ema vanuse tõustes langeb väljaspoolabielu sündivuse määr. Eriti kõrge saame väljaspoolabielu sündinute koefitsiendi 50—54 a. vanuste emade juures. Maa ja linn väljaspoolabielu sündinute emade vanuse üksikuis vanusrühmades erinevad õige vähe.

4. Väljaspoolabielu sündinute poiste ja tüdrukute vahekord. *Proportion des enfants males.*

Olevast andmetikust selgub et 1) poigid on ka väljaspoolabielu sündinute juures ülekaalus nagu üldstundivuseski, 2) väljaspoolabielu sündinute juures on poiste ülekaal väiksem kui abielus sündinutel.

1927—31 a. keskmisel andmeil sündis väljaspoolabielu 1000 tüdruku kohta poisse Eestis 1036, kusjuures maal sündis poisse suhteliselt tunduvalt rohkem kui linnas, vastavalt 1042 ja 1015.

Eesti üldstundivuse kohta 1927—31 a. saame järgmised koefitsiendid: üldse 1052, maal 1038, linnas 1055. Üldstundivuse juures ilmneb seega vastupidine nähtus: linnus on poiste ülekaal suurem.

Poiste ülekaal osutub suuremaks Valga- (1183) ja Viljandimaal (1183), kellele järgneb Järvamaa (1142). Tütarlapsed olid ülekaalus 3 maakonnas: Petserimaaal (890 poissi 1000 tütarlapse kohta), Harjumaal (959) ja Virumaaal (972).

Välismaadest hangitud 21 tähtsama Euroopa riigi andmetel saame 1925—29 a. 21 riigi keskmisel poisse 1000 tütarlapse kohta väljaspoolabielu 1039 ja abielus 1061. Seega vahe (22) poiste ülekaalus abielus-sündinute juures osutub veel suuremaks kui Eestis (16). Toodud andmeil võib poiste suuremat ülekaalu abielus sündinutel pidada tildiselt ja kõikjal konstaateeritud faktiks. Ainult 3-s riigis: Rootsis, Hollandis ja Taanis oli poiste ülekaal tüdrukuist väljaspoolabielu sündinute juures suurem, kui abielus sündinuviil.

5. Väljaspoolabielu sündinute rahvus. *Nationalité des enfants illégitimes.* Koosnesid 1927—31 a. keskmisel: 88,1% eestlased, 9,1% venelased, 0,4% sakslased ja muud 2,4%. Üldstundivus jagunes aga: eestlased 86,3%, venelased 11,0%, sakslased 0,9% ja muud rahvused 1,8%. Rahvastiku koostises 1922 a. rahvaloendusel oli eestlasti 87,0%, venelasi 8,8%, sakslasi 1,7%, muid 2,4%. Nii on väljaspoolabielu sündivus suhteliselt üldstundivusega eestlaste juures rohkem levinud kui enamikul vähemusrahvustest. 100 sünni kohta tuli väljaspoolabielulisi 1927—31 a. keskmisel: eestlastel 8,8, venelastel 7,2, saklastel 4,3, rootslastel 4,8, lätlastel 9,5, soomlastel 6,8, poolakatel 16,5, juutidel 3,5. Neist andmeist selgub veel reljeefsemalt eestlaste väljaspoolabielu sündivuse suurem sagedus vähemusrahvuse ees. Eriti madala koefitsiendi saame juutide, saklaste ja rootslaste kohta. Kõrgem eestlastest on väljaspoolabielu sündivus soomlastel ja poolakatel, kuid nende juhtude väikse arvu töttu (vaatamata 5 a. andmetele) kerkib esile siin kahtlemata juhuslikkuse moment. Edasi eestlaste linnas sündinute juures tuleb väljaspoolabielulisi ette tunduvalt rohkemal määral kui maal (linnas 97,2, maal 85,9), milline asjaolu vastuoksuslik Levinud arvamusele. Venelastel vastav koefitsient linnades on aga veel palju kõrgem maaast (137,2 pro 61,8). Teiste rahvuste absoluutarvude väiksuse töttu on raske teha järeldisu linna ja maa erinevuses.

6. Väljaspoolabielu sündinute ema ühiskondlik kiht ja tööala.

Situation sociale et occupation des mères des enf. illég.

Väljaspoolabielu sündivus sageduselt ei esine kõigi ühiskondlike kihtide juures võrdsesti, vaid siin leiame suuri erinevusi. Jälgides andmeid emade elukutselisest tegevusest selgub kujukalt, millesid sotsiaalseid kihti suhteliselt meie väljaspoolabielu sünmitused enam koormavad.

Vii aasta (1927—31) keskmisel väljaspoolabielu sündinute arv moodustas üldstundinute arvust 8,7%, milline koefitsient olgu lähtekohaks sageduse määritlusel üksikute kihtide juures.

Kindlakujulisemast kihtitest leiame väljaspoolabielu sündivuse sageduse suurima majateenijate ja pöllutööliste juures. Väljaspoolabielu sündinud moodustasid üldstundinuist: majateenijatel 82,9% (linnas 80,5% ja maal 100,0); pöllutöölisil 28,1% (linnas 35,4% ja maal 27,7%). Teiste sõnadega üle 4% kõigist majateenijail sündinuist olid väljaspoolabielu ja pöllutölistel üle veerandi. Siin kerkib üles kritimus, mil-

line osa linnades on teenijaid pidajail peremeestel ja maal n.n. „manulaste” pidajail vanapoistest pöllupidajail. Pöllutööliste väljaspoolabieli sündivuse % maades oli: Saare — 51,2, Järva — 38,1, Lääne — 32,8, Tartu — 31,4, Petseri — 30,1, Harju — 27,3, Viljandi — 27,1, Viru — 26,5, Võru — 25,1, Pärnu — 24,5 ja Valga — 20,0.

Kõrge on väljaspoolabieli sündivus veel ilma kindla püsiva töölata lihttöölisel 14,0% (linnas 18,0%, maal 11,0%); edasi on eriti kõrge hoolealuseil 40,8% (linnas 26,4%, maal 47,7%), kuid see on tingitud asjaolust, et paljud emad ühes lastega sattusid rinnalaste kodudesse ja sellega elukutseliseks tegevuseks märgitud: hoolealune. Samuti kõrge % annavad teadmatusid, nimelt 46,0 (linnas 72,8 ja maal 34,7). Teadmatuside kõrge % on seletatav lihtsalt paljude väljaspoolabieli sünntitanute elukutselise tegevuse puudumisega. Kõrge väljaspoolabieli sündinute % moodustavad kõik palgalised, töölised ja teenijad tihes kihitutega, kuid ühiskondlikult enam kindlustatud etendavad väljaspoolabieli sündivuses väga väikest osa.

Nii leiame väljaspoolabieli sündivuse % pöllupidajaist-talutütreil 3,7, suurtööstuse ettevõttepidajail 1,0; isetegevail väike-ettevõttepidajail 6,2 (sin aitavad eriti ömblejad tösta vastavat %). Iseseisvad kaubanduse väikeettevõtjad 2,0, ametnikud tööstuses 1,1, kaubanduses 1,5, ühiskondlikul alal 1,0, riigi- ja omavalitsuseteenistuses 1,5%. Erilist tähelepanu väärrib madal % riigiametnike juures, kuigi vallalistele naismetnikide arv meil küllalt suur, ja sünnituse puhul nad võrreldes teiste kihtidega soodustatud seisukorras. Edasi vabakutselised 1,3.

Kokkuvõttes: väljaspoolabieli sündivuse koorem Eestis lasub pea täielikult majanduslikult kindlustamatuil rahvakihtidel, kuna tulunduslikult enam kindlustatud ja hariduslikult kõrgemal tasemel asuvad kihid omavad selles väikse osatähtsus.

7. Surnultsündivus Surnultsündivuse oht osutub väljaspoolabieli. *Mort-nés hors de mariage.* väljaspoolabieli sündinute juures tunduvalt suuremaks, kui

abielas. Mil määral Eestis ja teistes riikides, seda näitavad allpool toodud riikide kompleksi ulatusel esitatud võrdlusandmed. Võttes surnultsündinutest koefitsientid 10 000 sündinu kohta abielus ja väljaspoolabieli ning omakord abielus surnultsündinute koefitsiente hinnates sajana, saame surnultsündinute väljaspoolabieli:

Bulgaaria	1923—25	333
Leedu	1924—26	231
Hispaania	1923—25	212
Poola	1923—26	206
Eesti	1923—28	205
Soomne	1923—27	195
Šveitsi	1923—27	179
Rumeenia	1923—27	176
Danzig	1923—27	171
Tšehhoslovakia	1923—27	169
Belgia	1923—27	158
Saksa	1923—27	158
Norra	1923—27	158
Hollandi	1923—27	157
Itaalia	1923—26	155
Ungari	1923—27	153
Praatsuse	1923—26	148
Rootsi	1925—26	130
Austria	1926	128
Taani	1923—27	121

Täh. antud riikide iga 100 surnultsündinu kohta abielus esitatud keskmisel andmeil saame väljaspoolabieli 121 (Taani) kuni 333 (Bulgaaria) surnultsündi. Eesti asub subteliselt esitatud riikide seas kõrgema väljaspoolabieli surnultsündivuse määraga riikide hulgas, kõrguselt viiendana. Meist eespool leiame vaid Bulgaaria, Leedu, Hispaania ja Poola. Tunduvalt väiksem on aga surnultsündivuse määär väljaspoolabieli Keskk., Lääne- ja Põhja-Euroopa riigies, kütünides õige lähedale abielus surnultsündinute määrale.

Osutub tõsiasjaks, et kultuuriliselt rohkem mahajäänud maades (Bulgaaria, Leedu, Hispaania) on surnultsündivuse sagekus väljaspoolabieli võrreldes abielus sündivusega suhteliselt märksa suurem, kui kõrgema kultuuriga riigies, kus väljaspoolabieli elus-sündivuse võimalused emade elutingimuste sarnanedes, peamiselt seadusandluse möjutusel, ligidased abielussündivusele.

JOOKSVATE ANDMETE SAAVUTAMISKORD.

MÉTHODES D'ÉTABLISSEMENT des DONNÉES PUBLIÉES dans les TABLEAUX COURANTS.

Standardnume-
ratsioon. Jooksvalte igakuuliste tabelite otsimise kergendamiseks on tarvitusel alalne standardnumeratsioon: iga tabel kannab alati üht ja sama numbrit. Tab. nr. 1 käib alati sisse- ja väljaveo kohta, tab. 14 Vaharigi piiridest ülesöötinute arvu kohta j.n.e.

See numeratsioon ei muudu ka siis, kui mõni tabel peaks minoglutselli põhjusil jääma välja või tehniliseks mitu lehefülge kaugemale pandama kui seda tema number näitab, — sisukorras võib tabelist alati ainult nende numeratsiooni järgi otsida.

Ka vormilt püsivad standardnumeratsiooniga tabelid terve aasta kestel muutumatult: ühtegi lahirütm või andmete rida ei veta vähemaks (juure võib tulla). See kindlustab soovitatavate võrdluste identuse.

Iga kalendriaasta lõpul tuleb numeratsioon kui ka tabeliteks revideerimisele.

Samuti on edaspidi kunkirjas avaldatavate nimemesuguste aastaülevaadeid tabelis eraldatud standardnumeratsiooniga köök tabelid, mida on kavatsetud avalduva samal vormil ka järgnevail nastal.

Tekstiitabelid ja need suuremad tabelid, mida tulevikus pole kavatsetud avaldada samal vormil, kannavad harilikku järjekorra: numbrid tabel pea sees, pahamal nurgal. Standardnumeratsioon aga on tabeli pealkirja alguses:

,(Tab....".)

Jooksvalte and-
mete saavuta-
misi viis. Järgnevalt toonne lühikese filevate jooksvalte andmete saavutamisviisi ja osalt ka kokkuvõtmiskorra file, nende standardnumeratsiooni järelkorras.

Tab. 1—4. Välskaubandus. Välskaubanduse andmete kokkuvõtmist teostab Riigi Statistika Keskbüroo tolliametite kaubarevideerimise aktidest ja postiraamatulist välja kirjutatud kaartide järgi. Tallinnas teostavad neid väljakirjutusi Keesküroo ametnikud.

Andmed kauba värtuse kohta on täiel ulatusel kontrollitud väljasturu andmete ja Riigi Statistika Keskbüroo aukorrespondentide ja kaubandusklikkude ettevõtete poolt ülesantud usaldusväärsete hindade järgi.

Kuukirjas ilanuvad andmed sisaldavad kaubarühmade järgi ka läbilüklüüksikute riikidega. Avaldatud kaupade juures on nimetatud ainult riigid, kust suuremalt arvul kaupa tuli, ehk kuhu läks. Üksikute alnete sisse- ja väljaveo kohta köigi riikide järgi avaldatakse andmed ainult aastakokkuvõttes, mis ilmub eriväljaandma ja toob ka mitud täiendavaid andmeid.

Kuid Riigi Statistika Keskbürool on andmed ka iga üksiku aine sisse- ja väljaveo kohta igal kuul, milliseid vajaduse korral võib saada kaasutamiseks.

Arvestamise objektiks on sisseveos:

- välsmaa kaubad, mis veetud sisse sin tarvitamiseks,
- välsmaa kaubad, mis ajutiselt täiendavaks ümbertöötamiseks veetud sisse,
- omamata kaubad, mis välsriigest veetud jagasi peale täiendavat ümbertöötamist ehk turu puuduse.

Väljaveos:

- omamata saadused, mis välsriigesse müüdud ehk müügiks välja veetud,

b) omamata saadused, mis välsriigesse veetud täiendavaks ümbertöötamiseks.

c) välsmaa kaubad, mis siseturul olnud müügiks ehk täiendavaks ümbertöötamiseks.

Arvestamise silmapilguks nii sisse- kui väljaveos on kaupade tollikorraldusest väljalaskmine, s.o. sisseevoos tollimaksude õienda-mise ning väljaveos kaupade väljasaate moment.

Kaubu kaal on vastavalt tolltarifil nõudel brutto ja netto arvestatud. Tollivaba kaubad on bruttokaalus arvestatud, kui ei lähe korda nettokaalu määramata kindlaks.

Kaubu värtuseks sisseevoos leetakse kauba eest makstud summa, arvatud ühes veokulud Eesti piirini (cif), väljaveos — kauba eest saadud summa ühes veokuludega kuni Eesti piirini (fob).

Riik. Sisseevoos arvestatakse kauba päritolu, kui see teada pole, kauba müüja riik ning viimase mitteteadmisel kauba saatja riik. Väljaveos on arvestatud kauba tarvitaja riik ehk kauba ostja riik ning mõlemale eelmise mitteteadmise puhul riik, kuhu kaup saadetud.

Transfidis arvestatakse läbi Eesti veetud välsmaa kaubad. Arvestusenomendiks on kaupade Eesti territooriumist väljaveo moment.

Algandmed transiidi arvestamiseks saadakse tolliametelt ära-kirjade näol revideerimisaktides. Transiit arvestatakse ainult kaalu järgi ja, nimeelt, bruttokaalus. Kokkuvõtted tehakse aasta kohta üksikasjaliseks iga alane ja kauba saaga ja saatja riigi järgi, — kuu kohta aga vötakse kokku ainult läbikäinud kaupade üldkogus.

Tab. 6. Riigirändide tegevus. Andmed laiarööpmellse ning kitsarööpmelise raudtee tegevuso kohta vötakse kokku igakuu-selt algdokumentide järgi.

Tab. 7. Laevadeid alal saab Riigi Statistika Keskbüroo teateda iga sisse- ja väljasöötinud laeva kohta tolliametelt. Vötakse kokku iga kuu kui Tallinna sadama kohta sisse- ja väljasöötinud laevade arv ja mahut, kaup ja reisijad, liigitatult lipu ja tähtsamate tuleku-nineku sadamata järgi — teiste sadamate kohta vötakse kokku ainult liigitamata üldarvud. Aastakokkuvõtted tehakse ühtlaselt kõigi sadamate kohta, liigitades sisse- ja väljasöötinud laevade arvu ja mahut ning laevadel veetud kaupa ja reisijaid lipu ja sadama järgi.

Tab. 8—11. Pankade üriselude kokkuvõtted tehakse Riigi Statistika Keskbüroo poolt erapanke (aktsiapank, linnapank ja pangakontor) ja tähtsamate ühispankade poolt koostatavate üriselude järgi, mis need asutised esitavad Keskbüroole (se-sakseks kokku iga kuu 15-dal 1. kuupäeva peale).

Tab. 12. Riigi sissetulekud. Andmed riigi tegelikkude kulude ja tulude üle saadakse Majanduseministeeriumilt sellekohaste kuu-koikuvõtete ja aastaaruanneste näol.

Tab. 13. Valutu ja väärtpaberite hinnad. Tallinna börsi kursid arvutatakse Riigi Statistika Keskbüroo poolt Tallinna fondibürsi kotoerimiskomisjoni poolt saadetavate kursisidelite alusel.

Tab. 14. Vaharigi piiridest ülesöötinud. Andmed Eesti sisse- ja väljasöötinute üle vötakse kokku piiripunktes ja piirivalve punktes, võrreldes eelmiste aastatega liitsustatud korras, saadud igakuutlike aruannette järgi. Kuukirjas avaldatud tabelid sisaldavad ülepiiri käjate arvu riikonduse ja piiripunktid järgi, eraldi väls-passeidega, reisikaartidega ja sisepassidega liiklejate kohta.

Arvestatakse mitte ainult täiskasvanud isikuid, kellel igalühel omaette välispass, vald ka nendega ühes sõltvaid lapsi, kes märgitud vanemate passil.

Tab. 15. Andmed linnade rahvastiku üle võetakse kokku igakuuiliselt linnade aadresslaudade või vastavate linnade politseiatsistide aruannete järgi.

Tab. 16. Liikveli oleva raha kohta saadakse andmed Eesti Panga ürisesust (avaldatakse mõni päev pärast tähtaega) ja Majandusministeeriumilt.

Tab. 18. Pankadevahelise arvekoja tegevuse kohta annab andmed Eesti Pank, mille juures arvekoda asub.

Tab. 19. Protestitud vekslike kohta saadetakse andmed notarite poolt Eesti Pangale, milline teeb kokkuvõtted kuu jooksul protestitud vekslike arvu ja summa kohta ja annab need Keskküroole edasi.

Tab. 20. Andmed aktsiasetiside ja osaühisuste asutamise, ükildeerimise ja põhikapitali suurendamise ning vähendamise kohta võetakse kokku Majanduseministeeriumi poot väljantud aktsiasetisse ja osaühisuste registreerimise ja osakapitali summa muutumise labade ning saadud etteyötete ükildeerimisestadaannete põhjal.

Tab. 22. Aktsiisi kontrolli alla kuuluva tööstuse toodangu kohta saadakse andmed Maksudvalitsuselt, Andmed põlevkivitoodangu üle saadakse Riigi Põlevkivistööstuselt ning nad käsitavad ainult viimase tegevust.

Tab. 22. Loomahäiguste statistika. Kõik ametlikud loomaarstid, kelle ülesandeks on tarvilikul korral loomadele abi anda ja taudide vastu võitlemiseks sunduslikke abinõusid maksma panna, on ühtlasi kohustatud Loomatervishoiu Peavalitsusele andma oma tegevusest aru. Seejuures peavad nad kõiki halgusi, milliseid konstateerivad, vastavalle tatelehtedele registreerima ja neid iga kuu lõpul (tandijuhumid — otsekohe peale registreerimist) ära saatma. Need teated ja aruanded on loomahäiguste statistika aluseks. Iga kuu esitatud materjal töötatakse Keskküroo poolt läbi ja avaldatakse kuukirjas.

Tab. 23. Tapamajade toodangu statistika. Tapamajad saadavad iga kuu oma aruanded Loomatervishoiu Peavalitsusele. Need aruanded töötatakse Keskküroos läbi ja tehakse iga kuu üldised kokkuvõtted tapamajades tapetud ja järelevadatud loomade arvu ning nende ilhatoodangu üle.

Tab. 24. Suurkülgihinnad on aritmmeetilised keskmised Tallinna börsikomitee juures asuva hindade koteerimise komisjoni poolt 4 korda kuus koteeritud hindadest.

Tab. 25. Töötanete maksumus kalarilise sisalduse järgi arvutatakse Tallinna kohta tab. 26 avaldatavate hindade alusel. Arvutusvili kohta vaata üksikasjaliselt „E. St.“ 1927, lk. 380.

Tab. 26. Tolt- ja esmäärja turbeainete väikenüüghindade andmed kogutakse omavalitsuste kandu kohalikelt turgudelt ning turul müügil puuduvate ainete kohta vastavaist kohalikest kauplusist. Andmeid kogutakse hinna alam- ja ülemnäira ning nõuetavama sordi hinna kohta. Ained on rühmitatud kahte rühma: esimese rühma ainete hindade kohta kogutakse andmeid kord nädalas ja teise rühma ainete hindade kohta kord kord kuus — kuu keskel.

Tabelis nr. 1—12, 17—21, 26—25, 37—48 ja 69—77 on avaldatud ained kuuhuvad esimesesse, muid — teise rühma. Hinnad on toodud nõutavama sordi kohta, kusjuures kaupluste omad on väljenatud kursiiviga.

Tab. 27 ja 28. Suurkülg- ja elumaksumusindeksite koostamisviisi kohta v. „E. St.“ 1928 a. lk. 261 ning tälandavad märkused igas kuukirjas (rahvusvahelise nõude kohaselt).

Tab. 29. Tööturu alal R. S. K. saab tööbörsidel kuuaruanded, millised kokkuvõetult ametalaade ja töötuscharude järgi näitavad tööjõu pakkumist ja nõudmist tööbörsides üleriiklikus ulatuses. Peale üleriikliku kokkuvõtte avaldatakse andmed tööturu seisukorras veel eraldi linnade järgi, kus asuvad tööbörsid. Peale omavalitsuse tööbörside andmete avaldatakse veel andmeid eravahetaltusekontorite tegevusest, millised taotlevad tööbörsidega ühtlasi sihte. Keskküroo saab andmed katte iga järgneva kuu keskpaigas.

Tab. 30. Andmed töötajate arvust suur- ja kesktööstuses ilmuvad igakuusil. Peale töötajate üldarvu ja tööliste arvu liikumise (absoluttarvudes) avaldatakse tabelis suhtarvud indeksite näol tööstuses tegeva tööjõu kasvanuisest või kahanemisest. Suurtööstuse üldkokkuvõttes tuuakse erineas andmed 20—49 töötajaga ettevõtete kohta. Algalikaina on kuuteselched ettevõtete isikliku koosseisu liikumisest, milliseid Keskküroo saab tööinspektorite kaudu iga järgneva kuu teise poolle kestel.

Kuna tööstusettevõtete isikliku koosseisu (tööjõu) tabelcis andmed antakse ainult töötuscharude pearühmade järgi, vajaduseks aga osutub saanutada üksikasjalist ülevaadet töötajate arvust tööstuscharude alljaotuse ulatusel, siis antakse sellekoos häälestetud kaks korda aastas — 1. jaanuarist ja 1. juulist.

Tab. 31. Töönnetuste arvu jooksvas statistikas on andmete algallikad ja sellega ka arvestatavate ettevõtete ulatus sama, mis tab. 30.

Tab. 32. Tööstussetöölisto arvu liikumise indeksid (1-ks kuu-päevaks) tuuakse iga kuu tab. 30. Hööpsamaks võrdluseks ajas on indeksid toodud tabelis 32 pikema aja kohta. Ehitusetööstuse andmete puudulikkuse tööttu ehitusetööstus on sest tabelist jäetud välja.

Tab. 33. Andmed naakkushaiguste liikumise üle avaldatakse arstiüle poolt Keskküroole saadetud isiklikkude registreerimiskaartide alusel.

Tab. 1. Sisse- ja väljavedu jaanuaris 1934 a. —
Kokkuvõtted on tehtud ühendamata arvude järgi. Arvud alla 50 on märgitud „,0,0“

		Briti (Ir.-Bre- tagne)	Iedolu Lithua- nia	Lätti Letto- nie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Poola- Danzig Pologne Danzig	Prantsuse France	Rootsi Suède	Saksal Alle- magne	Tseh- hoslo- vakkia Tchéco- slovag.	P.-A. Ühend- riigid Etats- Unis	Mund- riigid Autres pays	Kokku Total
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eesti-Lätte ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie													
A. Sissevedu tonnides — Importation en tonnes													
I. Elusloomad (arv—nombre)													
11. Toit- ja maitseained, joogid	1 389,6	—	—	—	2 364,6	513,1	4,1	100,0	430,7	119,0	4,7	195,1	5 120,9
2. Tera- ja jahvatatud vili	1,0	—	—	—	4,4	—	—	—	12,3	—	—	65,3	83,1
3. Aia- ja juurvili	—	—	—	—	0,0	—	—	—	0,5	—	4,7	82,8	88,0
4. Karjasadused	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	0,5
5. Kala, kalasadused ja väihd	113,0	—	—	—	—	—	0,2	—	—	—	—	0,7	113,0
6. Muud toit- ja maitseained ning joogid	1 275,6	—	—	—	1 510,3	513,1	3,8	—	368,1	119,0	—	35,9	3 825,7
7. Loomasööt	—	—	—	—	849,9	—	—	100,0	49,8	—	—	10,0	1 009,7
III. Toor- ja poolvaimslased	2 931,0	5,3	5,2	1 274,0	1 394,3	25,0	1 599,1	1 672,2	0,1	917,0	982,9	10 812,4	
8. Loomarüglased (peale rasvade)	—	—	—	—	—	—	—	11,2	0,4	—	—	75,2	86,8
9. Seemned ja nende osad	—	5,1	5,0	—	1,3	0,2	19,0	—	—	3,7	—	4,1	142,9
10. Motsamaterjal	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,1	25,7
11. Paberitoorained	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	274,8	274,8
12. Tekstilitooraained	23,4	0,2	0,0	—	—	—	—	—	—	1,5	—	189,1	237,2
13. Ärtsid ja metalli töötlemata (metallimurd)	11,0	—	—	0,2	—	—	—	10,1	112,4	—	—	2,1	135,5
14. Mineralaid peale ärtside	2 346,8	—	—	165,0	1 362,4	—	—	—	205,9	0,1	—	172,6	4 253,0
15. Koolumatüütuse toorained:	549,8	—	—	—	1 107,6	15,2	5,4	1 577,8	1 348,4	0,1	723,7	55,3	5 383,2
a) sellest olid, rasv., valgud, kummi toorelt	549,8	—	—	—	982,8	15,2	4,9	—	7,8	11,0	0,1	723,7	55,0
b) ” väitsained	—	—	—	—	124,7	—	—	1 570,0	1 335,9	—	—	3 030,0	—
IV. Välimissaadused	367,4	0,2	34,4	182,1	68,8	421,5	120,0	—	1 195,3	14,7	16,0	1 293,7	3 716,1
16. Nahad tööletedud ja nahkkaup	0,9	—	—	0,0	—	0,0	—	—	—	1,0	0,0	0,2	2,5
17. Puutööstusesaadused	0,1	—	—	2,1	0,1	—	1,3	—	0,6	1,9	—	0,0	244,7
18. Puubritööstusesaadused	6,8	—	—	3,4	0,0	0,0	0,4	0,2	24,9	0,1	0,0	101,4	137,1
19. Tekstilitööstusesaadused	17,3	—	—	6,1	0,6	0,9	0,7	—	2,1	12,1	0,1	8,8	57,7*
20. Metallid	180,9	—	—	11,0	—	—	330,5	43,0	633,5	4,1	—	563,8	1 773,5
21. Põllumajandusemasinad ja -ristad	—	0,2	—	—	—	—	—	—	0,0	—	—	0,1	1,1
22. Juu- ja töömasinad	14,0	—	0,2	—	—	0,4	30,8	—	3,0	30,4	0,2	1,2	80,7
23. Metallikaup	79,5	—	—	0,0	—	6,3	4,0	21,5	92,9	4,8	0,7	9,5	220,0
24. Elektromasinad-aparaadid ja tarbed	1,4	—	—	0,1	0,0	—	0,0	—	1,6	20,6	0,1	4,1	28,3
25. Instrum., apar. (peale elektrifüür.) ja lasker.	0,4	—	—	0,0	0,2	—	0,1	0,1	2,4	0,2	0,0	0,4	3,9
26. Transportabilinõud	1,0	—	—	0,5	—	—	3,5	0,0	0,4	—	—	11,0	17,3
27. Keramika ja muud mineraalkaupad	0,0	—	—	0,0	—	0,6	0,3	16,8	237,0	4,0	0,1	199,9	404,7
28. Keemiatööstusesaadused	52,2	—	—	9,3	181,3	60,6	40,4	31,1	135,7	0,4	2,3	102,4	673,8
29. Muud eraldi nimetamata kaubad	0,1	—	—	—	—	—	0,1	—	1,8	—	0,0	0,0	2,6
V. 30. Kallismetallid ja -kivid	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0
Kokku	4 688,0	5,5	39,6	3 820,7	1 976,2	450,6	1 819,1	3 298,2	133,8	937,7	2 480,9	19 649,4	
Detsember — Décembre 1934	23,9	0,0	0,2	19,4	10,0	2,3	9,3	16,8	0,7	4,8	12,6	—	
	0 249,0	199,0	68,9	2 157,3	4 010,8	277,1	1 470,3	1 487,7	55,2	4 112,9	2 734,0	22 922,8	
B. Sissevedu kroonides — Importation en kr.													
I. 1. Animais vivants	11	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,2
11. Denrées alimentaires et coloniales, boissons	173 078	—	—	77 503	35 700	13 787	9 491	21 763	14 279	3 834	68 247	417,7	
2. Céréales et produits de minoterie	158	—	—	735	—	—	—	—	1 408	—	—	12 394	14,7
3. Produits des potagers et des vergers	—	—	—	4	—	—	—	—	210	—	3 834	22 702	26,8
4. Produuits de l'élevage du bétail	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	714	0,7
5. Poissons, leurs produits et dérivés	22 734	—	—	—	—	794	—	—	—	—	—	101	23,6
6. Autr. denrées aliment., et coloniales et boissons	150 186	—	—	31 034	35 700	12 903	9 491	6 156	—	—	30 961	280,2	
7. Fourrage	—	—	—	45 730	—	—	—	—	—	—	—	1 285	62,7
III. Matières premières et demi-fabriquées	168 552	10 106	6 575	97 383	23 132	28 487	82 486	228 792	101	256 982	448 514	1 352,3	
8. Produuits animaux (non compr. grats et huiles)	—	—	—	—	—	—	—	8 130	5 004	—	—	76 637	90,7
9. Semences, plantes vivantes et leurs parties	—	10 000	6 500	2 704	204	23 314	—	—	15 200	—	4 282	78 793	141,0
10. Produuits forestiers	—	—	—	—	—	1 840	—	—	—	—	—	4 921	40,9
11. Matières pour papier	73 303	106	20	—	—	—	—	—	—	—	—	49 921	40,9
12. Matières textile	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
13. Mineraals ja metalli bruts	8 699	—	—	55	3 250	20 048	2 477	9 753	—	—	—	495	21,4
14. Mineraux (non compris minerais)	37 255	—	—	91 339	1 040	5 173	73 879	189 053	75	56 121	34 958	500,8	
15. Matières chimiques	49 210	—	—	84 876	1 040	2 731	2 549	5 846	75	56 115	34 012	236,5	
a) dont huiles, graisses, résines et caoutch. brut	49 210	—	—	84 876	—	70 330	181 206	—	—	—	—	257,8	
b) engrains	—	—	—	—	—	—	—	—	38	1 822	—	238	
IV. Produuits fabriqués	328 786	450	88 534	29 669	32 829	261 347	92 192	870 514	31 401	34 846	383 460	2 154,6	
16. Peaux apprêtées et articles en cuir et peau	16 252	—	491	—	—	327	4 213	—	8 322	836	423	1 801	32,7
17. Ouvrages en bois	274	—	1 608	182	—	—	3 064	380	6 804	—	91	60 187	73,6
18. Articles en papier et imprimés	8 861	—	—	3 820	57	56	2 220	221	30 648	392	124	32 487	78,9
19. Articles textiles	118 766	—	44 878	2 722	13 649	85 885	13 582	104 291	1 773	—	292	54 595	440,8*
20. Middoux ouvrages	51 003	—	—	2 263	—	38 758	18 500	104 608	2 888	—	—	73 404	291,7
21. Outilage et machines agricole	—	450	—	—	—	—	—	38	1 822	—	—	238	
22. Machines motrices et machines industrielles	23 408	—	1 882	—	714	40 312	10 819	103 182	475	4 790	2 028	196,6	
23. Articles en métaux non spécial, dénommés	44 009	—	4 671	—	3 980	11 045	30 111	137 290	10 902	1 757	18 806	262,6	
24. Maatriid, et appareils électr. et leurs parties	10 110	—	673	300	—	—	5 156	92 674	471	3 780	19 905	133,2	
25. Instruments, appareils et armes à feu	2 363	—	1 754	1 744	—	2 532	2 352	35 852	1 130	783	8 508	57,1	
26. Moyens de transport	3 810	—	690	—	—	8 059	36	2 650	—	19 817	164	35,2	
27. Céramique et autres produits minéraux	5 886	—	130	—	1 238	1 287	3 044	39 007	5 527	220	25 239	81,6	
28. Produuits chimiques	41 617	—	25 565	24 664	12 850	53 679	7 633	185 543	3 371	2 830	35 024	442,8	
29. Autres articles non spécialement dénommés	2 418	—	—	—	—	272	261	17 761	3 866	—	895	25,3	
V. 30. Métaux et pierres préc., perles et coraux	293	—	—	—	—	—	—	—	920	—	—	3 267	4,5
Total	670 716	16 556	95 120	204 555	91 661	303 624	185 169	1125 179	45 781	295 682	903 708	3 931,7	
Detsember — Décembre 1934	17,1	0,3	2,4	5,2	2,9	7,7	4,7	28,6	1,2	7,5	23,0	—	
	570 329	34 020	202 402	168 306	185 941	254 303	107 343	630 599	53 305	658 424	822 743	3 773,9	

*) Sellest: 1) Eesti kauba tagasivedu välsmaalt 230 kg 250 kr. — Réimportation 230 kg 250 kr.

2) Välsmaal kauba sissevedu täiendavaks umbertoontamiseks 5 820 kg 43 491 kr. — Importation des marchandises étrangères pour la fabrication 5 820 kg — 43 491 kr.

Importation et exportation en janvier 1934.

Les totaux sont établis d'après les chiffres non arrondis. Les chiffres moins de 50 sont indiqués par „,0,0“.

%	Jaanuar Janvier 1933	Belgia Belgi- que ¹⁾	Briti Gr.- Bretagne	Leedu Lithu- anie	Läti Lettonie	N.S.V.L. U.R.S.S.	Prant- suse France	Rootsli Suède	Saksa Alle- magne	Soome Finlande	Taani Dane- mark	Muud riigid Autres pays	Kokku Total	%	Jaanuar Janvier 1933
13	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

A. Väljavedu tonnides — Exportation en tonnes.

26,1	1 894,3	17	96,2	—	300 tk. 6 kg + 69 tk.	—	20,5	—	64,5	256,9	—	—	307,7	6 kg + 369 tk	10,3	1 020,0	I. 1		
0,4	44,2	—	408,2	—	302,8	20,5	—	20,1	—	0,1	—	—	—	0,1	0,0	—	2		
0,5	14,1	—	—	—	—	—	—	—	—	80,0	—	—	294,9	374,9	2,4	46,2	3		
0,0	0,0	—	20,9	399,4	—	—	0,4	20,5	5,5	14,9	227,8	40,6	—	1,0	731,0	4,6	745,4	4	
0,6	1,7	—	—	0,0	—	—	—	—	14,3	49,6	30,0	7,7	—	2,6	125,6	0,8	51,3	5	
19,5	1 812,3	—	75,3	8,7	—	—	—	1,1	—	0,3	—	1,1	63,5	—	161,1	1,0	93,5	6	
5,1	22,0	—	—	—	290,0	—	—	—	—	—	20,0	—	—	300,0	1,0	83,6	7		
55,0	12 620,8	—	323,3	3 208,5	2,6	734,5	—	—	1 504,2	65,3	1 511,0	18,9	1,6	1 703,6	11 073,3	70,3	8 964,2	III.	
0,4	35,0	—	—	0,7	—	7,3	—	—	0,6	42,8	8,6	0,4	0,2	2,1	62,8	0,4	—	8	
0,0	272,0	—	—	16,4	—	—	—	—	—	—	—	0,6	—	—	17,0	0,1	—	9	
0,1	21,1	—	72,0	2 291,8	—	451,4	—	—	73,0	—	—	—	—	—	3 556,1	22,6	1 626,2	10	
1,4	88,3	—	151,2	2 730,0	—	—	—	—	—	1 370,0	5,6	195,4	—	1,4	1 505,3	5 958,8	37,8	6 251,1	11
2,4	614,7	—	20,1	160,9	—	—	—	9,5	—	60,5	10,2	71,1	13,3	—	380,0	2,3	347,2	12	
0,5	112,6	—	—	—	—	—	—	—	—	6,8	20,0	—	—	—	214,2	1,4	551,1	13	
21,7	8 740,6	—	80,0	—	—	2,6	—	—	—	—	—	—	1,2	—	—	117,4	0,7	33,6	14
27,3	2 736,5	—	—	8,0	—	106,6	—	—	—	—	668,3	3,5	—	0,3	787,8	5,0	142,3	15	
12,0	1 382,6	—	—	—	—	106,6	—	—	—	—	640,1	3,5	—	0,3	756,5	4,8	124,5	a)	
15,4	516,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	b)	
18,9	3 911,6	—	85,3	1 270,7	1,6	141,5	—	—	146,7	45,6	209,2	31,0	119,9	948,5	3 000,1	19,0	1 934,0	IV.	
0,0	0,9	—	—	0,4	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,9	0,0	—	12,5	16	
1,3	328,0	—	85,3	970,3	—	—	—	—	—	144,2	1,1	120,5	—	23,4	126,9	1 477,7	9,4	1 071,3	17
0,5	120,1	—	—	106,7	—	—	—	—	—	2,0	—	7,0	0,1	—	680,1	790,5	5,0	516,6	18
0,3	53,1	—	—	23,9	0,8	45,3	—	—	—	38,2	71,2	4,7	93,7	68,6	346,5	2,2	215,8	19	
9,0	2 472,0	—	—	—	—	8,1	—	—	—	—	—	—	—	—	8,1	0,0	0,6	20	
0,0	20,3	—	—	—	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	0,0	—	0,0	0,0	21	
0,4	35,6	—	—	0,3	0,4	26,6	—	—	—	—	0,4	2,7	1,5	0,7	0,6	33,1	0,2	0,2	22
1,1	171,5	—	—	—	—	27,7	—	—	—	—	—	0,6	—	—	27,8	0,2	11,7	23	
0,2	27,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,2	0,0	1,8	24	
0,0	2,6	—	—	—	0,2	—	—	—	—	—	—	0,6	—	—	0,0	—	0,6	25	
0,1	9,0	—	—	—	0,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,0	0,2	26	
2,4	215,4	—	—	122,3	—	32,4	—	—	—	—	1,9	—	19,4	1,8	71,9	249,7	1,6	73,3	27
3,4	451,9	—	—	46,0	—	1,0	—	—	—	—	3,5	1,6	4,8	—	0,1	57,6	0,4	28,0	28
0,0	2,6	—	—	0,3	—	0,4	—	—	—	—	0,6	0,0	0,3	—	0,4	0,0	0,5	20	
0,0	0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	V. 30	
—	13 426,7	—	504,8	6 887,4	4,2	1 178,8	20,3	1 671,0	175,4	1 979,3	263,7	121,5	2 939,8	13 706,3	—	11 918,3	—	—	
100	—	—	3,2	43,7	0,0	7,5	0,1	10,6	1,1	12,5	1,7	0,8	18,8	—	100	—	—	—	
	325,7	—	8 025,4	13,4	—	734,7	97,2	5 256,3	228,3	1 188,1	837,5	502,4	2 005,6	19 809,6	—	—	—	—	

B. Väljavedu kroonides — Exportation en kr.

1 000 kr.															1 000 kr.			I. 1	
0,1	2,3	—	52 121	444 851	461	11 386	—	21 926	12 974	37 532	490 022	43 510	—	26 005	1 153 311	31,1	596,7	II.	
10,6	146,8	—	—	—	—	34 897	—	—	—	—	11	—	—	—	0,0	0,0	—	2	
0,4	8,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15 057	—	12 331	28,3	0,8	3,0	3	
0,7	4,2	—	—	—	—	255	21 926	7 072	6 141	471 426	10 649	—	1 617	985,9	26,6	540,6	4		
0,0	0,1	—	30 590	436 224	—	4 738	—	5 430	21 391	17 935	3 375	—	2 330	—	55,2	1,5	16,2	5	
7,3	131,4	—	21 531	8 591	—	504	—	472	—	650	11 453	—	0 721	—	52,9	1,1	27,6	6	
1,6	2,2	—	—	—	—	29 400	—	—	—	—	—	2 076	—	—	31,5	0,8	3,7	7	
34,4	792,4	—	41 195	525 079	350	60 107	—	196 617	59 398	210 237	7 385	1 578	200 138	1 302,0	35,2	776,4	III.		
2,3	24,2	—	—	8 091	—	18 117	—	1 541	50 430	13 555	721	—	—	100,5	2,7	41,6	8		
3,6	95,0	—	—	5 830	—	—	—	—	—	—	390	—	—	5,7	0,2	—	9		
0,1	6,0	—	7 909	95 141	—	6 107	—	—	6 960	—	56 800	—	—	13 473	186,4	5,0	76,3	10	
1,3	11,6	—	18 555	314 421	—	—	—	—	150 945	240	25 957	—	40	174 240	186,4	15,6	443,2	11	
12,0	328,6	—	8 700	88 198	—	1 570	—	—	37 181	6 187	48 196	5 895	—	4 328	200,3	5,4	148,1	12	
0,5	15,2	—	—	—	—	2 129	—	—	—	2 541	130	—	—	1 499	—	6,3	7,3	13	
1,9	107,9	—	8 031	—	350	690	—	—	—	—	—	97	—	—	7,2	0,2	2,7	14	
15,7	203,9	—	—	13 878	—	31 404	—	—	—	65 613	282	—	—	50	—	111,3	3,0	57,2	15
6,0	113,1	—	—	—	—	31 404	—	—	—	30 993	282	—	—	50	—	62,8	1,7	28,7	a)
6,0	15,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	b)	
54,8	1 665,4	—	22 370	276 176	11 555	176 339	—	45 028	106 448	121 636	20 183	107 396	349 318	1 236,5	33,4	618,5	IV.		
0,8	9,0	—	—	1 051	—	—	—	—	—	—	—	22	—	—	1,1	0,0	70,9	16	
1,9	61,1	—	22 370	150 660	—	—	—	—	43 484	440	37 351	—	—	3 200	46 411	8,2	135,8	17	
2,0	58,7	—	—	25 040	—	—	—	—	1 564	—	1 467	433	—	—	128 779	153,2	4,1	69,0	18
11,2	300,4	—	—	52 339	10 297	142 398	—	—	103 227	75 121	10 677	95 141	101 512	—	650,7	17,0	290,8	19	
7,4	198,1	—	—	—	—	572	—	—	—	—	—	—	—	—	50	—	0,1	21	
0,1	9,2	—	—	—	—	13	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	0,0	0,0	22	
5,0	51,0	—	—	902	470	16 015	—	—	—	1 112	1 355	701	410	—	300	—	21,3	0,6	1,0
6,7	155,1	—	—	—	—	10 825	—	—	—	—	—	60	—	—	—	—	10,9	3,3	
3,4	74,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 950	—	1,9	24	
1,4	40,6	—	—	—	783	—	—	—	—	105	4 835	—	—	—	300	6,0	0,2	26	
0,9	39,6	—	—	—	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	460	0,5	0,0	26	
2,1	33,9	—	—	17 941	—	1 316	—	—	—	604	—	6 768	538	14 438	41,7	1,1	10,8	27	
11,3	258,6	—	—	23 950	—	480	—	—	—	900	1 388	514	—	70	—	27,3	0,7	9,8	28
0,6	20,6	—	—	3 393	—	4 783	—	—	—	—	69	918	8 057	108	—	17,3	0,5	4,3	29
0																			

Tab. 2. Välimiskaubandus muude riikidega jaanuaris 1934 a.

Commerce extérieur avec les autres pays en janvier 1934.

Arvud alla 50 kg on märgitud „0,0“ — Les chiffres moins de 50 kg sont indiqués par „0,0“.

Rahvusvaheline statistiliste territooriumide numeratsioon	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation		Numération internationale des territoires statistiques	Sissevedu Importation		Väljavedu Exportation	
	ton	kr	ton	kr		ton	kr	ton	kr
	67,6	35 309	39,2	5 396		128. Itaalia asumaad ¹⁾ -Colonies ital. ¹⁾	4,9	7 240	—
168. Argentiina — Argentine	11,4	19 162	—	—	128. Somaali — Somalie	4,9	7 240	—	—
6. Austria — Autriche	598,4	99 021	504,8	115 686	45. Jaapan — Japon	0,0	468	100,7	7 804
7. Belgia-Luksemb. m. l. — Belgo-tüxembourgoise, Union économique.	0,1	118	—	172. Kolumbin — Colombie	6,4	9 200	—	—	
Belgia asumaad ¹⁾ — Colonies belge	0,1	118	—	15. Kreeka — Grèce	4,8	8 301	—	—	
83. Kongo — Congo	0,1	118	—	141. Kuuba — Cuba	14,6	11 410	21,8	2 758	
170. Brasilia — Brésil	11,7	10 429	33,6	34. Lõuna-Slaavia — Yougoslavie	0,1	366	0,4	374	
Briti asumaad ¹⁾ — Colonies britanniques ¹⁾	388,0	163 035	277,0	32. Malta — Malte	—	—	2,0	250	
182. Austraalia — Australie	4,0	15 135	6,7	146. Mehhihik — Mexique	0,4	410	—	—	
82. Egiptuse-Sudaan — Soudan anglo-égyptien	22,5	39 119	—	23. Norra — Norvège	12,0	7 904	42,9	100 865	
04. Hongkong — Hong-Kong	—	—	27. Paraguay — Paraguay	49,5	30 639	—	—		
08-104. Ida-Aafrika — Afrique d'Est	2,0	2 517	21,0	175. Peru — Pérou	8,6	13 911	—	—	
65. India — Inde	214,1	54 213	183,4	26. Poola-Danzig — Pologne-Danzig	197,6	91 661	94,7	49 464	
154. Jamaika — Jamaïque	0,7	1 003	—	27. Portugal — Portugal	8,6	3 300	23,8	13 003	
136. Kanada — Canada	0,0	366	0,2	Portugali asumaad ¹⁾ — Colonies portugaises	0,3	180	7,3	1 656	
03. Kípros — Chypre	—	—	133. Ida-Aafrika — Afrique d'Est	—	—	5,1	1 375		
93. Lõuna-Aafrika Ühendriigid — Union Sud Africaine	19,3	7 861	13,4	120-132. Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest	0,3	180	2,2	278	
85-88. Lääne-Aafrika — Afrique d'Ouest	17,7	10 535	—	Prantsuse asumaad ¹⁾ — Colonies francaises	12,0	4 437	6,4	4 088	
66. Malaisia — Malaisie	—	—	109. Alžeeria — Algérie	5,8	1 100	—	—		
51. Palestiina — Palestine	0,2	798	49,1	117. Elevanduurauanik — Côte d'Ivoire	1,6	960	—	—	
62. Tsatlon — Ceylan	106,4	28 458	1,1	120. Kamerun — Cameroun	1,7	1 015	—	—	
185. Uus-Meremaan — Nouvelle-Zélande	0,9	2 910	0,9	80. Maroko — Maroc	3,3	592	4,4	2 348	
150-153. Vahemere — Amerika — Amérique	—	—	122. Somaaniran — Côte des Somalis	0,5	770	—	—		
155-161. central	0,2	126	—	54. Süüria — Syrie	—	—	1,0	1 605	
8. Bulgaaria — Bulgarie	1,2	2 376	—	110. Tunesiia — Tunisie	—	—	1,0	135	
173. Eetador — Équateur	0,8	647	34,1	52. Pärss — Perse	0,3	920	0,2	1 950	
78. Egiptus — Egypte	71,3	81 977	127,3	28. Rumeenia — Roumanie	0,1	124	—	—	
143. Guatemala — Guatémala	—	—	13. Soome — Finlande	431,3	134 000	263,7	71 078		
40. Hiina — Chine	0,1	575	12,5	36. Šveits — Suisse	2,4	31 720	0,0	300	
11. Hispaania — Espagne	83,7	23 421	1 077,8	9. Taani — Danemark	588,3	95 467	121,6	108 974	
Hispaania asumaad ¹⁾ — Colonies espagnoles ¹⁾	—	—	37. Tšehhoslovakkia — Tchécoslovaquie	133,8	45 781	4,2	3 187		
107. Kamaari saared — Iles Canaries	—	—	56. Türgi — Turquie	7,1	8 770	15,3	2 596		
25. Hollandi — Pays-Bas	60,5	50 940	256,1	16. Ungari — Hongrie	0,0	170	—	—	
Hollandi asumaad ¹⁾ — Colonies néerlandaises ¹⁾	3,4	4 044	—	176. Uruguay — Uruguay	—	—	96,4	15 090	
72. Ida-India — Inde	3,4	4 044	—	177. Venezuela — Venezuela	1,6	999	—	—	
44. Irak — Irak	—	—	134. P.-A. Ühendriigid — États-Unis d'Amérique	937,7	295 602	334,3	48 489		
19. Itaalia — Italie	27,5	41 490	324,9	Pundultikult märgitud riigid — Pays non indiqués	—	—	0,2	305	

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus jaanuaris 1934 a.

Commerce extérieur des principaux articles en janvier 1934.

Järjek. nr. täielikus tükikainete nomenklat. I	Eesti-Läti ühine nomenklatur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus tükikainete nomenkl. II	Ri — couronne d'Estonie	ton	kr		
		2	3	4	5	6			
SISSEVEDU — IMPORTATION									
II. Toit- ja maitseained, joogid	5 120,9	417 632	281	Kopra	99,7	23 055			
2. Tera- ja jahvatatud vili	83,1	14 695	305, 306	Tubak lehtedena, kasvudena	57,4	85 449			
12. Nisu	—	—	Sel.: Prantsuse	10,5	23 278				
21. Nisujuhu	1,0	158	Belgia-Luksemb. m. l.	8,8	14 998				
30. Riis	1,0	158	Sel.: Briti	7,2	10 561				
3. Aja- ja juurvili	0,53	12 394	307	Humalad	5,1	9 289			
59. Apelsinid ja mandariniid	88,0	26 840	Tsälpid	1,3	8 551				
60. Sidrunid	35,6	8 716	11. Paberitooredained	274,8	49 921				
5. Kala, kaksasudused ja väliid	113,9	23 629	349 Tseliluulos kuiv	274,8	49 921				
69-75. Paavili ja marjad, kultvatatud	113,0	22 734	12. Tekstilitooredained	471,6	469 935				
112. Heeringad	3 825,3	289 142	352 Puuvill toores	291,5	331 636				
6. Muud toit- ja maitseained ning joogid	3 825,3	3 720	Sel.: P.-A. Ühendriigid	180,1	198 029				
167. Kohv toores, ubadena	3,8	3 720	Egiptuse	71,3	81 977				
172, 175. Kakao ubadena ja pulbrima	24,7	14 858	Kanep	34,6	13 715				
176. Tee igasugune	2,3	5 250	Sel.: Br. India	34,3	13 598				
178, 179. Suhkur peenike ja rafinaad	1 479,1	182 985	Dzüüt	112,0	23 705				
Sel.: Briti	1 142,6	140 726	Vili värvimata	12,4	47 816				
Poola-Danzig	217,6	27 960	Sel.: Briti	7,1	29 588				
Sool	2 303,3	55 119	Austraalia	4,0	15 185				
204-206. Vlnad ja veinid	5,6	15 130	Tooreessiid	0,2	3 860				
213-217, 221-224. Leomasot	1 009,7	62 662	Mahn toores	110,0	7 400				
231, 231-a. Kliid (gasugused loomatoit)	832,4	44 947	370 Inglistona	1,5	5 941				
Sel.: N. S. V. L.	838,4	44 347	389 Seatina	21,3	5 174				
232. Õlikoogid	66,5	5 507	13. Ärtisid ja metallid töölemaata (metalfilmurd)	135,5	21 424				
233. Sojatangud	50,1	5 367	447 Kiviheid	3 690,2	57 083				
235. Loomalubli	10,0	1 235	Sel.: Briti	2 336,8	37 035				
III. Toor ja poolvalmised									
8. Loomarjalained, peale rasvade	86,8	90 721	Poola-Danzig	1 362,4	20 048				
237-241. Toored loomahad ern	85,7	82 977	10 812,4	1 352 335	5 383,2	500 748			
Sel.: Paragval	24,6	23 602	402 Loomasav tehniliiseks tarbeks	2 351,1	236 454				
Argentinala	14,7	15 808	468 Sojaöli	2,5	529				
Kuuba	14,6	11 410	473 Palmiööriöli	13,9	5 682				
Karushnahad	1,0	6 520	474 Kookosöli	0,2	115				
Seemned, talmed ja neende osad	181,8	141 037	Sel.: Briti	0,5	235				
274-275 Linaseemned	0,1	36	483 Kakaovöl	0,5	235				
			483, 496-a. Nafta ja gaasiöli	12,1	13 863				
			Sel.: Poola-Danzig	15,2	2 040				
			N. S. V. L.	13,0	1 000				

¹⁾ Dominiooniid, asumaad, valdused, protektorsaadid, mandaat-territoriumid — Dominions, colonies, possessions, protectorats et territoires de mandat.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus jaanuaris 1934 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en janvier 1934 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Lätvi ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
SISSSEVEDU—IMPORTATION.							
484	Masuut	40,8	3 306	884	Piima transportkannud	—	—
485	Fetrooleum	1 740,3	121 341	885	Pölli töötõmasinad osad	0,1	212
	Sel.: N. S. V. L.	784,5	61 189	22. Jõu- ja töömasinad	80,7	196 610	
	P.-A. Ühendriigid	621,8	40 783	887	Plahvatusjõumasinad	3,8	2 158
487	Bensiin	375,7	39 764	841	Veskiti sissecedade	3,6	6 681
	Sel.: Briti	200,7	24 484	849	Kudumismasinad	6,6	32 855
	N. S. V. L.	110,0	9 710	860	Ombus ja pilutamismasinad ja nende osad	0,8	1 782
493	Parafin	0,2	2 611	842—848.	Töömasisinad ja abinõud igasu- gused	51,3	100 177
495	Määrdeli ern	34,7	6 779	851—864	Masinad ja paraatide osad	15,1	52 957
	Sel.: P.-A. Ühendriigid	25,4	5 520	23. Metallkaup	220,0	262 576	
	N. S. V. L.	8,8	1 008	868	Malmist emailitud nõud	2,7	1 298
515	Kautsuk ja guttaperits toored	0,2	4 349	872	Rauast ja terasesest taotud, pres- sit ja valutat kaupern	8,0	8 946
518	Kampol	14,0	2 924	876	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	71,9	24 309
	Sel.: N. S. V. L.	11,5	2 520	876	Raud- ja terastraat ja nende ühendusjaod	8,9	5 100
527, 528	Terpentinioli	3,4	2 382	876	Raud- ja terastorud ja nende ühendusjaod	43,5	54 503
b) Võttesained	3 030,6	257 832	876	892	Raudplekk-kaup ern. lihtne	43,4	39 708
	535 Tšillipsalpeeter	—	—	893	893	—	—
	537 Väävelhapu ammoniak	219,8	27 280	881,884,885	Vaskitraatkaangad	1,1	9 482
	541 Superfosfaat	1 694,7	70 566	875,877	Raud- ja terastraatkaup ern.	6,5	11 723
546, 547	Kaalsicolaid	352,5	31 500	880,886	Noakaup igasugune	3,4	16 821
c) Muud keemiatööstuse toorained	1,5	6 462	887,889	890	Ern. käsitsibörlistad	9,0	22 142
	549 Väälvel toores, tükkiidena	—	—	892	Viliid ja keermetsilöök, abinõud	2,9	17 598
IV. Valmisseadised.							
16.	Nahad töötetud ja nahkkaup	2,4	32 665	895	Vasktraatkaangad	3,5	10 986
566—568	Suured parknahad	0,4	1 987	901—903	Raud- ja terastraatkaup ern.	3,4	11 723
569—576	Töötetud peensord. nahad	0,9	21 660	900—908,911	Noakaup igasugune	9,0	31 839
	580 Masinarihmad	0,7	5 087	909—910	Ern. käsitsibörlistad	6,8	4 776
17.	Puutööstusesaadused	250,9	73 490	912	Viliid ja keermetsilöök, abinõud	8,3	12 041
	593 Vineer liimimata	1,1	4 147	920	Alumiiniumkaup ern.	1,2	25 094
800—804	Aami- ja puusepatöö	244,0	59 584	924,925	El-dinamod-, -motorid, trans- formaatorid	2,3	11 116
809—812	Tisleri- ja triialitöö	1,4	2 891	928	El. mõõdmisparaadid	1,0	11 741
18.	Faberitööstusesaadused	137,1	78 907	932	Elektri hõõglambid	2,3	31 839
	624 Puupapp, värvinauti	59,8	9 473	934	El-kaablid metallpantseriga	6,8	—
	Sel.: Soome	59,8	9 473	935	El-juhed isoleritud	8,3	—
	627 Kaitspapp katusepapi tööst	3,8	5 573	943	Radioaparaadid, -osad ja -tarb	1,3	—
	633 Faberossipaber	11,5	7 406	24. Elektrimaaside, -paraadid ja tarbed	3,9	133 239	
	644 Pergament ja pergaminipabor	3,8	6 042	924,925	El-dinamod-, -motorid, trans- formaatorid	2,3	—
646, 647	Päevapildipaber	1,1	8 456	945	El. mõõdmisparaadid	1,0	—
	648 Tapetid ja borditürid	20,9	7 567	952	Elektri hõõglambid	2,3	—
	662, 663 Raamatuid ja muu trükitoö	2,2	440 323	953	El-kaablid metallpantseriga	6,8	—
19.	Tekstilitööstusesaadused ¹⁾	57,7	958—966	958—966	El-juhed isoleritud	8,3	—
667—670	Puuvillanüst ja -lõng	4,1	36 278	973—980-a	Radioaparaadid, -osad ja -tarb	1,3	—
671—676	Puuvillarüle ²⁾	0,5	51 786	25. Instrumendid, aparaadid (peale elektritarb.)	3,9	—	
	Sel.: Läti	5,8	43 491	981—984	Instrumendid, aparaadid ja laskeristad	0,0	57 107
	Saksa	0,5	5 402	986—992	Päevapildi apar. ja osad	0,0	1 988
	683 Puuy. masinarihmad	1,7	7 276	999	Arstiristad, -aparaadid ja -tarbed	0,1	6 475
686, 750	Sukad, soikid	0,0	337	Kellad	0,7	10 405	
687, 708, 751	Mund kruutitud tööd ern.	0,6	6 883	Mooduristad	0,7	6 518	
	699—701 Villane lõng	0,2	2 710	903	Veetöödute raamid illes mo- tori ja ratsastega	0,6	3 917
702, 703	Villane rile kangastema	0,0	187 001	907	Mootorrattad	11,3	35 236
	Sel.: Briti	0,0	214	908	Autode osad	1,4	—
	Saksa	0,0	148	908	Jalgrottaste ja mootorrattaste osad	0,2	5 385
706	Villased ja puuvillased kangad tehn. tarbeks	3,4	28 026	908	Jalgrottad	15 tk.	1 380
	Sii ja kunstiündiit ja -lõng	12,0	81 063	1025	Keraamika ja muid mineraalkaubad	464,7	81 578
713, 715	Sildi ja kunstiündi rile	0,0	1 749	1038	Kihad, tahud loomulikud	0,0	10
716—719	Vaharife ja vahariidest kaup	1,6	4 690	1051—1053	Tulekindlad kivid ja tahvid (samottikivid)	408,8	25 547
721, 731	Köled ja nöörid	0,1	506	1054—1055	Fajanskaup	19,6	11 208
747, 748	Kalavõrgud	0,1	1 413	1056—1073	Portselaanakaup	7,9	10 307
749	Peakatted igasugused	0,9	17 921	28. Keemiatööstusesaadused	22,1	23 549	
20.	Metallid	1 773,5	291 704	1103	Klaaskarp	675,8	442 782
768—772	Raud- ja teras (-vits, latt., sordijne,)	1 261,0	164 762	1104—1109	Kasefín	39,0	27 994
775—778	Sel.: Saksa	604,7	84 567	1110	Albumina	20,5	17 192
	Belgia-Luksemb. m. i.	305,0	32 309	1113,1114	Pehmest kummist teosed	7,0	22 837
	Frantsuse	271,9	30 152	1148	Veasutode massiliiv-kummisiinid	—	—
773, 774,	Raud- ja teraspilekk	458,2	89 237	1185	Kummist jalanoob	4,0	17 776
779, 783	Sel.: Belgia-Luksemb. m. i.	224,0	33 443	1186	Veasutode massiliiv-kummisiinid	24,4	2 111
	Briti	163,1	43 009	1188	Peusooda	86,2	12 700
	Frantsuse	58,7	8 606	1189	Stõpsicoda	6,3	1 058
784—788	Raud- ja terastraat igasugune	18,5	6 532	1234	Seebikivi puhamatama	48,6	9 512
789—790	Vask	11,7	11 647	1284	Väivelhepa igas	19,7	2 180
	Sel.: Saksa	5,7	1290	1285	Kaltsiumkarbit	1,8	313
	Rootsi	5,6	5 497	1295	Sahariin	0,2	1 814
	5,6	5 776	1308—1311	1296	Rohud	0,3	13 545
791	Vasktorud	3,2	5 303	1319—1321	Lohna- ja kosmeetikaained	0,9	23 668
	5,6	5 622	1322,1324,1328,	1308—1344	Parkimisestruktsiad	0,4,7	29 614
	5,6	1 466	1384—1390	1348	Mineraalvärvid	13,3	10 986
	5,6	1 466	1384—1390	1355	Alisarilin-värvid ern	6,4	84 226
809	Traktorid	—	—	1356	Saapamääre	—	—
810, 811	Viljapeksugarnituurid jõumasi- naga ja ilma	0,2	450	1358	Trükkivär	2,1	5 629
	Niidumasinad	—	—	1360	Pronkapuuber	0,2	591
817, 818	Vikatid	—	—	1368	Linoleum	1,3	1 334
825	Separatoriid ja m. pilmanduse masinad	—	—	1386	Noobid igas	2,6	25 273
830—833	Separatoriid ja m. pilmanduse masinad	0,4	1 466	1386	Kirjutusematerjal ern	0,8	5 501
	—	—	—	1390	—	1,5	17 142

¹⁾ Sellest: Eesti kauba tagasivedu välismaalt 236 kg 250 kr; välismaa kauba sissevedu täiendavaks ümbertöötamiseks 5 820 kg 43 401 kr.

Tab. 3. Tähtsamate ainete väliskaubandus jaanuaris 1934 a. (järg).
Commerce extérieur des principaux articles en janvier 1934 (suite).

Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Eesti-Lätvi ühine nomenklatuur Nomenclature unifiée pour Estonie et Lettonie	ton	kr	Järjek. nr. täielikus üksikainete nomenklat.	Kr—couronne d'Estonie	ton	kr
		2	3		4	5	6
VÄLJAVEDU—EXPORTATION.							
<i>I. Elusloomad (arv).</i>		369 tk	11 847	13. Ärtsid ja metallid töölemata (metallimurt)		214,2	6 305
1 Hobused (arv)	69 tk.	11 316		380 Vanaraud		207,4	3 764
2 Veesed (välja arvatud vaskikad) (arv)	—	—		Sel.: Lätvi		126,2	2 129
<i>II. Toit- ja maitseained, joogid</i>		1 692,7	1 153 838	385, 386 Vanavask		61,2	1 499
3 Aia- ja juuvilli	374,9	28 288	14. Mineraalid peale ärtside		6,2	2 251	
38 Kartul, toores	294,5	12 211	407, 407-a Kips		—	—	
41 Stibulad	20,0	2 383	417 Kaltsititldvi (Eesti)		—	—	
47 Sigur, värske ja kuivat.	40,4	7 784	15. Keemiatööstuse toorained		287,3	111 317	
57 Öunad	—	—	a) Öld, rasvad, valgud, kuumi toorelt		756,3	62 819	
4. Harjasaadused	731,0	985 900	487 Eesti bensiin		92,0	29 910	
76 Pekkon	196,1	272 703	497 Põlevkiviölli		650,1	30 372	
Sel.: Briti	185,4	257 823	508-a Bitummen		—	—	
77 Sealihha värske ja soolatud	20,5	21 926	c) Keemiatöoraained punkt a ja b nimemata		30,9	48 498	
79 Loomalih	38,4	7 475	566 Kunstsarv töölemata		30,9	48 498	
Sel.: Soome	38,4	7 475					
81 Lambalihha	13,9	5 481					
Sel.: Rootsli	13,9	5 420					
93 Plimupulber	3,1	1 020					
96 Vöö	428,0	657 888					
Sel.: Saksa	224,3	469 043					
Briti	191,0	167 601					
99 Munad	—	—					
5. Kala, kalasaadused ja vähid	125,6	53 241					
100—105 Värsked kalad	98,8	45 808					
106 Tindikali	21,3	4 738					
116—120 Kalakonservid	5,4	4 605					
6. Mund toit- ja maitseained ning joogid	161,1	52 922					
127 Kartuljuhi	65,5	11 453					
187 Söökolaad	10,4	10 800					
188 Kompvekkid	5,9	5 793					
210 Terasleib, pain normal	1,1	504					
218 Püritus	75,0	21 430					
III. Toor- ja poolvalmisained	11 073,5	1 302 104					
8. Loomariiglained, peale rasvade	62,8	100 532	18. Paberitööstusesaadused		796,5	153 183	
237—241 Loomanahad kuivaltsoolatud	7,8	21 712	Pakklispaber		124,0	20 372	
Sel.: Lätvi	4,9	12 073	Rotatsioonipaber				
Hollandi	2,1	6 530	Kirjutuse- ja trikkpaber				
237—241 Loomanahad märixjalt soolatud	38,2	36 082					
Sel.: Rootsli	38,2	36 082					
243—257 Karusnahad	0,3	15 476					
260 Jõhvrid	2,6	6 806					
270 Sooled	11,3	16 147					
9. Seemned, taimed ja nende osad	17,0	5 740					
274, 275 Linaseemned	16,4	5 350					
10. Metsematerjal	3 535,1	186 380					
311 Haavapakud	1 677,3 thm.	77 727					
322 Propaid	—	—					
320, 326—329 Kliuse- ja männilauad ja planguid	3 502,0 thm.	54 175					
Sel.: Briti	2 634,5 thm.	41 118					
11. Paberitoorained	5 958,8	684 407					
347 Puurmas märg	163,8	4 985					
349 Tselluloss	5 789,4	679 182					
Sel.: Briti	2 730,0	314 421					
Frantsuse	1 207,6	146 000					
Espoo	1 077,8	127 870					
12. Tekstilitooredined	360,9	200 255					
354 Lina	300,9	182 283					
Sel.: Briti	145,0	82 010					
Saksa	71,1	48 196					
355 Takud	27,1	11 580					
			19. Tekstilitööstusesaadused		346,5	650 712	
			667—670 Puuvillanlit ja -lõng		28,6	81 213	
			Sel.: Poola-Danzig		17,7	43 492	
			Saksa		0,4	32 595	
			671—676 Puuvillariitie		97,4	359 945	
			Sel.: Norra		35,0	80 607	
			Rootsi		35,1	95 030	
			690 Linane lõng		18,0	35 496	
			691-a Linane rile jäme		35,9	75 125	
			696 Palkkimis- ja kotirille düüdist		157,3	89 311	
			Sel.: Taani		60,7	30 013	
			Saksa		57,9	31 269	
			22. Jõu- ja läbimasinad		33,1	21 355	
			859 Külmutamisseadised				
			23. Metallkaup		27,8	10 885	
			870 Radiatoriid malmist		27,7	10 825	
			24. Elektrimasinad, -aparaadid ja tarbed		0,2	1 950	
			942 Telefoni apar. ja n. osad		0,2	1 950	
			27. Keraamika ja munn mineraalkanbad		249,7	41 665	
			1015 Sement		32,4	1 816	
			Sel.: Lätvi		32,4	1 816	
			1066 Tahvelklaas liivimata		217,3	40 349	
			28. Keemiatööstusesaadused		57,6	27 302	
			1102 Kaselini		4,6	3 549	
			1318 Tuletikud		42,0	20 401	
			29. Maud em. kanbad		1,4	17 278	
			1392 Kunstsarv kammid		0,9	14 310	

Tab. 4. Tolliametite läbikäik jaanuaris 1934 a. — Activité des bureaux douaniers en janvier 1934.

	Tallinn	Valga	Pärnu	Narva	Loksa	Haapsalu	Kures- saare	Kunda	Paldiski	Kokku Total
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<i>Ton.</i>										
Sissevedu — Importation	16 149	1 437	598	1 457	—	—	—	8	—	19 649
Väljavedu — Exportation	14 618	832	284	—	—	—	—	32	—	15 766
Üldlaabikälik — Total de l'import. et de l'exp.	30 767	2 269	882	1 457	—	—	—	40	—	35 415
1 000 kr.										
Sissevedu — Importation	3 667	75	106	71	—	—	—	13	—	3 932
Väljavedu — Exportation	3 439	89	175	—	—	—	—	1	—	3 704
Üldlaabikälik — Total de l'import. et de l'exp.	7 106	164	281	71	—	—	—	14	—	7 636

¹⁾ Sellest ümbertöötatud välismaa kauba tagasisivedu 7 949 kg 127 018 kr väärtuses.

Tab. 6. Riigiraudtee jaanuaris 1934 — Chemins de fer en janvier 1934.

1. Tähtsamad andmed piirkondade järgi — Données principales d'après les districts du réseau.

	Tulutugevate rongi-km arv (1000)	Trans-km (1000)	Reisija-km (1000)	Voyageurs-km (1000)	Istekohalde kasutatud % keskmine kaubavag. keskmne kaal kõigil kaubaringi bruttokaal (üldv. tn) — Poids moy. brut d'un train à marchand. (traj. tot. ton)	Laaditud kauba-veost km (1000)	Keskmine netto-kaal kõigil kaubaringi telgede kõrreminde (üldv. tn) — Poids moy. net de train à marchand (traj. tot. ton)	Keskmine kaubavag. keskmne kaal kõigil kaubaringi telgede arv — Nombre moy. d'essieux pour un train de march. (Tallinnast-Au-Tallinn)				
									Reisijate läbi läbidaud km (1000)		Tihedade rannikute vahel km (1000)	
									Üldarv Total	III kl.	III cl.	Istekohalde kasutatud % keskmine kaubavag. keskmne kaal kõigil kaubaringi telgede kõrreminde (üldv. tn) — Poids moy. brut d'un train à marchand. (traj. tot. ton)
Auru- ja mootorronges	210	9 478	8 893	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sel.: Paideski—Keila	5	82	82	21,6	—	8,00	5,30	—	—	—	—	—
Haapsalu—Keila	11	392	377	23,5	40,9	5,82	5,67	149	4	—	804	—
Keila—Tallinn	13	453	447	29,9	43,1	6,34	6,17	240	7	—	407	111
Tallinn—Tapa	40	2 157	1 980	31,9	41,4	7,01	6,02	329	19	703	450	114
Tapa—Kohila	26	884	831	34,2	39,6	6,61	5,80	275	43	619	462	65
Kohila—Narva	13	405	408	25,7	27,9	4,15	3,72	69	—	201	213	42
Tapa—Tartu	36	2 195	2 011	30,5	28,7	5,74	5,18	291	28	519	411	58
Tartu—Petersi	17	712	697	31,4	34,2	5,03	5,50	224	16	—	—	—
Tartu—Valga	28	1 303	1 220	29,5	32,5	4,24	3,53	130	23	—	268	60
Valga—Petersi	19	422	418	18,4	36,4	5,65	4,77	192	29	—	—	—
Petersi—Irboska	3	39	38	31,7	50,0	8,50	7,50	—	—	—	—	—
Tähtajalist kogu raudteel	—	344	315	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektrotr. Tall.—Piisküpula	31	2 606	2 006	43,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	241	12 084	11 499	32,5	36,7	6,31	5,77	256	22	642	419	69
Detsember — en décembre 1933 a.	231	15 426	14 780	39,0	34,1	5,94	5,39	204	21	553	308	68
Jaanuar — en janvier 1932 a.	227	11 541	11 048	32,5	37,0	6,10	5,23	179	31	555	386	92
1. IV — 31. I 1933/34	234	147 709	141 454	38,0	33,0	5,79	5,22	234	23	602	420	69
1. IV — 31. I 1932/33	240	147 410	141 312	37,4	31,3	5,82	5,02	178	32	575	484	66
1. I — 31. I 1934	241	12 084	11 499	32,5	36,7	6,31	5,77	256	22	642	419	69
Sel.: Tallinn-Sad.—Türi	32	1 333	1 201	36,8	34,4	4,32	4,21	160	4	281	257	85
Türi—Möisaküla	18	483	440	27,4	27,1	3,33	2,98	71	7	126	47	53
Möisaküla—Pärnu	9	304	286	31,2	39,3	4,30	3,75	50	8	71	201	53
Liliva—Väina	3	30	30	29,8	47,2	2,76	2,66	—	—	—	—	—
Rapla—Virtsu	12	251	235	24,8	30,6	3,62	3,20	—	—	—	—	—
Lelle—Papiniidu	13	366	324	36,6	34,3	4,38	4,12	145	9	232	70	—
Türi—Tamsalu	11	228	216	30,7	32,8	3,60	2,98	—	—	—	—	—
Orajõe—Riisipere	3	30	36	25,0	50,0	5,26	3,64	75	23	229	80	57
Möisaküla—Valga	4	115	107	30,8	5,5	6,46	6,18	—	—	—	—	—
Valga—Mõniste	6	72	71	30,0	42,3	3,39	3,27	29	1	98	43	34
Sonda—Mustvee	8	119	116	46,7	47,9	3,06	2,65	73	10	251	115	93
Tähtajalist kogu raudteel	—	85	74	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	120	3 431	3 145	33,4	36,3	3,91	3,71	107	7	254	121	81
Detsember — en décembre 1933 a.	121	4 386	4 064	39,8	35,5	3,90	3,53	120	6	285	142	92
Jaanuar — en janvier 1932 a.	115	3 105	2 862	33,1	33,0	4,28	3,74	119	17	270	189	88
1. IV — 31. I 1933/34	—	38 301	35 267	36,8	32,9	4,04	3,69	119	10	253	121	81
1. IV — 31. I 1932/33	—	37 097	34 310	36,2	31,8	3,82	3,30	97	15	251	102	87
1. I — 31. I 1934	—	3 431	3 145	33,4	36,3	3,91	3,71	107	7	254	121	81

Laiarööpmelised teed — Voie large

Kitsarööpmelised teed — Voie étroite

Jaanuaris	1/IV—31/I	1933/34	1/IV—31/I	1932/33	1/I—31/I	1934	Kaubavadeed (1000) — Transport des marchandises (1000).	
							Jaunuaris	
							1/IV—31/I	1933/34
Kõigi saadetiste kaal — poids: Ton	132	103	1 065	1 066	132	64	59	502
Tn-km	14 109	10 902	120 800	121 860	14 109	4 520	3 962	43 505
Sell: maksulised saadet. — Dont les march. payables: Ton	121	87	956	922	121	59	53	634
Tn-km	12 806	9 353	108 865	105 214	12 806	4 211	3 458	39 745
Sellest erakaubad — Dont marchand. privides: Ton	116	84	911	856	116	58	52	522
Ton-km	12 504	9 066	103 832	93 042	12 594	4 169	3 441	39 109
Kaal — (poids (tuh. tn))	0,3	0,2	3,5	4,0	0,3	0,1	0,1	1,4
tn-km (tuh.)	22	24	303	300	22	0	0	99
tn-km (tuh.)	—	—	—	—	—	—	—	153

2. Kaubavadeed (1000) — Transport des marchandises (1000).

Reisijate läbi läbidaud km (1000)	Trans-km (1000)	Reisija-km (1000)	Voyageurs-km (1000)	Istekohalde kasutamine (1000)	Keskmine kaubavag. keskmne kaal kõigil kaubaringi telgede kõrreminde (üldv. tn) — Poids moy. net de train à marchand. (traj. tot. ton)	Laiarööpmelised teed — Voie large		Kitsarööpmelised teed — Voie étroite	
						Jaunuaris		Jaunuaris	
						1/IV—31/I	1933/34	1/IV—31/I	1933/34
Kõigi saadetiste kaal — poids: Ton	518	508	5 809	6 034	518	78	71	838	819
Tn-km	3	3	31	29	3	0,3	1	5,3	6
Sellest reisironges — Dont trains de voyageurs	515	503	5 778	6 005	515	78	70	833	813
Dont III klassis	514	503	5 767	5 993	514	75	68	809	790
Reisija-km läbirata — Voyageurs-km	12 084	11 541	147 799	147 416	12 084	3 431	3 105	38 301	37 097
Sellest-Dont: Elektrotr. — Trains électrig. — Trains à moteur	2 606	2 713	27 946	30 591	2 606	—	—	—	—
Reisijaid tek-km peale	16	15	193	194	16	0,5	0,5	57	55
Reisijaid tek-km peale	23,3	22,8	25,4	24,4	23,3	43,0	43,7	45,7	45,3
Keskmine sõidukausugus — Parcours moyen	2	3	25	23	2	0,5	0,4	4,8	3,8
Maganismärtide läbirata — Cart. pour wag.-bacs rend.	9	7,5	98	89	9	0,1	0,1	1,4	0,5
Perronpileted — Tickets d'entrée vendus	0	4	46	26	0	4	48	37	4
Korralsuavedurelga	6	4	4	4	2	5	3	55	83
Telgi-km läbirata — Essieu-km	6 063	6 288	60 113	60 310	6 068	6 163	5 076	58 145	57 696
Sellest Vaguniteg-km — Voitures à voyageurs	2 963	2 831	30 724	28 586	2 963	1 965	1 845	10 702	19 632
Dont Vaguniteg-km — Wagons à marchand. rapides	4 005	3 457	38 339	40 733	4 005	4 198	3 231	38 383	38 064
Kesk. tig. arv rong. — Moyen. des essieux par train	28,6	27,29	28,8	27,69	28,6	49,4	42,30	45,0	44,24
Aurureisironges — Trains de voyageurs	26,3	24,27	27,0	23,44	26,3	45,9	30,53	43,9	38,98
Elektrotronges — Trains électriques	7,8	8,37	7,8	8,31	7,8	—	—	—	—
Bensiin-moot.-ronges — Trains à moteur (benz.)	3,6	4,48	3,8	3,51	3,6	—	—	—	—
Kaubaeronges — Trains de marchand.	72,5	66,88	71,0	70,18	72,5	83,6	80,57	89,6	92,05
Tböronges — Trains ouvriers	31,8	61,37	61,4	61,08	31,8	93,0	88,76	75,9	74,31
Kesk. kaubar. brutto-kaal läbirata — Poids de tr. march.	523	468	499	484	523	213	223	230	213

*) Kitsarööpmisel arvestatakse teljekoormatus telje pareti peale.

Tab. 7. Tallinna sadama tegevus veebruaris 1934 a.
Mouvement du port de Tallinn en février 1934.

Rahvuslik lipp Pavillons nationaux	Üldse Grand total				Rootsimaal-le De-vers Suède				Saksamaal-le De-vers Allemagne				Soomemaal-le De-vers Finlande				Laevadega veetud Transport de			
	Akv. Nombre	Maht Ton. net	Neist laaditult)		Akv. Ton. net	Maht Ton. net	Neist laaditult		Akv. Ton. net	Maht Ton. net	Neist laaditult		Akv. Ton. net	Maht Ton. net	Neist laaditult		Reisijaid (arv) Voya- geurs (nombre)	Karni (ton- nides) Marchand. (tonnes)		
			Akv. Ton. net	Akv. Ton. net			Akv. Ton. net	Akv. Ton. net			Akv. Ton. net	Akv. Ton. net			Akv. Ton. net	Akv. Ton. net				
Eesti	2	1 670	1	382	1	1 288	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	550	
Sell. aur.-Dont hai. à rap.	2	1 670	1	382	1	1 288	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	550	
Hollandi	1	104	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	
Läti	2	3 576	2	3 576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	94	
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	865	
Poola	2	1 516	2	1 516	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	143	
Rootsi	2	890	2	890	1	191	1	191	—	10	6 291	9	5 848	2	2 179	2	2 179	149	3 051	
Saksa	14	9 682	13	9 230	—	—	—	—	—	10	2 080	2	2 080	2	2 080	2	2 080	188	640	
Soome	8	5 830	8	5 330	2	362	2	362	—	10	2 080	2	2 080	2	2 080	2	2 080	—	1 076	
Taani	5	3 487	4	2 809	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	37	27 068	33	24 555	4	1 841	3	553	12	8 371	11	7 928	4	4 259	4	4 259	344	5 919		
1. I. — 28. II. 1934	107	73 827	84	62 948	17	6 084	10	2 115	30	20 823	27	18 006	11	9 963	10	9 963	754	20 284		
Jaanuar 1934	70	46 769	51	38 303	13	4 193	7	1 562	18	12 452	16	10 078	7	5 704	6	5 702	410	14 345		
Veebruar 1933	37	30 533	32	26 435	2	431	2	431	13	9 176	12	8 234	6	5 052	4	4 258	387	11 752		
RANNASÖIT — CABOTAGE.																				
Rannasöit — Petit cabot.	4	181	1	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	
Veebruar 1933	3	148	1	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	27	
II. VÄLJUNUD LAEVAD — VÄLISSÖIT — II. SORTIES — LONG COURS.																				
Eesti	1	1 092	1	1 092	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sell. aur.-Dont hai. à rap.	1	1 092	1	1 092	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kreeka	1	29	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	75	
Läti	2	3 576	2	3 576	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	172	
Prantsuse	1	813	1	813	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	555	
Poola	2	1 516	2	1 516	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	652	
Rootsi	3	1 167	3	1 167	1	101	1	101	—	9	5 726	9	5 726	2	2 178	2	2 178	110	3 724	
Saksa	14	9 721	13	9 122	—	—	—	—	—	9	5 726	9	5 726	3	2 325	3	2 325	193	553	
Soome	9	5 575	9	5 575	2	362	2	362	2	2 080	2	2 080	3	2 080	3	2 080	—	1	3 783	
Taani	5	3 487	5	3 487	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kokku — Total	38	26 916	36	26 348	3	553	3	553	11	7 806	11	7 806	5	4 563	5	4 563	383	9 464		
1. I. — 28. II. 1934	97	70 971	86	66 747	8	1 277	7	1 263	24	16 152	24	16 153	15	11 118	10	9 102	863	24 330		
Jaanuar 1934	50	43 995	50	40 390	5	724	4	710	13	8 347	13	8 347	10	6 615	5	4 500	480	14 866		
Veebruar 1933	87	30 575	37	30 575	2	750	2	750	11	7 606	11	7 606	4	4 258	4	4 258	365	14 009		
RANNASÖIT — CABOTAGE.																				
Rannasöit — Petit cabot.	3	282	2	272	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	148	
Veebruar 1933	2	141	1	136	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	65	

*) Charge.

Tab. 8. Eesti Panga äriseis 28. veebruaril 1934 a. (1000 kr).
Bilans de la Banque d'Estonie le 28 février 1934 (1000 kr).

Aktiva — Actifs	1000 kr				% II. 28. III. 31. I. 28. II. 31. I.				Passiva — Passifs	1000 kr				% II. 28. III. 31. I. 28. II. 31. I.				
Kattevara — Réserve	24 462	23 180	41,0	41,2	Põhikapital — Capital	5 000	5 000	8,5	8,9	Tagavarakapital — Fonds de réserve	1 959	1 959	3,3	3,5				
a) kuldrahast — kangid — or monnayé et non monnayé	20 424	20 135	34,7	35,8	Jooksvad kohustused — Exigibilités courantes	47 563	45 592	80,9	81,1	A. Pangatähed liikvi — Billets en circulation	33 612	31 548	57,2	56,1				
b) välieraha — devirs, étrang. nettes	4 038	3 045	6,9	5,4	B. Jooksvad arved — Dépôts à vue et comptes cour.	13 951	14 044	23,7	25,0	a) valituse — Etat	4 025	4 940	6,9	8,8				
Vahetusrah — Péc. de mon. d'ap. est.	1 664	1 796	2,8	3,2	b) pankade — banques	7 006	6 882	11,9	11,4	c) teised — divers	2 860	2 713	4,9	4,8				
Siseveksalid — Effets intér. except.	8 846	8 799	15,0	15,7	Muud passivad — Passifs divers	4 308	3 684	7,3	6,6									
a) kaubaveksalid — commerciaux	7 546	7 476	12,8	13,3														
b) põllumajandusl. — agricoles	1 287	1 310	2,2	2,4														
c) metsatööstusl. — rel. au com. de bois	13	13	0,0	0,0														
Laenud — Prêts et avances:																		
valitusele — à l'Etat	2 500	3 000	4,3	5,3														
teistele — divers	17 753	17 399	13,2	18,2														
Kinnis- ja vallasvara — Propri. im. et mat.	2 251	2 250	3,8	4,0														
Muud aktivid — Autres actifs	11 354	9 791	19,3	17,4														
Kokku — Total	58 830	56 215	100	100	Kokku — Total	58 830	56 215	100	100									
Kattevara vaherekord jooksvate kohustustega 28. II. 34 a. 51,43% — Proportion de la réserve par rapport aux exigibilités courantes: 51,43%	"	"	"	"	31. I. 34, 50,84%	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	50,84%

*) Selles summas Vab. Val. poolt garantieeritud laene (tuh. kr) 3 824.

**) " " " " " 3 675.

Tab. 12. Riigi sissetulekud jaanuaris ja 1. IV.—31. I.
(1000 kr.).

Recettes de l'État en janvier et 1. IV.—31. I. (1000 Kr.).

	Jaanuar		1. IV.—31. I.	
	1934	1933	1933/4	1932/3
	6 398	5 864	52 741	53 053
Korralised tulud — Recettes ordinaires:				
I. OTSEKOHESED MAKSUD — CONTRIBUTIONS DIRECTES:	976	1 233	6 165	6 351
1. Tulumaks — Impôt sur le revenu	126	211	1 783	2 227
2. Äri- ja tööstusmaksud — Impôts sur bénéfices industriels et commerciaux	533	526	2 314	2 199
3. Maa- ja hoonetemaksud — Contributions foncières	16	179	293	240
4. Makspalal % pealt — Impôt sur les intérêts	210	235	438	448
5. Kinnistusemaks — Mutations, immeubles et droits immobiliers	48	48	783	777
6. Parandusemaks — Impôt sur les successions	43	36	554	451
II. LÖIVUD JA TASUMAKSUD — TIMBRES ET ENREGISTREMENTS.	369	347	3 462	3 307
7. Tempaimeks ja löivud — Timbres	335	325	3 055	2 950
8. Patentid ja proovid — Brevets, droits de vérification	0	7	77	77
9. Mitmesugused tasumaksud — Enregistrements	25	15	300	280
III. KAUDSED MAKSUD — IMPÔTS INDIRECTS:	1 608	1 316	15 410	15 762
10. Tollid — Douanes	1 171	884	11 446	11 642
11. Aktsiidi — Droits et taxes (accises)	437	432	3 904	4 120
IV. RIIGIMONOPOLID — MONOPOLIES DE L'ÉTAT	801	764	8 346	8 719
12. Pliritusemonopol — Monopole d'alcool	801	704	8 346	8 719
V. RIIGI ETTEVÖTTED JA VARANDUSED — ENTREPRISES ET PROPRIÉTÉS DE L'ÉTAT:	2 552	2 199	18 350	18 084
13. Riigi kapitalid — Fonds de l'Etat	404	475	1 013	1 223
14. Maad, hooned, metsad ja veed — Domaines, forêts et eaux de l'Etat	752	427	3 404	2 851
15. Raudteed — Chemins de fer	870	657	8 902	8 875
16. Sadamad ja laod — Ports et dépôts	84	61	822	680
17. Post, telegraf, telefon — Postes, télégraphes, téléphones	431	524	3 460	3 652
18. Mitmesugused riigil ettevõtted — Entreprises diverses de l'Etat	0	28	612	680
19. Mitmesugused riigi varandused — Propriétés diverses de l'Etat	11	27	128	114
VI. SEGATULUD — RECETTES DIVERSES:	108	70	1 196	1 003
20. Segatulud — Recettes mixtes	108	70	1 196	1 003
Kokku — Total	6 414	5 811	52 929	53 226
Eelmisi kuudel p. all saadud tuludest tagasi makstud	—	—	—	53
Tagasi makstud eelmiste aastate maksu — Reversements des années précédentes	16	7	188	118
Erakorralised tulud — Recettes extraordinaires	99	201	619	1 315
Operatsioonifondide ja laenude tagasimaks — Encassement des fonds de rodement	1	19	94	253
Teravilja müük — Vente de bête	7	—	84	880
Likvideeritud vahetusrahad — Monnaie subsidiaire	01	182	441	182
Üldse sissetulukuid — Total des recettes	6 497	6 065	53 360	54 370

Méthodes de calcul des nombres-indices.

Les nombres-indices du coût de la vie pour Tallinn sont établis conformément aux résultats de l'enquête budgétaire parmi les ménages ouvriers à Tallinn en octobre 1925 (V. Recueil Nr. 48/3).

Le nombre-indice pour l'alimentation comprend le coût d'un panier de provision de 51 produits différents dont la valeur nutritive égale 3 820 calories.

Les nombres-indices du loyer sont calculés d'après les renseignements recueillis par l'inspecteur de l'habitation et concernant plus que 1 000 logements. L'indice est sujet à la révision chaque semestre.

Poids des groupes sont suivants:

Alimentation	58,5%
Loyer	7,5,
Chaufrage et éclairage	5,8,
Habillement	15,7,
Hygiène du corps et nettoyage	2,7,
Voyages, circulation, poste	0,7,
Frais d'instruction (journaux)	2,7,
Cinéma, théâtre, tabac, boissons	2,3,
Autres dépenses	3,6,

Comme prix sont appliqués: les prix de produits d'alimentation au marché de Tallinn de même que dépenses pour l'électricité et chauffage; prix des vêtements et chaussures dans les magasins de confection, les salaires dans les ateliers des tailleur etc.

Les nombres-indices des prix de gros sont les moyennes géométriques non pondérées. Le nombre-indice général comprend 42 articles.

Liste des marchandises, le groupement ainsi que les données de 1913—28 v. Recueil 77 (d) pp 266—267.

Tab. 13. Valuuta ja väärtpaberite hinnad Tallinna börsil veebruaris 1934 a.
Cours du change à Tallinn en février 1934.

	Kõrgain veebruaris 1934		Madalaain veebruaris 1934		Keskmine							
					veebruar 1934 a.		jaanuar 1934 a.		1. II.—28. II. 1934 a.		veebruar 1933 a.	
	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.	o.	m.
1. New-York, 100 \$ (dollar)	367,00	379,00	351,00	363,00	358,82	370,91	356,96	372,96	357,80	371,04	372,85	377,65
2. London, 100 £ (Inglis n.)	1 811,00	1 835,00	1 805,00	1 825,00	1 805,82	1 835,00	1 805,00	1 835,00	1 805,41	1 835,00	1 268,70	1 298,70
3. Berlin, 100 Saksa riigimarka	140,85	142,60	136,00	137,75	139,29	141,04	134,16	135,91	136,73	138,48	88,27	90,27
4. Helsinki, 100 Soome marka	7,98	8,10	7,95	8,10	7,95	8,10	7,95	8,10	7,95	8,10	5,58	5,78
5. Paris, 100 Prantsuse franki	23,45	23,75	22,80	23,10	23,22	23,52	22,26	22,56	22,74	23,04	14,60	14,90
6. Bruxelles, 100 Belgia belgaat	88,10	84,50	80,75	82,15	82,30	83,67	78,92	80,32	80,61	81,99	52,03	53,43
7. Zürich, 100 Helvetia franki	115,20	116,70	112,00	113,50	114,06	115,56	109,82	111,82	111,94	113,44	72,17	73,67
8. Milano, 100 Itaalia liiri	81,35	81,85	80,35	80,85	80,90	81,40	29,78	30,28	30,34	30,84	19,05	19,70
9. Stockholm, 100 Rootsi krooni	98,40	94,85	93,00	94,75	93,05	94,76	93,00	94,75	93,08	94,76	67,63	70,08
10. Kjöbenhavn, 100 Taani krooni	80,85	82,30	80,50	82,25	80,55	82,26	80,50	82,25	80,52	82,25	(56,27)	58,67
11. Oslo, 100 Norra krooni	90,95	92,40	90,75	92,50	90,78	92,48	90,75	92,50	90,78	92,49	84,73	87,23
12. Praha, 100 Tschchoslov. kr.	17,55	17,80	14,45	14,90	16,19	16,51	16,85	17,10	16,52	16,81	11,05	11,40
13. Amsterdam, 100 Hollandi kuldnat	240,00	243,00	229,25	232,25	237,12	240,12	227,88	230,88	232,50	235,50	150,08	153,08
14. Riga, 100 Läti latti	114,00	116,25	110,50	112,75	112,70	114,95	107,87	110,12	110,20	112,54	71,70	72,15
15. Moskva, 100 Cerv. rubla	—	312,00	—	303,00	—	308,20	—	295,65	—	301,92	—	193,75
16. Wien, 100 Austria šilingit	66,30	68,00	64,00	66,00	65,43	67,36	62,64	64,64	64,03	66,00	53,50	55,00
17. Budapest, 100 Ungari pengöt	—	104,75	—	101,50	(103,41)	—	99,19	—	101,30	—	—	—
18. Warszawa, 100 Poola złotyi	67,25	68,25	65,00	66,00	66,53	67,58	63,77	64,77	65,15	66,15	41,94	43,44
19. Kaunas, 100 Ledu litai	60,05	60,65	58,30	58,90	50,37	50,09	56,91	57,51	58,14	58,75	37,15	37,75
20. Danzig, 100 Danzigi kuldnat	114,95	116,70	111,50	113,50	113,63	115,56	109,32	111,82	111,47	113,44	72,00	74,00

Tab. 14. Vabariigi piiridest väljastunute arv veebruaris 1934 a.
Nombre de personnes ayant passées les confins de la République en février 1934.

	Sisestötn. Entrées	Väljastötn. Sorties	Reisikaartidega:—Cart. de voyage		75	87
			Eesti	Soome		
Välisspassidega Passeports pour l'étranger	Riikkonduse järgi D'après la sujexion		Sisepassidega — Passeports ordin.			
Eesti — Estonie	292	200	Eesti — Estoniens	6 270	6 356	
Ameerika Ühendri. — États-Unis	20	15	Läti — Lettons	5 132	5 019	
Austria — Autriche	18	17				
Belgia — Belgique	2	2				
Danzig — Danzig	3	3				
Helveetsia — Suisse	8	8				
Hinna — Chine	—	—				
Hispania — Espagne	—	—				
Hollandi — Pays-Bas	13	11				
Inglise — Angleterre	43	40				
Itaalia — Italie	12	15				
Japan — Japon	4	3				
Kanada — Canada	—	1				
Kreeka — Grèce	—	1				
Leedu — Lithuanie	35	37				
Lä-Slaavin — Yougoslavie	1	1				
Lät — Lettonie	136	161				
Norra — Norvège	10	6				
N.S.V.L. (Vene) — U.R.S.S.	85	79				
Poola — Pologne	36	36				
Prantsuse — France	19	20				
Rumeenia — Roumanie	3	3				
Rootsi — Suède	37	37				
Saks — Allemagne	166	153				
Soome — Finlande	94	94				
Taani — Danemark	13	13				
Tschechoslovakia — Tchécoslovaq.	4	5				
Türgi — Turquie	1	1				
Ungari — Hongrie	5	3				
Muid riigid — Autres pays	1	1				
Riikkonduseta — N'ayant auc. sui.	25	13				
			Piiripunktid järgi D'après les cordons de la frontière			
			Tallinn	230	271	
			Valga	629	604	
			Narva	127	121	
			Mõisaküla	9	9	
			Paldiski	—	—	
			Pärnu	—	—	
			Kuressaare (ka Ruhnu)	—	—	
			Kolkkila	—	—	
			Kunda	—	—	
			Loksa	—	—	
			Piirivalvepunktid — D'après les cordons de la garde-frontière		85	73
			Kokku — Total	1 086	1 078	
			Reisikaartidega — Cart. de voyage			
			Tallinn	113	128	
			Teised punktid	—	—	
			Kokku — Total	113	128	
			Sisepassidega — Passeports ordin.			
			Tallinn	6	3	
			Valga	651	625	
			Mõisaküla	154	134	
			Pärnu	—	—	
			Kotiküla	68	88	
			Mõniste	24	33	
			Kuressaare	—	—	
			Piirivalvepunktid		10 409	10 402
			Kokku — Total	11 402	11 375	
			Ülisse — Gr. total	12 601	12 581	
			1. I — 28. II 1934 a.	25 598	25 798	
			Vastav kuu 1933 a.	10 933	11 033	

Tab. 15. Linnade rahvastik veebruaris 1934 a.
Mouvement de la population dans les villes en février 1934.

Registreeritud elanikkude arv 1. veebruariks 1934 a. Nombre de la population au 1/II 1934	Sisäregistreeritud Enregistrés				Väljaregistreeritud — Rayés des listes				Registreeritud elanikkude arv 1. märtsiks 1934 a. Nombre de la population au 1/III 1934											
	Sündi-nuid Naissances	Sisestötn. Arrivés	Telse korreri väljakollajd Change- ment du logement	Surnuld Décès	Väljastötnuid Départs	Teadmata kuhu Inconnu	Korterist väljakollajd Change- ment du logement													
	M.	N.	M.	N.	M.	N.	M.	N.												
Tallinn	135 906	59 595	76 401	25	30	748	608	1 537	1 003	43	55	477	444	548	738	1 058	1 387	136 198	59 781	76 417
Haapsalu	4 498	1 919	2 570	3	3	33	27	24	32	1	1	24	28	—	—	24	32	4 510	1 930	2 580
Kuressaare	4 432	2 021	2 411	—	5	38	25	24	23	4	3	17	20	—	—	24	23	4 456	2 038	2 418
Narva	24 270	10 550	13 720	6	1	72	73	212	296	11	13	65	58	27	13	139	273	24 290	10 557	13 733
Nõmme	14 260	6 324	7 945	1	7	141	170	01	134	8	5	75	113	22	36	48	63	14 443	6 404	8 039
Paide	3 381	1 504	1 877	1	—	14	26	22	27	2	—	16	22	—	—	22	27	3 382	1 501	1 881
Paldiski	1 001	496	506	—	—	5	1	1	1	2	—	11	6	—	—	5	1	988	487	501
Petseri	4 563	2 161	2 392	5	—	27	28	44	49	1	2	25	25	—	—	44	49	4 500	2 167	2 393
Pärnu	20 253	8 715	11 538	5	5	163	177	159	186	7	9	141	151	5	11	150	185	20 284	8 735	11 549
Põltsamaa	3 344	1 523	1 816	—	2	11	12	15	24	2	1	51	45	8	7	15	24	3 255	1 478	3 295
Rakvere	12 640	5 347	7 293	3	4	53	83	127	147	7	6	69	64	—	—	132	164	12 615	5 322	7 293
Tapa	4 362	2 077	2 275	1	1	23	26	31	20	2	—	15	18	4	3	36	33	4 367	2 079	2 278
Tartu	76 246	32 922	42 324	16	18	417	489	529	666	31	37	186	192	157	139	870	1 164	75 605	32 640	42 965
Türi	2 577	1 114	1 463	—	4	6	18	26	22	1	1	3	15	—	—	29	19	2 592	1 120	1 472
Valga	3 040	1 366	1 674	1	1	13	7	20	16	—	2	9	13	21	23	20	16	2 904	1 360	1 644
Viljandi	12 561	5 856	6 705	1	4	40	67	170	186	2	8	361	351	—	—	170	186	11 957	5 540	6 417
Võru	5 282	2 460	2 813	—	1	42	61	25	24	5	1	28	29	7	3	13	14	5 335	2 483	2 862
Kokku — Total	343 599	150 818	192 781	74	101	1 903	1 951	3 105	3 925	138	153	1 626	1 644	798	974	2 899	3 731	342 697	150 441	192 256
						175	3 836	7 030	291		3 270		1 772		6 630					
Keskmine 1. I — 28. II 1934 a.	343 244	160 699	192 546	100	111	2 405	2 450	3 409	4 256	158	160	1 919	1 836	935	1 045	2 972	3 794	343 148	150 630	192 519
Jaanuar 1934 a. . .	342 880	150 570	192 310	125	120	2 905	2 948	3 713	4 587	177	184	2 212	2 027	1 071	1 116	3 044	3 857	343 599	150 818	192 781
Veebruar 1934 a. . .	341 538	150 154	191 284	94	100	2 033	1 997	4 058	5 223	148	164	1 804	1 356	1 023	1 139	3 362	4 209	342 288	150 502	191 736

*Tab. 24. Suurmüügihinnad veebruaris 1934 a. (kr).
Prix de gros en février 1934 (en kr).*

Linaseeme, lina, riie, paber ja nahk — *Graines de lin, lin, tissus, papier et cuirs*

Värvid ja muu keemikaup — *Matières tinctoriales et autres produits chimiques*

70. Linaseeme, õli 90% — *Graines de lin* . . . . .
 71. „ külvi 95% — *Graines d. lin p. semence* . . . . .
 72. Lina. Livi. R — *Lin de Linaria. R*

18,50	18,50	134. Nigrosilin. veesütlav. välim. — <i>Nigrosine fondante</i> . .	1)	6,00	6,00
19,50	19,50	135. Tsinkvalge. välimist. — <i>Blanc de zinc. stranner</i> .	1)	0,59	0,59

72.	Linn, David	R —	de Linn	R	.	.	.
73.	Petseni, R	—	de Peiseri, R	R	.	.	.
74.	Võru,	R —	de Võru,	R	.	.	.
75.	Tartu,	R —	de Tartu,	R	.	.	.

136. Tinavalge,	"	" plomb	1)	0,84	0,84
137. Ooker,	"	" Ocre étrangère	1)	0,23	0,23
138. Pessacode — Souda			1)	0,75	0,75

76. Takud, Codilla I — *Étoupe de Codilla* I . . . . .

—	138. Resuscorin — Savon	6,75	6,10
—	139. Seebikivi — Pierre de savon	30,50	32,50

77.   "   "   III—   "   "   "   III   . . . . .

- | - | 140. Tuletkud — *Allumettes* . . . . . *) 180 | 130

Hinnad on antud ühe kvintaali (100 kg) kohta.

le mārguite — Les prix sont indiqués par 100 kg exc. les cas marqués ci-après: 1) kg.
2) centaine (1000 kg). 3) mœctex — mètres. 4) tissu — baril (120 kg). 5) tubat — millie.

•) Rast 360 tk. — boîte à 360 œufs, •) tunn — baril,
•) 5000 toosi — 5000 bottes.

etertonne (1000 kg), ♂ meeter = metre, ♂ tumb = varu (170 kg), ♂ tamut = mile.

1. *What is the best way to learn English?*

Tab. 27-28. ELIJUNAKSUMUS. LA SUURUUDJINBERKSID (geom. kesk., 1913 = 100).
Nombres-indices du coût de la vie et nombres-indices des prix de gros (moyens, gen., 1913 = 100).

Keskusilt kesäasnas Moyenne annuelle	1934											
	1931			1932			1933			1934		
	1931	1932	1933	1931	1932	1933	1931	1932	1933	1931	1932	1933
ELIJUNAKSUMUS. LA SUURUUDJINBERKSID — Nombres-indices du coût de la vie.	90	80	77	81	77	78	79	77	78	79	78	79
1. Toitius — Alimentation	90	80	77	81	77	78	79	77	78	79	78	79
2. Kotter — Logement	142	120	114	120	114	114	114	114	114	114	114	112
3. Huone ja vaikuttaja — Chauffage et éclair.	103 ^a	80	70	60	61	61	61	61	61	60	60	60
Pundi — Bois	80	68	56	56	56	56	54	54	54	52	52	52
Elekter — Électricité	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43	43
Petroonika — Pétrole	83	62	64	68	68	68	68	68	68	68	68	68
Tulehdus — Aluminees	126	122	122	122	122	122	122	122	122	122	122	122
Rikets — Habillement	147	141	131	133	134	134	134	134	134	134	134	134
Riis — Fraise	120	121	113	116	116	116	116	116	116	116	116	116
Ölbremje — Céleri	150	134	130	130	130	130	130	130	130	130	130	130
Pesa — Lengy	133	122	126	136	136	136	136	136	136	136	136	136
Jalastus — Chantiers	187	174	157	156	156	156	156	156	156	143	143	143
Puitusatis — Hygge et nettoage	100	99	88	87	87	87	87	87	87	87	87	87
Seep — Savon	109	105	100	107	107	107	107	107	107	109	109	113
Saun — Ratn	73	73	69	66	66	66	66	66	66	66	66	66
Habemajutus — Barne de chevaux	105	79	75	78	78	78	78	78	78	78	78	78
Jaukselius — Coupe de chevaux	121	111	104	104	104	104	104	104	104	104	104	104
Reisti, liikuntae, past — Voyages etc.	83	82	79	79	79	79	79	79	79	79	79	79
Tall-Nymme pl. hilt — Chem. de fer	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94
Tramuu — Tramway	70	68	62	62	62	62	62	62	62	62	62	62
Posttarif — Tarif postal	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86	86
Harihus — Instruction	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94	94
Lihusustus — Divers aménements	143	157	158	158	158	158	158	158	158	158	158	158
Teater — Théâtre	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56	56
Kino — Cinéma	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46
Tubak — Tabac	174	197	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Alikohoi — Alcool	153	153	153	153	153	153	153	153	153	153	153	153
Mankuuhu — Autres denrées	102	104	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96
Ulandeks — N.-nh. gáhder du solai de la vie	100	94	88	92	91	89	89	89	89	89	89	89

SUURUUDJINBERKSID (várdkalustamata keskmu.) — Nombres-indices des prix des articles principaux (1913 = 100).	1934											
	1931			1932			1933			1934		
	1931	1932	1933	1931	1932	1933	1931	1932	1933	1931	1932	1933
Ulandeks — Nombres-indices général	91	83	85	91	91	90	90	90	90	89	88	89
Sellset loitained — Dont denrées alimentaires	90	83	85	86	86	86	86	86	86	87	86	86
Hieressprem et proc. industrie	91	81	81	81	81	81	81	81	81	85	85	84
Tihissamate aluele hindade kalk — Mesurement des prix des articles principaux (1913 = 100).	139	132	107	113	104	106	118	107	107	90	105	105
Ruhiis — Seighe	81	57	59	67	75	66	62	57	57	57	57	57
Või — Reuvre	60	48	48	79	75	65	65	65	65	65	65	65
Sealinn — Vändre de porc	63	68	68	124	102	95	103	103	103	103	103	103
Lina — Lin	71	68	67	93	93	93	93	93	93	93	93	93
Tallinna — Cuir à semelles	115	96	92	63	63	63	62	62	62	62	62	62
Kaud — Per en espèces	67	48	45	138	138	138	138	138	138	138	138	138
Puuri — Cotonuude	125	131	138	138	138	138	138	138	138	138	138	138
Petroleum — Pétrole	66	50	54	84	84	84	84	84	84	84	84	84
Suhkur — Sucre	46	67	80	80	80	80	80	80	80	80	80	80

^a Alates maist vabafluti järgi. — A partir de mai d'après les données réales.

Tabel 25. FOORTANETE MÄRKUMUS. MAJORHUME SISALDUS LÄRG 1931-1934 n.—COÛT DES DENRÉES ALIMENTAIRES A LA BASE DE LEUR VALEUR NUTRITIVE 1931-1934 ^a).	Keskusilt kesäasnas Moyenne annuelle											
	1931			1932			1933			1934		
	1931	1932	1933	1931	1932	1933	1931	1932	1933	1931	1932	1933
Sealha — Viande de porc	20	26	25	25	24	24	25	25	25	25	25	25
Seapekt — Land	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Loonialhha — Viande de boeuf	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
Vestihha — Viande de veau	28	37	32	31	31	31	31	31	31	31	31	31
Lambalhha — Viande de mouton	20	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
Searus sultana — Grassteak de porc	11	12	11	12	11	12	11	12	11	12	11	12
Sultana — Salatior	10	12	15	14	13	14	13	14	13	14	13	14
Loonarsay salatam — Grassteak de boeuf	6	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Heeringas — Harengs	33	32	39	39	39	39	39	39	39	39	39	39
Kuulipäid — Partie de poitrine	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Rukkipill — Pain de seigle	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Bukkipill — Demi-biel de seigle	7	7	6	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Peoniileib — Demi-biel de froment	13	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
Naisai	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Rööskipum — Lait frais	17	16	16	15	15	15	15	15	15	15	15	15
Hampukoor — Crème aigre	23	23	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
Kohipuum — Crème douce	31	27	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
Või, mätereid — Beurre de table	24	18	18	20	20	19	18	18	18	18	18	18
Taimerovi — de cuisine	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
Hernied — Pois séchés	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
Oad — Paes — Choucroute	34	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33	33
Kapsad, hapud — Choucroute	45	48	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Kapsad, hapud — Choux frais	130	109	107	107	107	107	107	107	107	107	107	107
Shulud — Oignons	73	41	35	43	43	43	43	43	43	43	43	43
Riis — Riz	98	97	83	47	47	47	47	47	47	47	47	47
Manna — Manna	121	97	83	17	17	17	17	17	17	17	17	17
Makaronid — Makaronis	22	23	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
Kartuljahn — Récile de pom. de terre	11	11	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Sustur, pesim — Sucre en poudre	51	51	46	46	46	46	46	46	46	46	46	46

^a Märiksumus 1000 kcal. kohta (sentides) — Coût par 1000 calories (en sentides).

Tab. 26. Turuhinnad veebruaris 1934 a. — Prix de détail en février 1934.

Pimedusaa	Alavili	Mund toit-je tarbeain.	Leib	Tervill, juhu ja tangud	Kala	Liha, illustasudised ja rasv	Tallinn															
							Mõõt- ühik	Veebr. 1934	Jaan. 1934	Veebr. 1935	5	Paldiski	Rakvere	Narva	Paide	Häapsalu	Tartu	Viljandi	Pärnu	Võru	Valga	Peskeri
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16								
1. Sealihha, seavisi — <i>Viande de porc</i>							kg	56	53	47		55	61	—	53	51	49	50	53	48	50	50
2. Sealihha, keedulihha — <i>Viande de porc II s.</i>							"	59	53	55		60	65	56	63	50	53	59	60	55	60	60
3. Sealihha, praelinha — <i>Viande de porc I s.</i>							"	64	65	60		70	77	65	68	60	63	67	73	70	65	65
4. Seapekki — <i>Lard</i>							"	84	80	60		83	92	73	75	75	71	73	80	80	75	75
5. Loomalihha, supilihha — <i>Viande de bœuf II s.</i>							"	29	27	25		31	36	32	33	35	32	25	23	25	25	25
6. " praelihha — <i>Viande de bœuf I s.</i>							"	50	48	36		49	44	41	48	40	47	43	40	40	40	40
7. Vasikalihha, esim. veer. — <i>Viande de veau II s.</i>							"	30	42	25		30	32	31	30	26	26	31	23	25	25	15
8. " tag. veer. — <i>Viande de veau I s.</i>							"	48	48	29		38	37	35	35	31	31	34	28	30	27	27
9. Lambalihha, esim. veer. — <i>Viande de mout. II s.</i>							"	60	55	53		49	50	48	45	44	45	42	35	38	29	29
10. " tag. veer. — <i>Viande de mout. I s.</i>							"	65	60	58		53	56	52	50	49	48	45	43	36	36	36
11. Searnsv, sulatamat. — <i>Graisse de porc</i>							"	85	90	66		91	103	80	85	85	100	93	98	93	100	100
12. Sulatatud — <i>Satoudoux</i>							"	120	130	95		138	135	—	126	118	120	135	114	125	125	
13. Loomarasn sulatamat. — <i>Graisse d'boeuf, n. fond.</i>							"	50	50	40		50	35	40	—	60	60	45	50	30	30	
14. Sulatatud — <i>Graisse de bœuf, fondue</i>							"	—	—	—		60	—	—	—	60	90	80	63	80	60	60
15. Tefvorst — <i>Sacrisson</i>							"	70	70	75		65	65	65	85	88	60	65	70	75	75	75
16. Sint — <i>Jambon</i>							"	125	125	110		115	105	120	100	110	100	105	100	110	110	110
17. Räämed, värsked — <i>Petits harengs baïtiques, frais</i>							"	23	16	17		39	25	24	20	28	20	—	25	22	15	—
18. Kildid, värsked — <i>Esprots frais</i>							"	—	—	21		—	—	30	—	—	—	43	—	—	—	—
19. Haugid, värsked — <i>Brochets frais</i>							"	47	43	38		50	35	46	43	31	40	25	39	40	31	31
20. Alivenad, värsked — <i>Perches fraîches</i>							"	42	33	28		28	26	29	—	25	25	25	20	20	30	30
21. Sirjed, värsked — <i>Gardons frais</i>							"	—	—	20		—	—	—	—	—	—	20	15	13	—	
22. Räämed, sulatatud — <i>Petits harengs baïtig, salés</i>							"	25	25	25		22	20	23	16	25	23	—	27	20	20	
23. Kildid, sulatatud — <i>Esprots salés</i>							"	35	35	30		35	—	39	—	—	40	—	48	25	25	
24. Heeringad, sulatatud — <i>Harengs salés</i>							"	60	60	50		50	48	43	54	55	45	39	—	45	50	50
25. Kildid toosid — <i>Esprots en boîtes</i>							toos ⁽¹⁾	30	30	35		49	37	36	39	40	40	50	40	35	35	35
26. Rukkis — <i>Seigle</i>							10 kg	135	132	109		122	129	140	—	113	115	113	—	110	118	118
27. Nisu — <i>Froment</i>							"	170	170	120		205	220	210	—	198	210	203	—	200	196	196
28. Oder — <i>Orge</i>							"	115	120	100		115	119	120	95	101	120	113	90	99	99	125
29. Kaer — <i>Avoine</i>							"	132	131	175		181	138	140	126	122	130	128	122	118	140	140
30. Rukkijahu — <i>Farine de seigle</i>							"	260	260	300		275	266	—	245	240	250	—	230	250	250	320
31. Nisujuhku, liht — <i>Farine de froment</i>							"	—	—	—		359	278	—	280	300	300	267	—	255	—	—
32. " sõela — <i>Farine de froment bléttée</i>							"	310	320	200		210	—	—	250	270	250	218	250	228	200	200
33. Odrajahu, inimtoodikud — <i>Farine d'orge (pour alim. de l'homme)</i>							"	—	—	—		125	100	100	—	100	99	107	—	130	130	130
34. Odrajahu, loomat. — <i>Far. d'orge (p. jourr.)</i>							"	33	32	25		31	28	28	32	27	24	25	25	25	28	28
35. Odratangud — <i>Gruau d'orge</i>							"	32	30	30		32	30	34	28	30	28	28	25	32	32	
36. Kruubid — <i>Orge perlé</i>							"	13	13	14		12	13	12	13	12	13	13	13	14	14	
37. Rukkileib — <i>Pain de seigle</i>							"	30	30	30		36	30	25	29	24	26	25	29	30	30	
38. Peenleib — <i>Pain demi-blanc de seigle</i>							"	33	33	33		33	26	37	28	38	27	37	37	35	35	
39. Sepik — <i>Pain de froment</i>							"	40	40	45		51	42	45	45	45	41	42	52	50	40	
40. Soi — <i>Pain blanc</i>							"	9	9	10		8	8	8	8	8	7	8	8	9	9	
41. Plun, rõös — <i>Lait frais</i>							"	93	100	60		84	90	75	70	80	65	65	68	55	55	
42. Koor, rõösök — <i>Crème fraîche</i>							"	95	100	93		84	90	75	85	79	75	65	69	70	80	
43. " hapu — <i>Crème aigre</i>							"	24	31	30		25	24	20	30	19	29	23	23	23	23	
44. Kohuplim — <i>Caillebotte</i>							"	158	153	136		155	155	155	158	160	100	—	160	146	146	
45. Või, meierei — <i>Beurre de ferme, frais</i>							"	141	141	126		129	—	120	113	143	148	136	144	143	130	
46. " kõogi — <i>Beurre de cuisine</i>							"	30	30	35		30	32	33	40	40	30	—	40	35	35	
47. Kanamunad — <i>Oeufs de poule</i>							"	12	13	11		12	15	11	13	11	11	8	11	11	11	
48. Kartulid — <i>Pommes de terre</i>							"	30	30	30		23	26	22	12	20	20	20	20	25	29	
49. Porgandid — <i>Carottes</i>							"	15	15	10		10	18	13	10	9	9	9	9	15	12	
50. Peedid — <i>Betteraves</i>							"	12	8	7		8	8	7	8	7	4	8	8	5	5	
51. Kaalikad — <i>Navets</i>							"	35	40	30		30	32	33	40	40	30	—	40	35	35	
52. Herned — <i>Pois secs</i>							"	30	30	35		28	—	25	—	30	—	—	25	25	25	
53. Oad — <i>Fèves sèches</i>							"	15	12	12		10	12	10	8	8	4	6	8	3	7	
54. Kapsad, hapud — <i>Choucroute</i>							"	12	8	8		5	12	10	8	4	6	8	8	3	7	
55. " värsked — <i>Choux frais</i>							"	18	18	28		26	25	25	28	13	33	20	—	15	20	
56. Silbulad — <i>Oignons</i>							"	60	65	60		55	51	54	60	55	55	63	55	55	55	
57. Rills — <i>Riz</i>							"	50	50	55		50	45	52	50	48	50	49	50	50	50	
58. Manna — <i>Manne</i>							"	50	50	55		50	40	50	40	40	45	55	50	50	50	
59. Makaronid — <i>Macaronis</i>							"	30	30	35		35	24	26	28	30	30	28	30	30	28	
60. Kartulijahu — <i>Fécule de pommes de terre</i>							"	44	45	44		40	25	—	47	46	46	46	46	49	49	
61. Subkuri — <i>Sucre en poudre</i>							"	150	150	150		140	120	150	120	150	120	125	125	120	125	
62. Mesi — <i>Miel</i>							"	7	7	6		6	4	6	6	6	5,3	5	6	5,5	5,5	
63. Küögisool — <i>Siel de cuisine</i>							"	100	100	75		35	25	—	25	25	25	25	25	25	25	
64. Viljakohv — <i>Café de grains</i>							"	35	35	30		55	45	47	—	55	55	55	55	55	55	
65. Sigurid — <i>Chicorée non torréfiée</i>							"	55	55	45		55	45	52	50	48	50	49	50	50	50	
66. Pesuseep, sinuie — <i>Savon</i>							"	16	16	15		18	14	15	17	18	15	16	16	16	16	
67. Petrooleum — <i>Pétrole</i>							"	28	28	28		28	25	28	28	30	28	28	28	28	28	
68. Tikkud — <i>Allumettes</i>							"	71	73	45		68	61	—	57	58	53	53	56	56	55	
69. Ristikhein — <i>Treille</i>							"	75	73	45		50	48	—	44	44	43	43	40	40	40	
70. Timutthein — <i>Mérule</i>																						

Märkusi: Kursiliviga — kaupluste väikemüüglihinnad — Chiffres en italique désignent les prix en magasins et boutiques.

¹⁾) — boîte, ²⁾) — paire, ³⁾) — paquet, ⁴⁾) — rukkiöled, ⁵⁾) — liter.

Tab. 28. Tööturg jaanuaris 1934 a. — Marché du travail en janvier 1934.

Tab. 30. Tööstusettevõtted ja töölolu 1-ks veebruariks 1934 a.

Entreprises industrielles et leur main-d'œuvre au 1. février 1934.		Nombre général des travailleurs		Töötajate läädi		Nombre général des travailleurs		Neist töölisi — Dont ouvriers		Töölistad — Mineraalid (all 18 a.)		Töölistad ja teenistajad (all 18 a.)	
Entreprises industrielles		Nombre d'entreprises		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad — Ouvriers		Töölistad — Services	
Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934	
Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934		Töölistad 1. jaanuaril 1934	
1. Murrud ja kaevandused	13	—	1	122	2 145	63	46	2 162	+171 100,8	1 966	39	1 048	+22
II. Mineraalide töölemine	12	—	1	12	880	254	43	1 071	+211 124,5	744	42	948	+204
III. Metallitöökohad	93	—	—	3250	44	44	3262	+12 100,4	2 822	46	2 825	+5	
IV. Kesklinnustöökohad	14	—	—	957	58	30	985	+28 102,9	274	56	650	+80	
V. Naabritöökohad	7	—	—	325	2	328	356	+30 100,4	7 546	358	322	7 572	+26
VI. Teekaitstöökohad	82	1	—	8 326	306	160	2 743	+817 142,4	1 632	926	162	2 306	+784
VII. Punktostokohad	16	—	—	1 926	986	160	1 926	+21 101,1	1 653	91	9	1 013	+22
VIII. Paberitöökohad	30	—	—	10	1 912	31	51	1 912	+4 99,6	974	50	969	-5
IX. Postgraniititöökohad	10	—	—	18	47	51	1 114	+4 99,6	832	70	832	-18	
X. Toit-, maitseaine ja lõikide töökohad	18	—	—	37	2 267	72	39	921	+33 103,7	786	33	821	+35
XI. Ehitustöökohad ja produktaupaka töökohad	15	—	—	15	883	235	140	1 245	+95 105,3	978	214	139	+75
XII. Ehitustöökohad ja veeravustus	20	1	—	21	1 150	31	18	879	+13 101,6	610	31	18	+13
XIII. Elektrojaamad ning gaasi- ja veeravustus	7	—	—	7	800	5	60	+5 100,1	51	5	56	+5	
XIV. Puhastustöökohad	2	—	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku töökohad — Total	250	13	3	237	26 046	2 312	1 016	27 344	+1296 105,6	22 688	2 160	946	+124
Selsete 50 ja üle töökohaga — les entre- prises ayant plus de 50 travailleurs — les entreprises Dont: et établis au 20-40 travailleurs — les entreprises avant 20-40 travailleurs	110	6	1	115	22 380	1 540	760	23 150	+790 103,5	19 606	1 440	695	20 351
1934 a. Jännari ariud — Chiffres de janvier 1934	140	13	1	152	3 688	772	266	4 194	+506 118,7	3 082	720	251	3 551
Kokku töökohad — Total	250	1	11	250	27 053	812	1 817	26 048	-1005 96,3	23 075	769	1 756	22 688
Kokku töökohas — Total	250	13	3	237	26 046	2 312	1 016	27 344	+1296 105,6	22 688	2 160	946	+124
a) Suurköhistus — Grandes entreprises (plus de 20 travailleurs).													
I. Töölistes teenistus — Töölistes services	13	—	—	122	2 145	63	46	2 162	+171 100,8	1 966	39	1 048	+22
II. Töölistes teenistus — Töölistes services	12	—	1	12	880	254	43	1 071	+211 124,5	744	42	948	+204
III. Töölistes teenistus — Töölistes services	93	—	—	3250	44	44	3262	+12 100,4	2 822	46	2 825	+5	
IV. Töölistes teenistus — Töölistes services	14	—	—	957	58	30	985	+28 102,9	274	56	650	+80	
V. Töölistes teenistus — Töölistes services	7	—	—	325	2	328	356	+30 100,4	7 546	358	322	7 572	+26
VI. Töölistes teenistus — Töölistes services	82	1	—	8 326	306	160	2 743	+817 142,4	1 632	926	162	2 306	+784
VII. Töölistes teenistus — Töölistes services	16	—	—	1 926	986	160	1 926	+21 101,1	1 653	91	9	1 013	+22
VIII. Töölistes teenistus — Töölistes services	30	—	—	10	1 912	31	51	1 912	+4 99,6	974	50	969	-5
IX. Töölistes teenistus — Töölistes services	10	—	—	18	47	51	1 114	+4 99,6	832	70	832	-18	
X. Töölistes teenistus — Töölistes services	18	—	—	37	2 267	72	39	921	+33 103,7	786	33	821	+35
XI. Töölistes teenistus — Töölistes services	15	—	—	15	883	235	140	1 245	+95 105,3	978	214	139	+75
XII. Töölistes teenistus — Töölistes services	20	1	—	21	1 150	31	18	879	+13 101,6	610	31	18	+13
XIII. Töölistes teenistus — Töölistes services	7	—	—	7	800	5	60	+5 100,1	51	5	56	+5	
XIV. Töölistes teenistus — Töölistes services	2	—	—	2	5	—	—	—	—	—	—	—	—
Kokku töökohas — Total	250	1	11	250	27 053	812	1 817	26 048	-1005 96,3	23 075	769	1 756	22 688
Kokku töökohas — Total	250	13	3	237	26 046	2 312	1 016	27 344	+1296 105,6	22 688	2 160	946	+124
b) Kestiköhistus — Entreprises moyennes (de 5-19 travailleurs).													
I. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	13	—	—	13	—	—	13	—	—	13	—	—	—
III. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	18	—	—	18	—	—	18	—	—	18	—	—	—
IV. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	63	—	—	63	—	—	63	—	—	63	—	—	—
V. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	22	—	—	22	—	—	22	—	—	22	—	—	—
VI. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	20	—	—	20	—	—	20	—	—	20	—	—	—
VII. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	40	1	—	40	—	—	40	—	—	40	—	—	—
VIII. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	65	11	—	65	—	—	65	—	—	65	—	—	—
IX. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	13	—	—	13	—	—	13	—	—	13	—	—	—
X. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	44	—	—	44	—	—	44	—	—	44	—	—	—
XI. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	235	30	—	235	1 616	221	89	1 707	+182 111,3	1 262	173	34	101,2
XII. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	40	—	—	40	—	—	40	—	—	40	—	—	—
XIII. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	10	—	—	10	95	16	23	88	-7 102,6	76	15	22	69
XIV. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	6	—	—	6	47	—	—	—	—	—	—	—	—
XV. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	14	—	—	14	113	3	1	115	+2 117,110,8	4 354	2	211	-1
XVI. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	43	—	—	634	5 091	621	222	5 490	+39 101,8	550	27 042	2 710	1 157
XVII. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	62	2	139	2 933	2 933	1 238	32 834	1 695	105,4	—	—	28 595	1 157
XVIII. Kestiköhistus — Entreprises moyennes	833	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	903	1
1934 a. Jännari ariud — Chiffres de janvier 1934	547	50	8	589	5 012	479	400	5 001	+70 101,6	4 339	396	381	+354
Kokku kestiköhistus — Total (entreprises moyennes)	807	61	19	839	32 065	1 201	2 217	31 130	-326 97,1	28 014	1 165	2 137	27 042
Vide sur — Kestiköhistus — Grand total (entreprises moyennes)	807	61	19	839	32 065	1 201	2 217	31 130	-326 97,1	28 014	1 165	2 137	27 042

1) Arrestatud juba enim tegavust alustanud, andmete puhumisel eelmisist kokkuvõttest valijajäänd ettevõtete.

Tab. 31. Tööõnnetused tööstusettevõtteis jaanuaris 1934 a.
Accidents du travail dans les entreprises industrielles en janvier 1934.

<i>Pour la nomenclature française s'adresser à la page 171.</i>	Suurtööstus (20 ja üle tööt. ettevõtted)	Sellest			Kesk tööstus (5–19 töötajaga ettevõtted)	Kokku	Detsembris Décembre 1933
		50 ja üle töötaja ga ettevõtted	20–49 töötajaga ettevõtted	20–49 töötajaga ettevõtted			
I. Murrud ja kaevandused	59	59	—	—	—	59	55
II. Mineraalide töötlemine	9	8	1	—	—	9	6
III. Metalitööstus	55	52	3	—	—	55	48
IV. Keemiatööstus	26	24	2	—	—	26	18
V. Nahatööstus	4	3	1	—	—	4	2
VI. Tekstiilitööstus	62	60	2	—	—	62	60
VII. Puutööstus	33	18	15	—	6	30	34
VIII. Paberitööstus	13	13	—	—	—	13	23
IX. Poligraafiatööstus	—	—	—	—	—	—	1
X. Toit-, maitseain- ja jookide tööst.	5	5	—	—	4	9	6
XI. Kohakatte- ja pudukaupade tööst.	1	1	—	—	—	1	2
XII. Ehitusetööstus	19	16	3	—	3	21	33
XIII. Elektrojaamad ning gaasi- ja veear.	8	8	—	—	—	8	3
XIV. Puhastusetööstus	—	—	—	—	—	—	—
Kokku — Total	294	267	27	13	307	291	

Tab. 32. Tööstusetöölisse arvu liikumise indeksid (1-ks kuup.); ehitusetööstus arvestamata.
N.-indices du mouvement du nombre de main-d'œuvre dans l'industrie (au 1-er du mois); bâtiment non compris.

Töötajad ¹⁾ — Travailleurs en général ¹⁾	A. Liikuvat baasil (eelmise kuu = 100 järgmiste kuu jaoks)					B. Indeksid baasil: 1. I. 1927 = 100						
	Base mouvante (chaque mois précédent = 100 par rapport au mois suivant).		Töölised — Ouvriers			B. Base: 1. I. 1927 = 100		Töötajad ¹⁾				
	Suur- ja kesktööstus	Suur tööstus	Sellest ettev.	Töötajad (5–19 tööt.)	Entreprises grandes et moyennes	Entreprises grandes et moyennes	Dont entr. ayant plus de travail	Entreprises moyennes (5–19 ouvr.)	Suur- ja kesktööstus	Entreprises grandes et moyennes		
1933 Märt	102,9	102,6	100,9	113,8	104,5	103,3	102,9	101,0	115,4	105,3	92,7	93,6
April	102,4	102,3	101,2	108,9	103,0	102,9	103,1	102,0	110,2	104,9	95,0	95,3
Mai	102,1	102,8	101,8	107,8	98,9	102,4	109,0	109,0	98,8	97,0	97,6	105,8
Juni	107,0	108,3	107,8	110,5	100,8	107,9	109,3	108,8	111,8	101,1	103,8	103,6
Juuli	98,5	98,6	98,8	97,4	98,1	98,4	98,5	98,7	97,6	97,8	102,2	106,7
August	95,7	95,2	97,0	92,4	92,8	95,1	95,7	96,4	92,1	91,5	97,8	97,5
September	98,2	97,6	98,5	92,9	102,0	98,2	97,5	98,9	92,2	103,4	96,2	96,7
Októober	100,7	100,6	101,2	97,6	100,9	100,8	100,7	101,3	97,3	101,1	96,8	97,5
November	100,4	100,0	99,7	101,4	102,4	100,4	100,0	99,8	101,4	102,0	97,2	97,9
Detsember	100,2	100,1	100,1	99,7	100,6	100,2	100,1	100,2	99,8	100,8	97,3	98,1
1934 Jaanuar	97,7	96,8	97,8	91,6	102,3	97,2	98,5	97,5	90,3	101,2	95,1	95,3
Veebruar	105,4	104,3	103,5	112,0	108,1	105,7	105,2	103,8	114,4	108,2	100,2	100,8

Tab. 33. Nakkusehaigused jaanuaris 1934 a. — Maladies contagieuses en janvier 1934.

Linnad — Villes	Typhus abdo-minalis	Paratyphus	Typhus exanthematis	Febris recurrens	Malaria	Variola	Morbilli	Scarlatina	Diphtheria	Dysenteria	Lepra	Encephalitis lethargica	Meningo-cerebr. epid.	Trachoma	Tuberculosis	Kokku Total
Tallinn	4	—	—	—	—	—	—	30	4	—	—	—	—	—	37	79
Haapsalu	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	—	3	3
Kuressaare	—	—	—	—	—	—	—	9	3	—	—	—	—	—	10	18
Narva	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	4	14
Nõmme	—	—	—	—	—	—	—	9	2	—	—	—	—	—	3	12
Pärnu	—	—	—	—	—	—	—	5	15	—	—	—	—	—	20	62
Põltsamaa	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	—	—	3	8
Rakvere	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1
Tapa	—	—	—	—	—	—	—	11	4	—	—	—	—	—	3	15
Tartu	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	—	1	6
Tõrva	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	1	1
Türi	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1
Valga	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1
Viljandi	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1
Võru	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	1
Maad — Arrondissements	25	—	1	—	—	—	4	237	34	—	—	—	—	—	33	429
Viru	1	—	—	—	—	—	—	52	12	—	—	—	—	—	6	62
Järva	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	11	16
Harju	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	—	6	21
Lääne	2	—	—	—	—	—	1	11	1	—	—	—	—	—	1	20
Saare	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	6	24
Pärnu	—	—	—	—	—	—	2	11	—	—	—	—	—	—	10	12
Viljandi	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	5	7
Tartu	15	—	1	—	—	—	1	36	2	—	—	—	—	—	16	57
Valga	—	—	—	—	—	—	—	109	1	—	—	—	—	—	5	137
Võru	3	—	—	—	—	—	4	—	2	—	—	—	—	—	6	19
Petseri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	17
Kokku — Total	36	4	—	—	—	—	17	321	66	—	—	—	—	—	55	659

* Ehitusetööstuse andmete puudulikkuse tõttu ehitusetööstus on jäetud välja ja indeksid 1930 a. detsembrist peale arvutatud ümber.

† Töölised, tehniline personal, ametnikud ja teenijad — Ouvriers, personnel technique, employés et service.

PRINCIPAUX ARTICLES PUBLIÉS DANS LE REGUEIL MENSUEL.

MÉTHODOLOGIE.

- La vie économique de l'Estonie en 1930* Nr. 112(3), page 133—147
Recensement agricole de 1929 . . . . . 88(3), „ 133—141
Convention concernant l'unification des méthodes des statistiques économiques „ 87(2), „ 69—80
Influences internationales sur l'organisation des statistiques nationales „ 76(3), „ 161—170
Développement des statistiques en Estonie „ 75(2), „ 65—72
Relation de la population aux travaux statistiques en Estonie „ 75(2), „ 73—81
La IV conférence estono-lettonne des statisticiens . . . . . 94(9), „ 481—485

DONNÉES INTERNATIONALES.

- Production et commerce du monde dans le seigle et froment* . . . . . Nr. 100(3), page 169—175
Commerce extérieur des pays Baltes de 1924—29 . . . . . 99(2), „ 57—69
Emigration mondiale de 1920—24 „ 57(12), „ 5—10
Quelques comparaisons entre les États Baltes de 1920—26 . . . . . 72(11), „ 629—633

POPULATION.

- Naissances, décès, mariages et mouvement de la population en 1932* . . . . . Nr. 146(1), page 1—23
Natalité, mortalité, mariages et nombre de la population en 1932 (donn. prélimin.) „ 136(3), „ 164
Changement de la situation de 1920—29 „ 110(1), „ 1—4
Population des exploitations agricoles en 1929 . . . . . Nr. 104(7)—105(8), „ 421—428
Nombre des estoniens en Russie (U.R.S.S.) „ 101(4), „ 193—197
Développement physique des enfants estons en 1926—27 „ 84(11), „ 621—629
Taille, poids et dimensions de la tête des nouveau-nés estoniens 1926—27 „ 82(9), „ 525—531
Divorces de 1923—28 „ 90(8), „ 279—285
Population des villes et bourgs en 1932 „ 135(2), „ 110—113
Mouvement de la population traversant la frontière en 1932 . . . . . „ 130(3), „ 160—163
Emigration en 1932 „ 138(5), „ 268—271
Taille, poids et dynamométrie des conscrits en 1930 . . . . . „ 142(9), „ 429—435

INSTRUCTION PUBLIQUE.

- Écoles primaires et secondaires en 1932/33* . . . . . Nr. 146(2), page 57—78
Bibliothèques scolaires „ 145(12), „ 638—634
Internat des écoles primaires à la campagne „ 143(10), „ 523—528
Établissements scolaires pendant l'année scolaire de 1930/31 „ 134(1), „ 15—26
Locus d'enseignement des écoles primaires et secondaires et conditions sanitaires en 1930/31 „ 126(5), „ 286—303
Écoles normales d'instituteurs (séminaires) de 1923—27 „ 78(5), „ 298—302
Bâtiments et terrain des écoles primaires et secondaires en 1930/31 „ 127(6), „ 355—368
Jardins d'enfants de 1930/31 „ 124(8), „ 148—155
Université de Tartu en 1932 „ 137(4), „ 198—209
Écoles de continuation de 1928—31 „ 125(4), „ 223—231
L'école technique supérieure à Tallinn de 1926—28 „ 89(4), „ 240—242
Marché du livre et la presse périodique de 1929—31 „ 132(11), „ 658—666
Bibliothèques populaires en 1931/32 „ 138(5), „ 272—277
Sociétés de culture intellectuelle „ 137(4), „ 189—198

TRAVAIL ET SALAIRES.

- Accidents du travail de 1928—31* . . . . . Nr. 135(2), page 72—85
Conditions du travail dans l'industrie en I semestre de 1933 „ 144(11), „ 582—587
Travaux publics en hiver de 1930/31—1932/33 „ 139(8), „ 322—335
Inspection du travail en 1932 „ 145(12), „ 618—627
Chômage à la campagne en hiver de 1931/32 „ 128(7)—129(8), „ 385—396
Assurance-maladie en 1931 „ 133(12), „ 713—724
Activité industrielle en 1931 „ 124(3), „ 159—160
Nombre des salariés et l'emploi de la main-d'œuvre „ 114(5), „ 357—363
Chômage dans les villes en 1931/32 Nr. 128(7)—129(8), „ 396—412
Salaire dans l'industrie en 1932 „ 138(5), „ 241—254
Jeunes chômeurs „ 128(7)—129(8), „ 412—414
Durée du travail dans l'industrie en 1932 „ 139(6), „ 314—321
Salaire des ouvriers agricoles „ 114(5), „ 312—316
Conditions du travail et salaires des marins de 1932/33 „ Nr. 140(7)—141(8), „ 362—364
Grèves dans l'industrie de 1931—32 „ 142(9), „ 451—453
Femmes, mineure et vieillards dans la grande industrie „ 114(5), „ 322—327
Salaires des employés d'administrations locales en 1930/31 „ 120(11), „ 677—687

HYGIÈNE PUBLIQUE.

- Maladies vénériennes de 1928—32* . . . . . Nr. 147(2), page 85—90
Causes de décès en 1932 . . . . . 147(2), „ 91—99
Maladies et morbidité des membres des caisses maladie . . . . . Nr. 140(7)—141(8), „ 371—380
Tuberculose en 1930 et 1931 . . . . . Nr. 127(6), „ 338—342
Médecine légale en 1930 . . . . . „ 119(10), „ 620—621
Activité des sages-femmes en 1930 . . . . . „ 119(10), „ 622—623
Mortalité des nourrissons en 1931 . . . . . „ 136(3), „ 166—159
Maladies contagieuses en 1932 . . . . . „ 137(4), „ 209—211
Médecins en Estonie en 1932 „ 131(10), „ 585—586
Activité des médecins de district en 1930 „ 118(9), „ 624—628
Etat sanitaire de l'armée en 1931 . . . . . „ 131(10), „ 587—602

ASSISTANCE.

- Assistance publique et protection de l'enfance en 1929/30* . . . . . Nr. 123(2), page 104—112

CRIMINALITÉ ET SINISTRES.

- Accidents de 1928—29* . . . . . Nr. 104(7)—105(8), page 429—432
Justice criminelle et civile . . . . . Nr. 126(5), „ 261—271
Incendies en 1932 . . . . . „ 137(4), „ 220—225
Délits et infractions aux lois et règlements menés en 1932 . . . . . „ 142(9), „ 453—457
Suicides en 1932 . . . . . „ 138(5), „ 277—279
Accidents des voitures à moteur et infractions aux règlements de route en 1932 . . . . . „ 142(9), „ 453—460
Prisonniers de 1930—32 . . . . . „ 130(9), „ 532—534

INDUSTRIE.

- Importance relative des entreprises moyennes et petites et de l'artisanat dans l'industrie* . . . . . Nr. 144(11), page 580—581
Industrie moyenne en 1928 . . . . . 101(4), „ 218—220
Production et main-d'œuvre dans les grandes entreprises industrielles en 1932 . . . . . „ 146(1), „ 24—40
Consommation des combustibles dans l'industrie en 1928 . . . . . Nr. 104(7)—105(8), „ 411—414
Machines motrices et emploi de la force mécanique dans les grandes entreprises industrielles en 1928 . . . . . „ 108(11), „ 605—608
Localisation des entreprises industrielles d'après des villes, bourgs et campagne en 1930 . . . . . „ 130(9), „ 524—531

COMMERCE EXTÉRIEUR.

- Influence des traités commerciaux dans l'importation de l'Estonie* . . . . . Nr. 115(6), page 393—404
Droits de douane et commerce extérieur d'après le tarif douanier en 1932 . . . . . „ 142(9), „ 435—446
Exportation des produits industriels en 1927 et 1928 . . . . . „ 95(10), „ 554—557
Commerce extérieur des produits agricoles et industriels de 1924—28 . . . . . „ 94(9), „ 495—497

PRIX.

- Coût de la vie en villes 1922—29* . . . . . Nr. 90(5), page 285—289
Prix horains du bétail en 1928 . . . . . „ 89(4), „ 229—231
Nombres indices des prix de gros et du coût de la vie de 1913—28 . . . . . „ 77(4), „ 261—269
Coût comparé des diverses denrées alimentaires d'après leur valeur nutritive 1922—27 . . . . . „ 68(7), „ 389—392
Nombres indices pondérés des prix des produits agricoles . . . . . „ 65(4), „ 219—220

TRANSPORTS ET COMMUNICATIONS.

- Trajet des marchandises par chemins de fer en 1929/30* . . . . . Nr. 110(1), page 31—43
Exercice des chemins de fer en 1932/33 „ 143(10), „ 477—522
Navigation et transports maritimes en 1932 . . . . . Nr. 140(7)—141(8), „ 345—361
Marine marchande de l.I. 1932 Nr. 140(7)—141(8), „ 364—370
Voies navigables intérieures en 1932 „ 129(6), „ 326—329
Navigation aérienne privée en 1930 „ 118(9), „ 548—549
Postes, télégraphes, téléphones et radio pendant l'année budgétaire de 1932/33 „ 144(11), „ 545—579
Lignes d'autobus en 1930 . . . . . Nr. 116(7)—117(8), „ 447—448
Véhicules à moteur le 1.I. 1933 „ 137(4), „ 212—214

ASSURANCES.

- Pensions le 1.I. 1933* . . . . . Nr. 137(4), page 214—219
Sociétés d'assurance en 1931 „ 136(3), „ 141—155
Assurance-maladie en 1927 et 1928 „ 95(10), „ 567—574

CRÉDIT ET CAPITAL.

- Crédits accordés aux exploitants nouveaux fondés de 1921—23* . . . . . Nr. 94(9), page 524—525
Banque nationale de crédit à long terme 1928 „ 89(4), „ 243
Situation financière des sociétés anonymes en 1927 et 1928 „ 88(3), „ 176—183
Recettes et dépenses des banques privées en 1931 „ 132(11), „ 652—658
Activité de la Banque agraire en 1926—27 „ 71(10), „ 586—587

FINANCES.

Charge des impôts en 1930/31 et encasement des impôts pour l'Etat de 1929/30—32/33	Nr. 139(6), page 306—310
Recettes et dépenses des administrations communales rurales en 1930/31	134(1), " 1—14
Recettes et dépenses des administrations d'arrondissement en 1931/32 Nr. 140(7)—141(8)	" 330—390
Recettes et dépenses des villes et bourgs en 1931/32	139(6), " 297—305
Balance des paiements de 1929—32	138(5), " 254—268
Impôt sur les patentes commerciales de 1929—30	130(9), " 506—519
Impôt sur le revenu en 1930	113(4), " 215—224
Impôts des entreprises anonymes et coopératives de 1927—29	113(4), " 225—235

COOPÉRATION.

Sociétés de consommation en 1926	Nr. 73(12), page 725—727
AGRICOLE.	

Rentabilité de l'élevage de poules en 1933	Nr. 147(2), page 79—85
Bâtiments des exploitations agricoles	106(9), " 460—478
Pêche en 1932	136(3), " 133—141

LISTE DES ÉDITIONS DU BUREAU CENTRAL DE STATISTIQUE DE L'ESTONIE.

Type A. DÉMOGRAPHIE.

I. Annuaire de la statistique d'instruction publique	Pages 288+186, 1924.	Kr. 6.—
II. Naissances, décès, mariages et mouvement de la population 1921—1923	" 52+54, 1925.	" 3.—
III. Statistique de l'hygiène publique	" 132+30, 1925.	" 5.—
IV. Population et l'hygiène publique	" 306, 1930.	" 8.—

STATISTIQUE ÉCONOMIQUE.

I. Commerce extérieur en 1923	Pages 20+72, 1924.	Kr. 2.—
II. Ports, marine marchande et navigation en 1924	" 102, 1925.	" 2.50
III. Chemins de fer, poste, télégraphe et téléphone en Estonie	" 64, 1925.	" 2.—
IV. Commerce extérieur en 1924	" 22+82, 1925.	" 3.—
V. Industrie en Estonie en 1924	" 80, 1926.	" 2.50
VI. Chemins de fer de l'Etat en 1924	" 38, 1926.	" 2.—
VII. Commerce extérieur en 1925	" 109, 1926.	" 3.25
VIII. Commerce extérieur en 1926	" IV+106, 1927.	" 3.25
IX. Situation financière des sociétés anonymes et des sociétés coopératives au 1. I. 1926	" 32+34, 1927.	" 2.—
X. Commerce extérieur en 1927	" 106, 1928.	" 3.25
XI. Commerce extérieur en 1928	" 120, 1929.	" 3.50
XII. Commerce extérieur en 1929	" 152, 1930.	" 5.—
XIII. Commerce extérieur en 1930	" 144, 1931.	" 5.—
XIV. Commerce extérieur en 1931	" 140, 1932.	" 4.—
XV. Commerce extérieur en 1932	" 124, 1933.	" 4.—
XVI. Commerce extérieur en 1933	" Sous-prése	

STATISTIQUE AGRICOLE.

II. Annuaire de la statistique agricole III (1923)	Pages 132, 1924.	Kr. 2.25
III. Blocage du bétail en Estonie en 1924	" 17+105, 1925.	" 1.50
IV. Annuaire de la statistique agricole (1925)	" 3+201, 1926.	" 3.—
V. Annuaire de la statistique agricole (1926)	" VIII+254, 1927.	" 3.—
VI. Annuaire de la statistique agricole (1927)	" VIII+207, 1928.	" 2.75
VII. Annuaire de la statistique agricole (1928)	" VIII+218, 1929.	" 2.75
VIII. Annuaire de la statistique agricole (1929)	" VIII+264, 1930.	" 3.50
IX. Annuaire de la statistique agricole (1930)	" VIII+239, 1931.	" 3.50
X. Annuaire de la statistique agricole (1931)	" VIII+222, 1932.	" 3.50
XI. Annuaire de la statistique agricole (1932)	" VIII+207, 1933.	" 3.—

Type B. I. Résultats préliminaires du recensement de 1922 . . . . .

2. Les enfants infirmes en Estonie . . . . .
3. Elections au Parlement en mai 1923 . . . . .
4. Commerce extérieur de l'Estonie en 1921—1922 . . . . .
5. Résultats du recensement de 1922:

I. Répartition démograph. de la popul. et conditions de logement	Pages 88, 1925.	Kr. 2.—
II. Répartition démograph. de la popul. (tableaux)	" 8+188, 1924.	" 4.—
III. Répartition de la population par occupations	" 88+84, 1925.	" 3.—
IV. Arrond. Viru	" 24+52, 1924.	" 2.—
V. Järvla	" 52+60, 1923.	" 3.—
VI. Harju et la ville de Tallinn	" 40+56, 1924.	" 3.—
VII. a) Lääne	" 20+56, 1924.	" 2.—
b) Saare	" 20+56, 1924.	" 2.—
VIII. Pärnu	" 40+84, 1924.	" 3.50
IX. Viljandi	" 36+84, 1924.	" 3.50
X. Tartu et Valga	" 40+92, 1924.	" 3.—
XI. Võru et Pärsti	" 30+46, 1927.	" 3.—

6. Dépouillement des données du recensement de 1922 et le contenu des tableaux de résultats définitifs . . . . .

7. Les exploitations agricoles nouvellement fondées de 1919—23 . . . . .

8. Résultats du recensement agricole de 1925 . . . . .

9. Album statistique, vol. I. Territoire et population. (38 dia- et cartogram. en couleurs)

Album statistique, vol. II. Économie (24 dia- et cartogram. en coul.)

Album statistique, vol. III. Agriculture . . . . .

10. Elections au III. Parlement . . . . .

11. Elections au IV. Parlement . . . . .

12. Résultats du recensement agricole de 1929, v. I . . . . .

13. Résultats du recensement agricole de 1929, v. II . . . . .

14. Résultats du recensement agricole de 1929, v. III . . . . .

15. Estonie de 1920—1930 (Résultats rétrospectifs) . . . . .

16. Elections au V. Parlement . . . . .

Type G. RECUEIL MENSUEL 1926 Nr. 46—61 Prix total Kr. 15.—	1931 Nr. 110—121 Prix total Kr. 15.—
1922 Nr. 1—11 Prix total Kr. 10.—	1927 . . . . .
1923	62—73
1924	15—
1925	74—85
1926	15—
1927	86—97
1928	15—
1929	98—109
1930	15—

Forêts de l'Etat et l'économie forestière

en 1931/32 . . . . . Nr. 135(2), page 65—71

Rentabilité des exploitations agricoles en 1932/33 . . . . . 145(12), " 635—643

Mise en ordre de terres d'Etat et privées en 1927 et 1928 . . . . . 94(9), " 622—624

POLITIQUE.

Plébiscites concernant les changements dans la constitution de la république Nr. 145(12), page 605—617

VARIÉ.

Production et consommation des boissons alcooliques de 1930—32 . . . . . Nr. 140(7)—141(8), page 391—397

La vie religieuse de 1922—29 . . . . . 109(12), " 726—729

Lombards en 1932 . . . . . 142(9), " 447—450

Tourisme de 1927—30 . . . . . 112(3), " 174—176

Statistique sportive de 1920—30 . . . . . 101(4), " 221—235

Construction des maisons d'habitation dans les villes et bourgs de 1930—31 . . . . . 132(11), " 666—669

Contrebande de 1922—30 . . . . . 122(1), " 44—49

Stations balnéaires, sautées et de villégiature en 1932 . . . . . 139(6), " 310—313

Fonctionnement du fonds de culture . . . . . 124(3), " 161—168

Location à Tallinn de 1912—31 . . . . . 121(12), " 709—716

Prix de loyer et coût de la vie . . . . . 121(12), " 717—720